

Тиждень

український www.ut.net.ua

ПОВЕРНЕННЯ КЛИЧКА.
СТОР. 68

№ 42 (51) 17 – 23 ЖОВТНЯ 2008 р.

Є нещасні з депозитними вкладами. Стор. 30

**ДЕРЖАВНИЙ
ПЕРЕВЕРТОЦ**

Таємні плани Ющенка.

Стор. 18

**ЗАБОРОНЕНИЙ
ТРАМАДОЛ**

Наркотик продають
в аптеках. Стор. 24

**НАШЕ
ЗОЛОТО**

Як живуть олімпійські
чемпіони. Стор. 34

ISSN 1996-1561

9 771996 156002

АКЦІЯ!*
СТАВКА ПО КРЕДИТУ
НА 7 РОКІВ
В ДОЛАРАХ США
5% РІЧНИХ
НА ВЕСЬ МОДЕЛЬНИЙ РЯД
ОФІЦІЙНО В УКРАЇНІ

АВТО Інтернешнл

Офіційний імпортер та дистрибутор Mazda в Україні

8-800-50-181-50

(безкоштовно по Україні зі стаціонарних телефонів)

Лише в офіційній дилерській мережі Mazda

Офіційна дилерська мережа Mazda: Київ: "АВТО Інтернешнл", (044) 390-17-77, 425-88-25; "АВТОІнтернешнл Метрополіс", (044) 492-76-30; Дніпропетровськ: "Сервіс-Центр "Альфа", (0562) 36-06-41; Донецьк: "АЛЕКС-Моторс", (062) 312-79-05; Житомир: "Житомир АВТО Інтернешнл", (0412) 413-979; Запоріжжя: "Альфа-Плюс", (061) 289-05-50; Івано-Франківськ: "Сага Авто", (0342) 50-86-26; Кіровоград: "Оліві-Центр", (0522) 35-20-00; Луганськ: "Автогранд", (0642) 507-270, 507-290; Львів: "Гелікон", (032) 242-07-07; Миколаїв: "Легенда Авто", (0512) 42-66-25; Мукачево: "АВТО Інтернешнл Закарпаття", (03131) 313-35; Одеса: "Інтер-Авто", (0482) 49-10-49; Полтава: "Полтавамоторсервіс", (0532) 66-07-40; Рівне: "Стронг", (0362) 62-25-09; Севастополь: "АВТО Інтернешнл Севастополь", (0692) 67-27-07; Сімферополь: "Кримтакосервіс", (0652) 255-472; Тернопіль: "ТерКо АВТО Інтернешнл", (0352) 47-55-00; Харків: "АККО-Моторс" (057) 336-97-41; Херсон: "АВТО Інтернешнл Херсон", (0552) 33-44-65; Хмельницький: "Мотор-Центр-Поділля", (0382) 78-33-33; Чернівці: "Мотор Центр", (0372) 57-33-95

WWW.MAZDA.UA

*Акція! На весь модельний ряд Mazda кредит на 7 років під 5% річних у доларах США. Акція триває з 7 жовтня до 30 листопада. Кредитує Укрсоцбанк. Ліцензія НБУ №5 від 29.12.2001. Детальні умови за телефоном горячої лінії або на сайті.

УКРСОЦБАНК

ОБРАЗ

Економічна криза для недалеких людей – підстава для паніки, а для розумних – також привід озирнутися й запитати себе: «А що я робив

неправильно? Не про те дбав, не на те витрачав, не про те мріяв...» Це стосується пересічних людей із вулиці, це стосується також і

з державних мужів. Той факт, що українська влада переплутує ступінь обізнаності всіма в середній класі, а не першочерговими заходами з

Тижень

Засновник ЕСЕМ Медіа ГмбХ
Видавець ТОВ «Український Тижень»
Шеф-редактор Юрій Макаров
Головний редактор Роман Кульчинський
Заступники головного редактора
 Павло Солодько, Наталія Васютин
Редактори Анатолій Бондаренко,
 Наталія Васютин, Дмитро Губенко,
 Роман Кабачій, Ігор Кручик, Андрій Лаврик,
 Катерина Ліпа, Сергій Лук'яничук,
 Вікторія Поліненко
Спеціальний кореспондент
 Марія Старожицька
Журналісти Анна Бабинець, Богдан Буткевич,
 Василь Васютин, Сергій Гузь,
 Інна Загородня, Антон Зікора, Вероніка Кіфчак,
 Олександра Киричук, Наталія Петринська,
 Олена Чекан
Літературний редактор Олександр Григор'єв
Контент-редактор сайту Таня Овчар

Виконавчий директор Роман Чигрин
Фінансовий директор Андрій Решетник
Відповідальний секретар Віталій Столига
Арт-директор Надя Кельм
Дизайнери Ганна Єрмакова,
 Тимофій Молодчиков, Сергій Сторчай
Художники Андрій Єрмоленко, Павло Ніц
Більд-редакція Анатолій Белов,
 Кирило Хайлов, Вікторія Буянова
Фотографи Андрій Ломакин, Євген Котенко
Кольорокоректор Олена Шовкопляс
Коректори Марина Петрова, Світлана Столпова
Відділ реклами Олена Карпенко
Відділ ПРОМО та PR Наталія Сал'ян
Відділ розповсюдження Наталія Астаф'єва
Відділ маркетингу Ганна Кашейда

Свідоцтво про державну реєстрацію
 КВ №13005-1889Р від 13.08.2007 р.
 Друк ЗД «Бліц-ПРИНТ»,
 Київ, вул. Довженка, 3
 № зам. 58503
Наклад 30 700
Адреса для листування
 03040, Київ,
 вул. Васильківська, 2 А
Телефон (044) 503 3740
 Виходить щоп'ятниці
 Розповсюджується
 в роздрібній торгівлі
 та за передплатою
Ціна договірна
 Передплатний індекс 99319

Удар по нервах

РОМАН КУЛЬЧИНСЬКИЙ,
головний редактор

Що буде з грошима, чи почнуть лопатися банки? Розмови на цю тему можна почути в транспорті, магазинах, на базарах – скрізь. Родичі і знайомі телефонують один одному з однаковим запитанням: чого чекати? Ми в редакції, обговоривши ці теми, перейшли до більш далекосяжних: чи почнуть банкрутувати виробничі компанії вслід за банками? Чим закінчиться криза і яким буде світ після неї? Чи глобальні корпорації після поглинання стануть ще сильнішими і сконцентрують ще більше влади у своїх руках, чи, навпаки, виживуть невеликі компанії, які працюють на локальному рівні? І, врешті-решт, чим все це обернеться для України? Ось науковий редактор російського «Експерту» напівжартома і напівсерйозно пропонує своєму уряду через Стабілізаційний фонд РФ скуповувати за заниженими цінами українські підприємства і кинути мільярди доларів на розвал України.

Ні в кого немає певності, як переживе всевітнє цунамі наша країна. Адже не відомо, як в умовах економічного спаду наші банки повертатимуть роздані споживчі кредити, а перепозичити гроші за кордоном, за рахунок яких вони жили раніше, практично неможливо (*про перспективи банківської системи читайте на стор. 30*). Якщо виявиться, що кредити населення повертати не може, які будуть наслідки? А в його платоспроможності є значні сумніви – великі меткомбінати вже заявили про скорочення робочого тижня для своїх працівників (*про ситуацію в металургії читайте на стор. 28*), почалися перші звільнення в будівельній галузі.

Питань – маса, і вони потребують ґрунтовного обговорення. Але приходжу

ввечері додому, вмикаю канал новин, а там першим у випуску йде довжелезний сюжет про блокування суду. Якись маловідомі особи з депутатськими значками щось пафосно віщають. Потім в іншому сюжеті похапцем згадуються світова криза, яка начебто нас не стосується. Перемикаю на інший канал – те саме. Винити колег – марна справа: їхній продукт – лише дзеркало нашої реальності.

Коли серйозно трусонуло Америку, уряд США реагував на події буквально в режимі он-лайн, те саме можна сказати і про інші країни. В Україні ж катастрофи, яка на нас насувається, влада не помічає. Вважалося, що Віктор Андрійович як вроджений банкір має здатність прорахувати ситуацію на багато ходів вперед. Чомусь ця здатність не проявилася під час фінансового цунамі. Лише коли народ побіг забирати гроші в Промінвестбанк, президент скликав РНБО. Що вирішили високочолі мужі, про що йшлося на цьому засіданні, лишається таємницею.

До речі, щодо Промінвестбанку наша влада діє абсолютно дивним чином. Якщо інші держави викупували системні банки, які опинилися на грані краху, то у нас НБУ зайнявся посередництвом у продажі Промінвесту від одних приватних акціонерів до інших. Неважко здогадатися, що банк «підє» по дешевці.

Юлію Володимирівну колись цінували за нестандартні і рішучі дії. Проте жодних дій уряду не помітно, навіть його наміри щодо подолання кризи незрозумілі. Я згоден з прем'єром, що в умовах кризи парламент теоретично має прийняти низку важливих рішень. Але яких саме, нам не кажуть, лише

говорять про 49 законопроектів. У мене серйозна підозра, що насправді цих законопроектів не існує, і їх кількість взята зі стелі.

Згоден і з думкою президента про те, що Рада, яка за рік існування прийняла близько десяти законів у межах коаліції і близько десяти поза коаліцією, наврод чи може чимось зарадити країні. Проте гіпотетично можна було б на деякий час відсунути питання виборів і сконцентруватися на економіці. Та наші керманічі вирішили, що важливіше говорити одне, а робити інше. А саме – воювати в судах.

Між тим відносно благополучне життя, яким живе сучасна Україна, може легко змінитися хаосом. Приклад – криза в Аргентині 2001 року. Один з мешканців Буенос-Айреса описує ті події так: «Відразу після кризи половина країни опинилася без електрики. Це тривало три дні. Буенос-Айрес був одною великою темною могилою... Я весь час боявся, що супермаркети закриють, і моя сім'я залишиться без їжі... Жахливо бачити голодуючих дітей. Але коли ви бачите таких дітей, тільки вони розмовляють вашою мовою, у вашій країні, це б'є по нервах».

Обкладинка цього номера – постмодерний рімейк на один зі старих Newsweek, де йшлося про людей, котрі тікають від цивілізації у села і на моря. Але якщо наші керманічі не втримають країну у вселенській економічній бурі, цілком може виявитися: ті, хто втекли від супермаркетів до натурального господарства, були праві.

Власне, про те, як готуватися до глобальної кризи, читайте в наступному номері **Тижня**.

А поки що будемо сподіватися на краще.

В НОМЕРІ

ГРАВКА: АНДРІЙ ЄРМОЛЕНКО

ФОТО: REUTERS

ФОТО: АНАТОЛІЙ БЕГОВ

22 **НОВІ ШТРАФИ**
П'яні за кермом тепер платитимуть 3400 грн

38 **ЧЕМПІОНИ**
Життя й тренування наших олімпійців

60 **ПРОЩАННЯ З ЛІТОМ**
Колесами по золотому листю

ОБРАЗ

1 **КАРИКАТУРА ТИЖНЯ.**
Малюнок Петра Сігути

ОСОБИСТА ДУМКА

2 **УДАР ПО НЕРВАХ.** Авторська колонка Романа Кульчинського

НА ЧАСІ

4 **ФОТО ТИЖНЯ.** Телепрезидент

6 **ТЕНДЕНЦІЯ ТИЖНЯ.**
Судова колотнеча

11 **ОЦІНКА.** Три міфи про вибори

12 **СУБ'ЄКТИВ.** Прив'ялий квіт нації

ВПРИТУА

14 **ТОЙ, ХТО ЗВІЛЬНИВ ШУСТЕРА.**
Письменник Маріо Корті знає ціну слову та його свободі

18 **ОЦ-ТОЦ, ДЕРЖАВНИЙ ПЕРВЕРТОЦ.**
Численні змови у вищих ешелонах влади

20 **ПАРЛАМЕНТСЬКІ ХВОСТИ.**
Депутати не встигли прийняти важливі закони

22 **ШТРАФАМИ ПО «ШУМАХЕРСТВУ».**
Нові правила дорожнього руху

24 **НЕСТАЧА «ВІТАМІНУ Т».**
Трамадол усе ще в продажу

28 **ВТОМА МЕТАЛУ.**
Металургія: охолодження галузі

30 **ПАНИКЕРІВ – РОЗСТРІЛЯТИ!**
Нацбанк захищає клієнтів від самих себе

30 **СПАСІННЯ РЯДОВОГО ВКЛАДНИКА.**
Різні країни борються з кризою однаково

34 **ЗАПАСАЙСЯ ЗОЛОТОМ НА ЗИМУ.**
«Жовтий диявол» у вашому банку

36 **«СУСІ» РЯТУЄ ФІНІВ, ТУРКМЕНИ В БЕЗПЕЦІ.**
Подорож Тижня: світлом разом з економічною кризою

ТЕМА ТИЖНЯ

38 **НАШЕ ЗОЛОТО.**
Чемпіони Олімпіади-2008 тренуються в спартанських умовах

МИ

55 **МОЇ ПАЛЕСТИНИ.** Ігор Померанцев про Ізраїль свого дитинства

56 **ЦАР ДАВИД ІЗ УКРАЇНИ.**
Сторіччя Ойстраха не стало святом у столиці його батьківщини

НАВІГАТОР

60 **ОСІННІ ВЕЛОМАНДРИ.**
Маршрут «Острог – Ізяслав»

66 **ЗАПІЗНІЛІ ЯБЛУКА НОБЕЛЯ**
Шведська академія наук встановила гідних науковців

68 **ТИТУЛЬНЕ БРАТСТВО.**
Братам Кличкам не вистачає одного пояса

70 **ДАЛИ ДЖАЗУ.**
Вечірка Тижня

72 **ЗВИЧКА МОЛОДШАТИ.**
«Молодість» – традиційні дев'ять днів кіно, які згадуватимуть весь рік

74 **ПРО НЕЇ.**
Авторська колонка Володимира Войтенка

76 **ВІДГУКИ.**
Вистави, фільми, виставки, книги, музичні записи

78 **АНОНСИ.**
Коротко про культурні події

НАШ ТИЖДЕНЬ

80 Кілька слів від журналістів Тижня

ФОТО: PHIL

28 **ВТОМА МЕТАЛУ**
Домни зупиняються

coffeetradetm

LA CIBALI

LAVAZZA
ITALY'S FAVORITE COFFEE

elite

Saeco

+38044 583 07 97
www.coffeetrade.com.ua

кава, чай та аксесуари

продаж та оренда еспресо-машин

сервісне обслуговування

Телепрезидент

Президент – це картинка в телевізорі чи людина, яка ухвалює рішення? Спостерігаючи за сучасною Америкою, можна зробити як перший, так і другий висновок. Справді, враження, яке справляє кандидат на майбутніх виборців, залежить передусім від його зовнішньої привабливості, вміння триматися перед камерою. Але якщо уважніше придивитися до перебігу теледебатів під час останньої кампанії, доходиш висновку, що головне для американців – не телегенічність, а здатність знаходити прості відповіді на складні запитання. Вони все ж таки пам'ятають, що обирають не героя щоденного серіалу, а людину, яка може спростити або ускладнити їм життя на наступні чотири роки. Поки що переконливіше знаходив відповіді кандидат від демократів Барак Обама. Саме це, а не телевізійна «харизма» дозволяє йому випереджати суперника майже на 10%.

| НА ЧАСІ |

П'ЯТЬ ОБЛИЧ

БОРИС КОЛОСНІКОВ
найкращий платник податків

Депутат від ПР визнаний найкращим платником податків Донецької області

2007 року серед фізичних осіб. Колосніков – власник ЗАТ «ВО Конті». Його дохід становить 38 373 968,71 грн, а сплачений податок 5 345 794,02 грн.

АРСЕНІЙ ЯЦЕНЮК
замовив персональний сайт

У глави парламенту з'явиться власний сайт. Його розроблять додатково до веб-порталу Верховної Ради, який теж ґрун-

товно змінять. На всі ці заходи апарат парламенту витратить 493 000 грн.

ОЛЕКСАНДР ШАХОВ-ВОЛКОНСЬКИЙ
сидить у Лук'янівському СІЗО

Організатор скандальної афери «Еліта-центр» перебуває в СІЗО. Ймовірно він пробує там приблизно шість місяців. Правоохоронці намагаються сховати його від одурених вкладників і російських кримінальних структур, котрі можуть планувати викрадення.

СЕРГІЙ СТАХОВСЬКИЙ
виграв «Кубок Кремля»

Українець виграв чоловічий парний турнір «Кубка Кремля». У фінальному поєдинку в трьох

сетах Сергій у парі з італійцем Потіо Стараче перемогли австралійсько-британський дует. Стаховський отримав із призового фонду \$1 млн.

ПЕТРО ПОРОШЕНКО
купив землю у Вінниці

Голова наглядової ради НБУ, засновник концерну «Укрпром-інвест» на земельному аукціоні у Вінниці придбав за 5,4 млн

грн. 16,4 га землі. Через кілька років там повинні побудувати кондитерську фабрику потужністю 10 т виробів у місяць.

Судова колотнеча

Позачергові вибори зачепились за Феміду

Кількість протилежних за змістом заяв від учасників конфлікту перевищила поріг, за яким вони можуть сприйматися серйозно. Після появи указу президента Віктора Ющенка про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України, мало хто вірив, що виборча кампанія почнеться гладенько.

БЮТ у цьому році виконує роль Партії регіонів зразка 2007-го – головного противника дострокових виборів, однак діє без завезеної з регіонів «біомаси».

Крім блокади трибуни в парламенті, більшість від БЮТу в Кабміні відмовилися надавати кошти на проведення виборів. Суддя окружного адміністративного суду міста Києва Володимир Келеберда після позову БЮТ виніс рішення, яким призупинив дію указу Ющенка про розпуск парламенту.

Того ж дня Келеберду, знову-таки президентським указом, було звільнено, а Секретаріат президента подав апеляцію на його рішення.

Натомість мобільні групи депутатів від БЮТу, в кількості до 50 осіб кожна, успішно блокували різноманітні ключові установи, від яких залежить запуск виборчого процесу: як приміщення ЦВК, так і адміністративні суди – для того щоб представники Секретаріату не змогли оскаржити припинення указу про розпуск. Для охорони суддів, задіяних у процесі, було використано спецпідрозділ «Альфа» – БЮТівці одразу заявили,

ХРОНІКИ ТЕОДОРА ДРАЙВЕРА РОЛЬОВА ГРА

БАНКІРИ ІДУТЬ ДО ПСИХОАНАЛІТИКА

РЕЦЕПТ ПОРЯТКУ

НА ЧАСІ

КОЛАЖ: АНДРІЙ ЄРМОЛЕНКО

тоді «Наша Україна» завзято критикувала такі дії, сьогодні Ющенко із задоволенням використав напрацьовані методи.

В середу, 15 жовтня, стало відомо, що інший адміністративний суд, який відповідає за Київську область, воскресив свого колегу, ліквідованого указом Ющенка.

Андрій Портнов, депутат від БЮТ, прокоментував що саме такою є «реакція судової гілки влади на антиконституційну діяльність президента...».

Водночас, чинне законодавство стверджує протилежне — президент України може ліквідувати суди загальної юрисдикції. Як з'ясував **Тижень**, процедура в цьому випадку також була дотримана — указ президента був прийнятий з подання міністра юстиції, за погодженням голови Вищого Адміністративного Суду, як це й передбачено законом. Щоправда, погодження стосувалося загального збільшення кількості адміністративних судів і з'явилося ще навесні цього року. Однак, формально все правильно. Єдине, в що ніяк не можна повірити, це в пояснення Мін'юсту, що указ Ющенка з'явився «для забезпечення кращого доступу людей до правосуддя».

Анатолій Бондаренко

що на суддів чинять тиск озброєні люди.

13 жовтня Віктор Ющенко зробив асиметричний хід і взагалі ліквідував своїм указом окружний адміністративний суд, що «провинився». Схожий випадок трапився навесні 2004 року, коли Леонід Кучма своїм указом ліквідував суд у Мукачеві. Тоді було необхідно за будь-яку ціну не допустити перемоги Віктора Балоги на виборах голови міста. Й хоча

П'ЯТЬ ПОДІЙ

СОЛОДКА КРИЗА. В Україні падає виробництво цукру – порівняно з минулим роком воно знизилася на 58,5%.

РЕКОНСТРУКЦІЯ. Держбюджет розпочав фінансування проектних робіт із реконструкції аеропорту «Запоріжжя».

НА ПЛІВКУ. ДАІшники у Києві, окрім смугастої палички, матимуть диктофони, щоб записувати розмови з хабарниками.

ПОВЕРНЕННЯ. Румунія повернула Україні 223 музейні експонати, вивезені 1991 року з Івано-Франківська до Бая-Маре.

ДОРОГІ КВИТКИ. Мінтранспорту й зв'язку підвищило вартість залізничних міжнародних пасажирських перевезень на 20%.

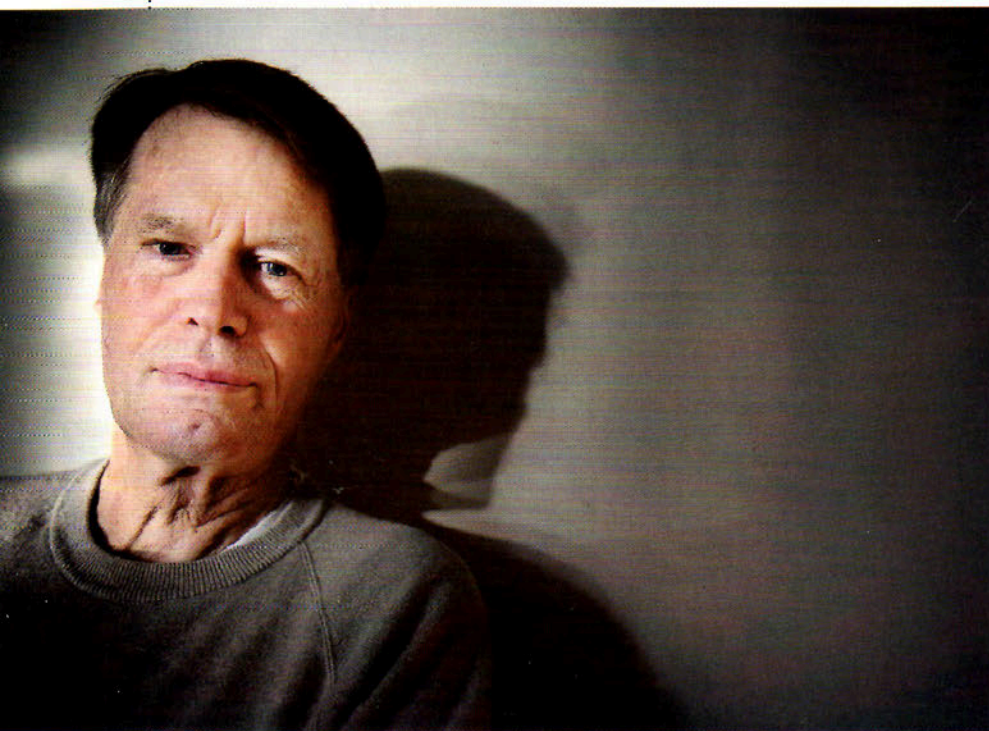
ФОТО: PHL UNIAN

БАНКІРИ ІДУТЬ ВІД ПСИХОАНАЛІТИКА

РОЛЬОВА ГРА ФІНАНСОВА ПІРАМІДА

Поза модою

Політкоректний жест Нобелівського комітету – премія з літератури дісталася екологічно свідомому співцеві культури американських індіанців

Ім'я Жана-Марі Гюстава Ле Клезіо мало відоме навіть фаховим читачам – що вже казати про пересічну публіку. Та саме автор роману «Протокол» і документальної розвідки «Дієго і Фріда» цьогогоріч здобув найвищу нагороду в царині словесності – шведські академіки відзначили його дослідження «не обмеженої цивілізацією людської натури». В перекладі на просторіччя: романи, оповідання, есеїстика письменника, крім стилістичної доброякісності, позначені тим, що сьогодні цінують понад усе, – бажанням почути й зрозуміти іншого.

З цією метою француз, який починав із похмурого абсурдизму, об'їздив півсвіту й зрештою еволюціонував до надчуттєвої прози, в якій епітафії західній раціональності поєднано з мадрігалами природної краси, в чому б вона не виявлялася: хмаринках на небі, пристрасті двох мистецьки обдарованих особистостей, тоненькій лінії горизонту.

Вибір Нобелівського комітету, як завжди, балансує на межі політики й

політесу. Ле Клезіо – позапартійний білий представник чоловічої статі, та водночас – гарантія спокою принаймні на рік. Доволі було скандалів через гостроого Орхана Памука, який насмілювався «помітити» геноцид вірмен у Туреччині, феміністку Ельфріде Єлінек, критикана Гарольда Пінтера з його особистою ненавистю до очільників Великої Британії та США.

Тож у черзі на Нобелівку й далі відпочиватимуть достойники, які тупцюють там уже тривалий час. Зокрема, невизначений за національністю Салман Рушді, канадська феміністка Маргарет Етвуд, з'язикиий Мішель Уельбек. А щодо наших реалій, то у вигравші опиняться видавці. Перш за все російські – ще до хвилини слави Ле Клезіо тамтешні читачі мали змогу познайомитися з його романами «Пустеля», «Золота рибка», «Розщелина» та опусом про Дієго Ріверу й Фріду Кало, тож далі буде. До сьогодні українською тексти лауреата не з'являлися.

Вибагливі мірошники

Єгиптянам не подобається якість українського зерна

Підприємства Єгипту, які виробляють борошно й традиційно є одними з найбільших імпортерів зернових із України та Росії, були вимушені зупинити виробництво внаслідок дефіциту якісної пшениці. Зерно, отримане з України, Росії та Болгарії не влаштовує місцевих мірошників за показниками протеїну й клейковини. А трейдерів, які закупили причорноморське зерно, спіткала проблема реалізації на єгипетському ринку, оскільки якість не дозволяє використовувати його для випікання хліба.

Пошук винних у піратстві

МЗС наполягає, що «Фаїну» захопили, тому що судно надто повільно йшло

Причиною захоплення 25 вересня судна «Фаїна», на якому перебувають 17 громадян України, троє росіян і один латвієць, стала його надзвичайно низька швидкість і, ймовірно, його пеленгація піратами за допомогою радара. До такого висновку прийшли представники Посольства України в Кенії та дипломат Сомалі, ім'я якого не називають. У той самий час представники МЗС наполягають, що відповідальність за звільнення моряків лягає саме на судновласника. Уповноважена ВР з прав людини Ніна Карпачова 17 жовтня вирушає до Кенії, щоби вирішити питання звільнення екіпажу.

ОПИТУВАННЯ

Майбутнє України очима дітей

Підрастаюче покоління дуже збентежене екологічною ситуацією в країні

Сучасні українські діти не сприймають популізму і позбавлених змісту гасел політиків. Майбутні виборці добре розуміють, що відбувається у Верховній Раді й чого бракує нашій державі. Про це йдеться в дослідженні Інституту Горшеніна «Майбутнє України очима дітей». Загалом експерти Інституту дійшли висновку, що загальну оцінку дітьми сучасного політикуму можна сформулювати цитатою з твору одного учня: «Спочатку треба розповісти політикам, як слова замінити діями».

Слід зазначити, що дітей, котрі дослушали й вступали в самостійне життя вже за часів незалежності країни, окрім бездіяльності чиновників, дуже хвилює питання екології. 21,3% хочуть, щоб екологічна ситуація в країні покращилася. Більше того, вони знають способи вирішення цієї проблеми. «Почати можна з елементарного. Воду продавати не в пластмасі, а в склі. Поліетиленові пакети замінити на паперові», – поділилася порадами Ангеліна, десятикласниця з Києва.

ЯКОЮ МАЄ БУТИ УКРАЇНА ЧЕРЕЗ 10 РОКІВ, ЩОБ ТИ МІГ НЕЮ ПИШАТИСЯ?

- З кращою екологічною ситуацією – **21,3%**
- Стати економічно розвиненою – **18,2%**
- Стати провідною державою у світі – **17,2%**
- Україна має стати набагато кращою – **16,3%**
- Покращити роботу органів державної влади – **14,7%**
- Україна має бути єдиною – **7,8%**
- Ввійти до ЄС – **5,0%**
- Вступити до НАТО – **2,2%**
- Співпрацювати з Росією – **1,9%**

ЯК МОЖНА ПОКРАЩИТИ ЕКОЛОГІЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ?

- Припинити вирубку лісів, почати збільшувати кількість зелених насаджень – **22,7%**
- Не смітити, вирішити проблему сміття (побутового) – **22,3%**
- Модернізувати виробництва, поставити очисні механізми, використовувати нові технології – **12,6%**
- Не забруднювати навколишнє середовище, зменшити відходи, викиди заводів – **11,8%**
- Поліпшити культуру українців – **11,7%**

Опитування провело Київський інститут проблем управління Ігоря Горшеніна в рамках ринкової програми досліджень «Проект країни». Було опитано 1611 школярів із усієї України віком від 10 до 16 років.

НАТХНЕННЯ

Розпущені-2

Президент розпустив парламент. Розпочалася виборча кампанія. ЦВК поки не ухвалювала жодного рішення з організації й підготовки виборів 7 грудня 2008-го. Парламент не вніс поправок до бюджету, якими було б виділено гроші на проведення позачергових виборів. Призупинення ЦВК ходу виборчої кампанії оскаржене Секретаріатом Президента в Апеляційному адміністративному суді столиці, дату розгляду позову ще не визначено.

*Країна ворожить на кавовій гушці,
Судді у розпачі в телевізії –
Парламент розпущений чи не
розпущений? –
Немає закону на цю колізію!
Позолотіть ручку, мої хороші,
Дайте собі на вибори гроші!
Візьміть лівою, дайте в праву –
Все одно ця країна без права!*

Рима Шотижнева

Працювати на ліки

Торговці медикаментами змовились

Початок тижня був невтішним. На додаток до всіх економічних і політичних проблем у всіх українських аптеках різко підвищилися ціни. Окремі ліки подорожчали на рекордні 40%. Держслужба лікарських засобів миттєво відреагувала й провела екстрене засідання. Чиновники вирішували, як зупинити безпрецедентне підвищення цін на медпрепарати. Подорожчання насамперед торкнулося імпортованих препаратів. Імпортери лікарських засобів стверджують, що підвищення цін спровокували стрибки курсу долара. А в Держслужбі лікарських засобів не виключають, що торговці медикаментами вступили в змову. Чиновники вирішили, що коли оператори фармацевтичного ринку не повернуть колишні ціни, в ситуацію будуть вимушені втрутитися силові органи. «Ми екстрено зобов'язали їх знизити ціни. Якщо ліки не подешевшають, то тут уже повинні роз-

биратися податкова та прокуратура», – сказав Костянтин Косяченко, заступник голови Держслужби лікарських засобів.

Лукашенко знову в'язний

Євросоюз пом'якшив санкції проти Білорусі

На шість місяців призупинив дію деяких санкцій проти Республіки Білорусь Європейський Союз. Зокрема, тепер президент країни Аляксандр Лукашенка та більшість інших білоруських високопосадовців, які були в брюссельському чорному списку, можуть відвідувати країни-члени ЄС. Проте голова Центральної виборчої комісії Лідія Ермошина залишилася «нев'ізною», а з нею ще кілька чиновників, яких європейці підозрюють у причетності до зникнення політичних опонентів Лукашенки.

Офіційним приводом для послаблення санкцій стало те, що в серпні в Білорусі були звільнені всі політичні в'язні, тож Євросоюз вирішив підтримати «поступ країни до демократії». На думку експертів, Брюссель насправді намагається таким чином послабити вплив Кремля на Мінськ. Утім, за словами єврокомісара із зовнішніх відносин та політики сусідства Беніті Ферро-Вальднер, ЄС зберігає за собою право відновити дію санкцій у повному обсязі, якщо Білорусь перестане дотримуватися прав людини.

Весела політика

Партія литовських шоуменів пройшла в парламент

Литовська політика стане веселішою. Друге місце за партійними списками на виборах до Сейму посіла Партія національного відродження, набравши 15,13%. Вона створена місцевими діячами шоу-бізнесу. Литовські ж політологи вважають її популістською. Шоуменів випередила права партія «Союз Вітчизни – християнські демократи», яка з 19,5% посіла перше місце. На третьому місці з 12,75% опинилася партія экс-президента Роландаса Паксаса «Порядок і справедливість», і тільки на четвертому – правляча Соціал-демократична партія з 11,75%.

Утім, остаточні результати виборів стануть відомі тільки після 26 жовтня, коли відбудеться їхній другий тур в одномандатних округах. За партійними списками в Литві обирають 70 депутатів, а ще 71 – за мажоритарною системою в округах. Тим часом референдум щодо закриття Ігналінської АЕС, який

проводився паралельно з виборами, провалився внаслідок низької явки виборців. На дільниці прийшли 47,8% виборців, тоді як для визнання референдуму чинним потрібна була явка 50%.

Обережно, Йом Кіпур!

Ізраїльська влада припинила заворушення

Ізраїльська поліція заарештувала 64 особи, щоб припинити заворушення в місті Акра на півночі країни. Причиною бійок між євреями й арабами став арабський водій, який під час святкування Йом Кіпура в'їхав на авто до району, де живуть консервативні євреї. На це свято вони постують і не сідають за кермо, тому єврейська молодь закидала машину камінням.

Вони теж ділять літаки

Польський прем'єр не хоче бачити президента на саміті ЄС. Але Качинський таки прилетів

Не тільки наші політики не можуть поділити урядовий авіатранспорт. Польський уряд відмовився виділити президентові країни Леху Качинському літак, щоб той зміг полетіти на саміт ЄС у Брюсселі. Єдиний урядовий літак виявився зайнятим для інших державних справ.

У Польщі довго обговорювалося питання про те, хто ж буде представляти країну на саміті. Незважаючи на те, що президент твердо вирішив узяти в ньому участь і очолити польську делегацію, прем'єр-міністр Дональд Туск відверто заявив, що не хоче бачити там президента: «Скажу жорстко — нам не потрібен президент (на саміті Євросоюзу). У нас із паном президентом різючі відмінності в поглядах на різні питання. Тому ми вжили заходів, щоб польська делегація виглядала на саміті ЄС як єдина команда».

Та коли 15 жовтня Туск уже був у Брюсселі, президент Польщі зазнав, що все одно відвідає саміт, на який встиг отримати акредитацію. «Я вирушу, ймовірно, на літаку, оскільки сам не вмю літати», — заявив Качинський.

Три міфи про вибори

Теперішня конституційна модель змушує еліту діяти відкрито

ВОЛОДИМИР ЗОЛОТАРЬОВ
публіцист

Міф перший. Вибори — це дорого. Інакше кажучи, проведення виборів коштує якихось грошей. Проте, правильно питання має звучати так — для кого дорого? Адже простий виборець нічого не втрачає від виборів, бо вони проводяться на гроші державного бюджету. Тобто на ті кошти, які ми з вами вже заплатили державі. Всім відомо, що український бюджет — явище достатньо віртуальне. Автор не пригадає жодного його проекту, який був би виконаний так, як планувалося. Фактично, державні гроші знаходяться в управлінні нашої «еліти», й те, що деяку частину їх вона витратить на вибори, а не на інші сумнівні проекти — це навіть добре. Врешті-решт, засоби, що виділяються на вибори дістануться звичайним українцям, які будуть на них працювати.

Міф другий. Вибори породжують «нестабільність». Значною мірою, це так, якщо під нестабільністю розуміти невизначеність у стані «еліти». Адже тут усе засновано на тонких міжособистісних стосунках, статусі, кумівстві та родичанні. «Еліта» почуватиметься добре, якщо всі зміни всередині неї підпорядковуватимуться її ж таки власним правилам. Вибори ці правила радикально порушують, ніхто не може точно сказати, «як карта ляже» після них, тобто, як саме розподіляться посади в бюрократичному апараті. Звідси й крики про «нестабільність».

Третій міф, найвідоміший, звучить як «усе одно нічого не зміниться». Що тут сказати... Хороші справи швидко не робляться. Давайте не забувати, що в нас були всього дві спроби виборів за пропорційною системою. Враховуючи крайню занедбаність стану нашого суспільно-політичного організму, для того, щоб система запрацювала в повну силу має пройти немало часу. Причому, не просто у вигляді якогось відрізка між датами,

а часу, насиченого подіями, які б сприяли зростанню громадянської свідомості, і, перш за все, виборами, в тому числі й достроковими.

З іншого боку, навіть україноцентричний варіант демократичної моделі управління, котрий з'явився в нас у 2004-му році, всеж показує чудові результати. Головний із них — влада хоч якось почала залежати від людей. Наприклад, на дострокових виборах не пройшла партія Мороза, який погано зарекомендував себе в «коаліції» 2006-го року. Те, що система працює, найкраще помітно за непрямыми ознаками. Перш за все, по тій надзвичайній активності, яку проявляє наша «еліта» незалежно від партійності, коли мова заходить про «вдосконалення» виборчої системи та конституції. Все це викликано однією причиною — конституційна модель, заснована на формуванні Кабінету парламентською більшістю та виборах за списками, примушує «еліту» діяти відкрито. А ще гірше для неї, ця система передбачає необхідність виконувати обіцянки та контроль над їхнім виконанням у вигляді можливості дострокових виборів. Інакше кажучи, «еліті» доводиться займатися тим, для чого, її, власне й тримають. Але вона не звикла до цього, не бажає цього й із усіх сил чинить опір цьому.

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Шановні журналісти!

Дуже поважаю ваш журнал і сприймаю його як видання, для якого «український формат» є принциповим. Але все ж таки не розумію, чому майже в кожному номері мусується тема української та російської мов. Прикро, що журналісти, зусиллями яких багато в чому формується суспільна думка, не розуміють дуже просту річ: мовні суперечки не приносять будь-якої користі жодній з мов. Навпаки, так звані мовні питання лише роз'єднують суспільство.

Особисто я дуже поважаю людей, які щось роблять для розвитку української мови. Але, як то кажуть російською, «на-сильно мил не будеш». Я вважаю, що розвиток української мови може відбутися лише еволюційним шляхом. Ось приклад із власного життя: мої батьки, які переїхали з Росії в Україну ще 40 років тому, українську мову розуміють, але не розмовляють нею. Для мене, звісно, російська мова є рідною, але я можу вільно розмовляти українською. А для моєї п'ятирічної доньки вже взагалі немає різниці, на якій мові розмовляти.

А те, що ви пишете, що «через 20 років через побутову русифікацію українська мова в Центральній Україні зникне», так це ж просто смішно. Чи, можливо, ніхто з вас ніколи не жив у Центральній Україні та не спілкувався з мешканцями Центральної України. Як виходець саме з Центральної України, можу вас запевнити, що ще 15 років тому української мови там не було взагалі (це стосується, принаймні, промислових регіонів країни). Зараз вже ситуація зовсім інша. Якщо за ці 15 років спостерігався розвиток української, то як же вона може зникнути в період, коли стає все більш популярною та модною.

А якщо українська мова і зникне в російськомовному регіоні, то лише завдяки зусиллям таких спрямованих на повальну українізацію особистостей, як ви. Адаже увіть собі, як це неприємно російськомовному громадянину у кожному номері україномовного видання відчувати неповагу до російської мови. Через деякий час просто відпадає бажання читати це видання, незважаючи на те, що вважаєш його досить якісним. Навіщо читати та відчувати неповагу до себе лише тому, що для тебе російська є рідною, якщо існує безліч інших видань, нейтральних до мовного питання. (До речі, багато російськомовних громадян намагаються читати видання українською з метою саме покращення свого рівня української). Ось і виходить так, що плануються (наскільки я розумію) такі видання як елемент розвитку української мови, а виходить якось навпаки.

З повагою, Олена

Свої зауваги та коментарі до статей Ви можете залишати в блозі **Тижня** – ut-magazine.livejournal.com та на нашому сайті www.ut.net.ua

РОМАН КАБАЧІЙ
заступник редактора відділу історії та науки

Прив'ялий квіт нації

Трудова еміграція – позитив чи негатив? Описана класиками та зрешена слізьми еміграція з Карпат несла один зворотний ефект: тих, хто поверталися щасливі з грішми, колишні односельці сприймали як чужинців: ліпше би був далеким дядечком з Канади та надсилав на свята поношені лахи. Я постійно ло вив себе на дивній думці, знайомлячись із польською редакцією на міграцію молоді до Лондона та Дубліна: чом ніхто не волає про загублене покоління, ніхто не рве на голові волосся, бо «Польща, мовляв, гине!..». Йшлося радше про раціональні та холодні пропозиції до керівництва країни – вимагати від західних партнерів легалізувати працю тисяч поляків, забезпечити вільний доступ співвітчизників до громадянського життя (також відкрити достатню кількість консульств).

Ми в Україні сьогодні притакуємо: але ж скільки мільйонів вони в державу приносять та який досвід передають – у бізнесі, будівництві, у нормах та звичаях поведінки... Так, але часи минають, і якщо до «помаранчевого зриву» більшість заробітчан ще могли говорити про жагу повернення до-

дому, за умови позитивних змін, то нині все більше справджується давнє їхнє гасло: «Першого року немає за що повертатись, другого немає ще з чим повертатись, а третього року немає до кого повертатись». Ті мільйони, які тепер передають на вивершення триповерхових палаців, можуть перетворитися на надіслані пакунки поношених лахів.

Українці за кордоном поступово полишають роль жертв і роззираються навколо – за легалізацією йде укорінення, за укоріненням – власний бізнес, за бізнесом – суспільна діяльність. Самих лише парафій УГКЦ в Італії близько сотні. В Чехії здобути правову освіту заробітчанами допомагали... етнічні українці зі Словаччини. Якщо це все робиться без жодної участі «материка», навіщо переживати, що, пардон, робиться у тій ср...? Наші земляки можуть дякувати лише окремим країнам – за можливість легалізації. Українське МЗС пришвидшило цей процес, однак цього замало. Заробітчани – візитівка України на Заході, й про позитивну думку не тільки про рідну матір, а й про вітчизну варто подбати.

Редакційна рада: Анатолій Бондаренко, Кирило Галушко,
Роман Кульчинський, Юрій Макаров, Лідія Смола, Олексій Сокирко,
Роман Цуприк

АДРЕСА «ТИЖНЯ»

Листи надсилайте за адресою: 03040, Київ, вул. Васильківська, 2а
Телефонуйте: (044) 503-3740; факсуйте: (044) 503-3740
E-mail: office@ut.net.ua

Редакція залишає за собою право на літредагування надісланих матеріалів без узгодження з автором. Рукописи не повертаються й не рецензуються.

Передплатіть журнал

Тиждень

український www.ut.net.ua

та візьміть участь у розіграші

10-ти сертифікатів на суму 3 000 грн від «ЦЕНТРАЛЬНОГО БУДИНКУ МЕБЛІВ» та 10-ти швейцарських годинників від ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ГОДИННИКОВОГО ЗАВОДУ «КИЇВСЬКА РУСЬ»

*ЦЕНТРАЛЬНИЙ БУДИНОК МЕБЛІВ: м. Київ, бул. Дружби Народів, 23, телефон: (044) 2000067

**Перший український годинниковий завод «КИЇВСЬКА РУСЬ»
Гуртовий продаж:
За інформацією з продажу в регіонах України та за кордоном звертайтеся за тел.: 538-14-15, 592-75-28, 592-75-29, 592-97-28, 592-97-29.
Роздрібний продаж: м. Київ: ТЦ «Метроград», магазин «Золотий Остан» (м. Майдан Незалежності);
Магазин «Перлина», м. Київ, вул. Хрещатик, 21

ПРИЗИ НАДАНІ

центральний БУДИНОК МЕБЛІВ

КИЇВСЬКА РУСЬ
ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГОДИННИКОВИЙ ЗАВОД
member of EDELWEISS GROUP

УМОВИ АКЦІЇ: Передплатіть журнал «Український ТИЖДЕНЬ» на 2009 рік не менше, ніж на 6 місяців та надішліть до 26 грудня 2008 року оригінал передплатного абонементу на журнал «Український тиждень» та купон, в якому зазначено приз, який Ви хотіли б виграти, за адресою: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 2а, редакція журналу «Український тиждень».

ВІВ! До участі в акції приймаються оригінали передплатних абонементів з чітким відбитком касового апарату або квитанції про оплату, де розбірливо, бажано друкованими літерами, мають бути зазначені: телефон, адреса, ПІБ. Результати розіграшу будуть надруковані в тижневику «Український ТИЖДЕНЬ» в першому номері за 2009 рік, а також розміщено на сайті www.ut.net.ua

Оформити передплату ви можете:

1. У редакції:
 - заповніть квитанцію у відділенні будь-якого банку (отримувач: ТОВ «Український тиждень» р/р 26007026823721 в Печерському відділенні КМФ АКБ «УКРСОЦБАНК» МФО 322012 Код ЄДРПОУ 35392656 За передплату на журнал «Український тиждень»);
 - розбірливо зазначте адресу доставки та контактний телефон;
 - оплатіть її у найближчому відділенні банку;
 - відправте копію сплаченого бланку замовлення (квитанцію про оплату) та купон із обраним призом:
 - * факсом: (044) 503-37-41 (40);
 - * поштою: ТОВ «Український тиждень» вул. Васильківська 2а, м. Київ, 03040

Вартість редакційної передплати журналу «Український тиждень»:
1 місяць – 14 грн;
3 місяці – 42 грн;
6 місяців – 84 грн;
12 місяців – 168 грн.

2. У будь-якому відділенні зв'язку «Укрпошта». Передплатний індекс – 99319;

3. У передплатних агенціях:

м. Київ: ЗАТ «Передплатна агенція «KSS», Агентство передплати та доставки «Бліц – Преса», ТОВ Передплатна агенція «Статус», АТЗТ «САММІТ», ТОВ «ПресЦентр», ТОВ «Фірма Періодика», ТОВ «ВПА», Агенція передплати «Меркурій»;
Інші міста: ДП «САММІТ-Крим» (м. Сімферополь), Філія ДП «САММІТ-Крим» (м. Ялта), «САММІТ-Харків», «САММІТ-Кременчук», ДП «САММІТ-Дніпропетровськ», ТОВ «ПресЦентр» (м. Запоріжжя), ТОВ Агенція передплати «Меркурій» (м. Кременчук), ТОВ фірма «Меркурій» (м. Дніпропетровськ, м. Новомосковськ, м. Павлоград), ТОВ «Донбасс-Інформ» (м. Донецьк) ТОВ «Медіа-Прінт» (м. Черкаси) ПП «Медіа-Новости» (м. Полтава), ТОВ НВП «Ідея» (м. Донецьк)
За детальною інформацією звертайтеся за тел. (044) 503-37-41 (40)
Менеджер з передплати Кашук Тетяна kta@ut.net.ua

оберіть один з зазначених призів

ГОДИННИК
СЕРТИФІКАТ

Той, хто звіль

СПІЛКУВАЛИСЯ Олена Чекан, Павло Солодько, Марія Старожицька

ФОТО: Євген Котенко

Свобода слова обмежується не ззовні

«**К**ожна людина в світі є радянською, тільки всі різною мірою», — це висловлюван-

ня італійця Маріо Корті, як свідчить його давній друг і колега Анатолій Стріляний, є глибоко філософським. Сьогодні колишній керівник російської служби «Радіо Свобода» Маріо Корті — письменник, перекладач, журналіст. Він прибув у Київ задля участі в проєкті VITALNYA E-media. **Тиждень** вирішив скористатися нагодою.

У. Т.: Наша перманентна політична криза — наскільки вона виглядає унікальною з Європи?

— Те, що відбувається зараз із Україною, можна порівняти з тим, що відбулося в Російській імперії в 1861 році, коли було скасовано кріпосне право. Селяни стали вільними й не знали, що із цією волею робити. Справжній шлях до демократії —

«Історія йде зигзагами»

НИВ Шустера

довгий шлях. І одержують її великою ціною, більшою кількістю жертв. Обмеження королівської влади в Європі, обезглавлення королів — от шлях до європейської демократії. Війна за незалежність США, Французька революція, індустріальна революція в Англії... От тільки ці країни сьогодні й прийшли до демократії, всі інші європейські держави приєдналися до них, просто прийнявши демократичні цінності...

У. Т.: В Україні часто не працює закон. Суспільні суперечки вирішити неможливо, тому від громадян можна почути заклики до наведення ладу силовими методами: або диктатурою згори, або терором знизу. Італія 1970-х пройшла цей шлях через терор «Червоних бригад» та інших радикальних груп. Як ті події вплинули на нинішнє італійське суспільство?

— Жодним чином не вплинули. Це печальна сторінка нашої історії. Зараз, до речі, мало хто з тих людей сидять у в'язницях — вони виступають по ТБ, навіть працюють на державній службі. А тоді дії «Червоних бригад» привели до того, що уряд почав співпрацювати з комуністами — хоча терористи сповідували комуністичні ідеали. І саме компартія допомогла припинити терор. Аналогії з Україною я не бачу, й це добре — насильством і кровопролиттям справи не вирішуються.

АГІТАЦІЯ ТА ПРОПАГАНДА

У. Т.: Російські засоби масової інформації під час російсько-грузинського конфлікту активно працювали в пропагандистському напрямі. Українські — навпаки, намагалися бути об'єктивними, та іноді цитували російські джерела, не перевіряючи їхньої достовірності... Виникає запитання, де межа між журналістом і патріотом?

— Сьогодні є різниця між журналістами та піарниками. Я вважаю великим порушенням, коли журналіст переходить у піарники й продовжує залишатися в журналістському співтоваристві. Завдання журналіста —

розібратися об'єктивно. Він повинен забути, що в нього є своя країна, батьківщина... Так, є громадянський обов'язок, коли ти — за свою батьківщину, тоді відмовся від журналістики. Адже погляди конфліктуючих сторін можуть бути необ'єктивними, не збігатися з реальністю, їх потрібно подати, чесно подати (на кшталт «цей говорить одне, той інше, та обидва вони можуть брехати»), і читач має самотужки розібратися.

У. Т.: Ви багато років працювали на «Радіо Свобода». Ця організація була опонентом комуністичному режиму. Ви задоволені перемогою в цьому протистоянні?

— Коли відбулася перебудова, це застало всіх зненацька, і в СРСР, і в світі, і в нас на радіо теж. Ми не одразу зрозуміли, що розпочалася перебудова наших мізків, що все крокує до розвалу СРСР... Звичайно, для цього розвалу було багато різних причин, і я не вважаю, що головна причина — це діяльність «Радіо Свобода». Я не розглядаю це як протистояння. Ми просто інформували, що відбувалося в країні й світі, заповнювали інформаційний вакуум. А ще давали можливість бути почутими людям, які тут, у країні, боролися проти тоталітаризму, поширювали самвидав...

ПОМИЛКА ШУСТЕРА

У. Т.: Свого часу з «Радіо Свобода» було звільнено Савіка Шустера — нині чи не найпопулярнішого в Україні журналіста...

— Шустера звільнив я. Проти бажання керівництва. Я не хочу хвалитися, та Шустер був звільнений тому, що не можна служити двом господарям. Тоді він суміщав НТВ і «Свободу», й за якийсь час спочатку дозволив собі в ефірі назвати захват НТВ замахом на свободу слова, говорив про це дві доби, закликав журналістів і слухачів протестувати, а потім повідомив, що працюватиме на НТВ у «загарбників». Як можна спочатку обливати брудом, а потім працювати на тих, кого облив? Савік тоді сказав,

що помилився в оцінці. Але навіть Financial Times одразу в усьому розібралася правильно, відокремивши гроші від ідей, і якщо таке не вдалося керівникові російської служби «Свободи», це — серйозна професійна помилка, що мала отримати й отримала відповідні наслідки. При цьому я високо ціную Савіка, він дуже талановитий, у нього неповторна енергія, й він був досить популярний у наших слухачів...

У. Т.: Зараз ми бачимо в Києві досить багато високоосвічених, успішних людей, які покинули Росію — от така імміграція... Економісти, журналісти відверто кажуть: «В Росії немає чим дихати»...

— Як вам сказати, історія йде зигзагами... В Росії є величезна проблема знаходження себе. Це особливо гостро відчувається нині. Єльцинське правління сприймається як період приниження, зараз продовжується реакція на той період. Коли мова йде про цензуру, про свободу слова, схиливаюся до того, що в гуманістів є своя частка відповідальності за наявні обмеження. Бо я швидше бачу прагнення журналістської братії в Росії догодити владі, ніж правдиво інформувати, й це для мене серйозна проблема, ніж будь-які обмеження, які нав'язують згори.

ЄВРОСОЮЗ БУКСУЄ

У. Т.: Наскільки цікава Україна Європі? Чим саме? Це те саме, що мода на Балкани?

— Це нелегке запитання. Й у ньому звучить те, що Україна та Європа — різні речі. Давайте розберемося, що таке Європа. Це Євросоюз. І це одночасно якийсь культурний простір, у який, звичайно ж, входить Україна. Європа — розколота реальність, яка ще має себе зрозуміти. У ній багато конфліктів, багато непорозумінь. От Велика Британія вступила в ЄС, щоб перешкодити йому розвиватися, і це проблема. Як політичне об'єднання Європа на певному рівні існує, але загальної зовнішньої політики немає, загальної

«Коли ти за свою батьківщину,
тоді відмовся від журналістики»

оборонної політики — також, хоча про це давно говорять, і навіть немає ефективної системи керування. Тобто це — об'єднання країн, кожна з яких, по суті, діє на основі власних інтересів. У кожній країні є своя армія, та всі вони покладаються на НАТО й на США для власного захисту.

У. Т.: Європу й досі захищають Штати?

— Так, дотепер. Коли сталися Боснія, Косово, бомбування Белграда, всі дорікали американцям, а насправді благали Штати: «зробіть хоч що-небудь», тому що самі не могли. Повторюю, Європа не держава — це поверхневе об'єднання. Коли ж Європа прийняла нові країни — Естонію, Латвію, Польщу тощо, механізм ухвалення рішення став ще незграбнішим. Тому я й говорю, що Європі не до України.

Доти, поки кожна країна діятиме суто егоїстично і відстоюватиме власні пріоритети, доки не буде створено спільного органу з оборони, зовнішньої політики, ЄС буксуватиме. А США, Росія та Китай будуть на цих протиріччях грати.

«Мій перший вчитель російської мови був українським націоналістом»

У. Т.: Чи є якась спільна громадська думка про Україну в Європі?..

— На жаль, немає. Звичайно, у будь-якій країні є стереотипи щодо інших. Італійські — про Німеччину, німецькі — про Португалію, британські — про Європу й так далі. Й це не має лякати. Про Україну просто мало знають. Про Грузію довідалися тільки

зараз, після останніх подій. В інтелектуальному, культурному середовищі, певна річ, Україну знають, ніхто ніколи не ставив це під сумнів. А для звичайного громадянина, та навіть для журналістів, Україна існує, коли щось у ній відбувається. І є ще пам'ять у Італії, коли італійці разом з німцями окупували Україну...

У. Т.: Знайома бабуся добре згадує італійців, вони були добрими за німців, людянішими...

— Вони нас годували, ваші бабусі... італійських солдатів...

СПРОТИВ МЕЧЕТЯМ

У. Т.: Чи наявна криза політкоректності в розвинених країнах Заходу?

— Моє визначення політкоректності — це коли християни можуть малювати карикатури на Христа, на Папу Римського, та не можуть — на Магомета. Й ще — це коли розу-

ВПРИТУЛ

міння колективних прав переважає над індивідуальними. Все просто – є право дівчини ходити в школу без головного убору, і є право її громади нав'язувати їй цю хустку. Ці два принципи зіштовхуються, і дуже часто ми віддаємо перевагу праву громади. От це і є політкоректність, але вона йде нарізно з традиційним правом індивідуума. Звичайні люди, обивателі, навіть не знають цього терміна. Вони поводяться спонтанно, інстинктивно. Є усвідомлення того, що іслам (і воно збільшується в усіх верствах населення, від керівництва країн до самих низів) у Європі набирає силу. Й ця проблема демографічна – ісламське населення Європи стрімко зростає. Є опір, коли будують мечеті. Скажімо, зараз у Кельні спроектовано мечеть, яка вище Кельнського собору. Й із цього приводу відбулася загальноєвропейська демонстрація, хоча вона й була заборонена. Тому Європа, з одного боку, вимагає, щоби були прийняті жорсткі заходи проти нелегальної імміграції, а, з іншого, – карає за расизм.

У. Т.: Коли в Італії говорять про іммігрантів, розрізняють, чи вони з Африки, чи з мусульманських країн, чи з України?

– До українських іммігрантів, до речі, на відміну від інших, дуже добре ставляться. В нас багато українців доглядають за старими. Італія – країна старих. Мало родять, довго живуть, величезна кількість населення за 60 років... Я живу в маленькому селі на північному сході Італії, в якому менше трьох тисяч жителів, але й у нас є кілька українців. Імідж України, звичайно, підтримується завдяки Андрієві Шевченкові. Якщо ж говорити про релігійні кола в Римі, Ватикані, то, звичайно ж, Україна присутня із часів Брестської унії, є семінарії, є український університет...

У. Т.: Коли й у якому контексті ви вперше почули про Україну?

– Почув одразу, коли почав учити російську мову. Мені було років 17. Мій перший учитель російської мови був нащадком керченських генуезців, потрапив у

ДОВІДКА

Маріо Корті народився в Італії, виріс в Аргентині, навчався в Міланській консерваторії, працював перекладачем. З 1979 року – на «Радіо Свобода» в Мюнхені та Празі. Очолював відділ Самвидаву. З 1998 по 2003 – директор Російської служби «Радіо Свобода».

Маріо Корті – укладач збірників про радянський дисидентський рух, автор радіопередач на історичні, історико-музичні теми. Серед них – «Моцарт і Сальєрі», «Казанова – європейська доля», «Танго», «Вогняний реквієм» тощо.

Маріо Корті – особливий літератор: італієць, котрий пише російською. В 2002 році його книжка «Дрейф» була перекладена та видана українською мовою.

Італію після війни, звали його Володимир Іванович Ноццоліні. В Одесі в 1930-ті роки він був генетиком і щиро вважав себе українським націоналістом, прекрасно володів українською. ■

Фонд «Open Ukraine» запрошує взяти участь у конкурсі на підготовку та видання англomовного альманаху про сучасну українську літературу в рамках програми «Книжковий фонд».

«Книжковий фонд» - нова грантова програма **Фонду «Open Ukraine»** на переклади сучасної української літератури іноземними мовами, яка покликана посилити імідж України у світі, сприяти налагодженню міжкультурного порозуміння та обміну культурними цінностями за допомогою літератури. Програма фінансує іноземні переклади української художньої літератури, яка виходила протягом останніх 50-ти років, таких жанрів як есеїстика, документальна проза, публіцистика. Не фінансуються переклади поезії.

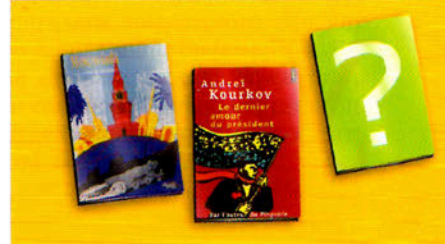
Головною метою конкурсу є розробка концепції та публікація літературного альманаху з метою популяризації сучасної української літератури на міжнародних книжкових виставках та літературних фестивалях.

До участі у конкурсі запрошуються організації, що мають:

- 1 досвід співпраці з літературним середовищем;
- 2 наявну базу даних сучасних українських авторів;
- 3 наявну базу даних перекладачів з української мови на іноземну;
- 4 наявний досвід співпраці з міжнародними літературними центрами;
- 5 наявність обізнаності з проблемою популяризації сучасної української літератури за кордоном;
- 6 знання та аналіз міжнародного літературного ринку (ніша для української літератури).

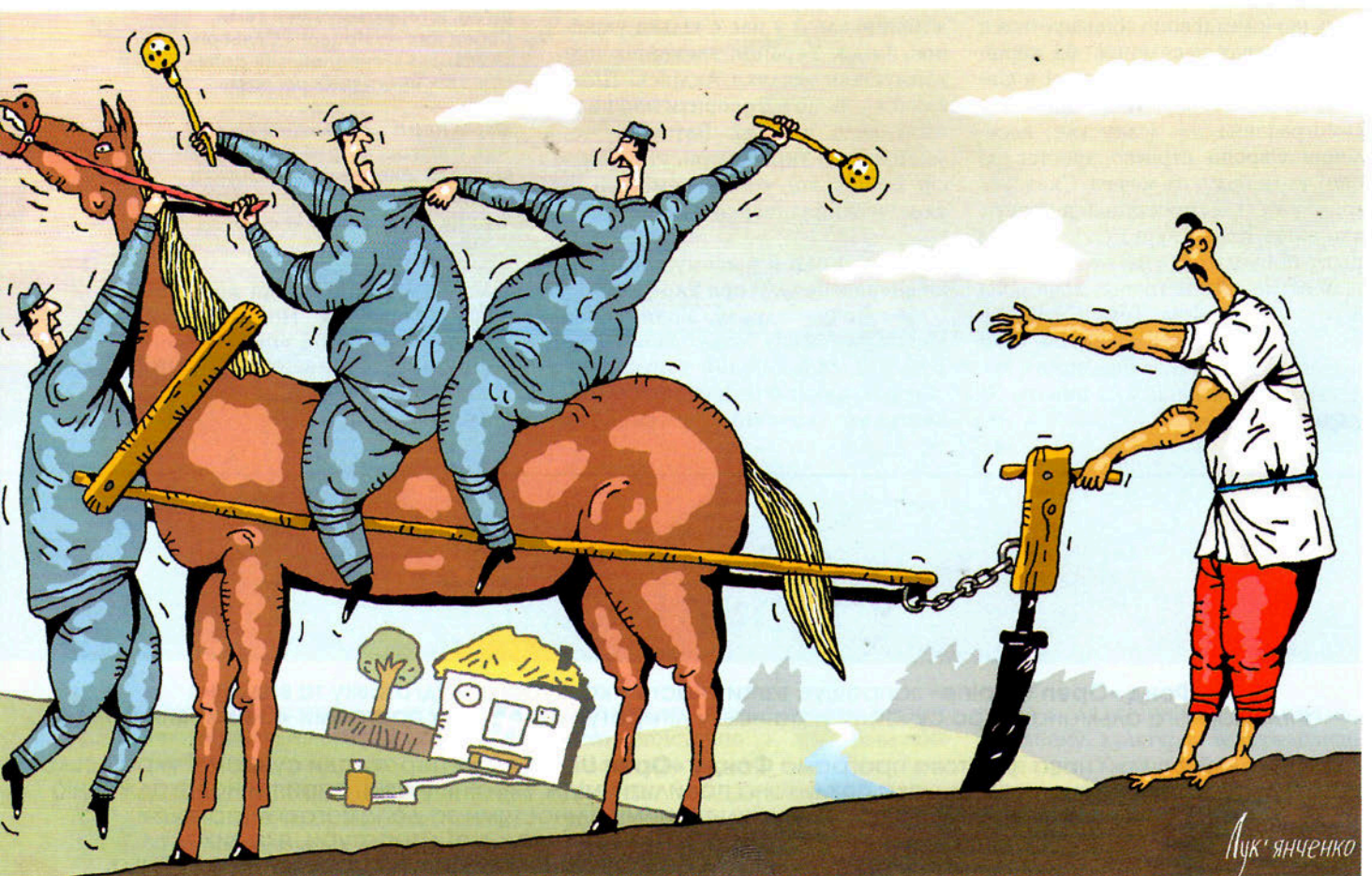
Термін подання заявок на конкурс — 27 жовтня 2008 року.
 У разі Вашої зацікавленості просимо надіслати Вашу пропозицію разом з інформацією про заявника за адресою: м. Київ 01030, вул. Чапаєва 10, оф. 3
 або на електронну адресу – ld@openukraine.org з приміткою "Альманах"
 Контактна особа – Дещиця Ірина
 Подробиці конкурсу шукайте на: www.openukraine.org
 Програму фінансує:

**Ф О Н Д
 В І К Т О Р А
 П І Н Ч У К А**

Оц-тоц, державний перевертоц

АВТОР: Антон Зікора

**«Згортання демократії,
встановлення
авторитарного,
антиконституційного
режиму на чолі
з Віктором Ющенком...»**

У вихідні випадково почув по радіо чудову пісню Аркадія Северного «Как на Дерібасовской». Якщо пригадуєте, в ній ідеться

про те, як в Одесі у «Бабушки-старушки, Шестеро нальотчиків Отобрали честь». Згадалося, як ми виспівували цей чудовий хіт у дитинстві, але називали його «Оц-тоц-перевертоц». Саме такі слова, схожі на кабалістичні заклинання, містить його приспів. Водночас, усе той же радіоприймач цитував у суботу — неділю політиків, політологів і журналістів, які говорили про державний **переворот**. Якби наші діджеї були трошки розумніші, можна було би подумати, що пісню про «перевертоц» вони ставлять на-вмисно.

Справді, останнім часом український політикум усе частіше говорить про **переворот**. Ще до розгону парламенту, наприкінці вересня, на сайті «ОРД» (<http://www.ord-ua.com/>) з'явилася стаття «Сценарій державного **перевороту**: Операція «Крути», в якій мова йде про те, що редакції сайту «вдалося добути документ, народжений у надрах Секретаріату Президента України». Як повідомляє сайт, мета президентської операції «Крути» — здійснити державний **переворот** в Україні. Результат — «згортання демократії, встановлення авторитарного, антикон-

ституційного режиму на чолі з Віктором Ющенком». Редакція стверджує, що цей документ уже в цілому ухвалили й триває підготовка до його реалізації.

КРУТІ «КРУТИ»

Отже, «Банкова планує не тільки максимально загострити відносини з Росією, але й, фактично, розв'язати в Україні громадянську війну». Для цього передбачається: 1. Напад на консульство РФ у Львові й підпал його будівлі. 2. Силowe протистояння чеченців і китайських торговців на одеському ринку. 3. Силowe протистояння й підпал машин на автомобільному ринку міста Кіровограда. 4. Силowe захоплення Почаївської лаври. 5. Підпал синагоги в Дніпропетровську. 6. Імітація замаху на українського державного діяча (розглядають кандидатури І. Вакарчука, В. Вовкуна, І. Васюника). 7. Провокація озброєних конфліктів у Криму. 8. Силowe захоплення об'єктів інфраструктури ЧФ РФ у Севастополі.

За якийсь час після публікації цього сценарію Тарас Чорновіл заявив, ніби влада України готова піти на загострення відносин із Росією. «Для цього, природно, організовується силowe захоплення споруд гідрографії в Криму», — сказав він.

«За моїми даними, в серпні місяці був план «лід Грузію» — «затопити в Севастополі транспортний корабель українського флоту або поставити боком корабель «Гетьман Сагайдачний», щоб перешкодити поверненню кораблів Чорноморського флоту Росії до місця базування. Наслідки зрозумілі. Тоді втілити цей план перешкодив уряд України, він не погодився піти на такий крок», — повідомив Чорновіл в одному недавньому інтерв'ю. Природно, все це робилося, щоб встановити в країні диктатуру.

Дивним чином із оцінкою Чорновола одразу ж погодився директор російського Інституту політичних досліджень Сергій Марков: «Багато хто вважає, що напруженість у Криму спеціально розкручується Віктором Ющенком для того, щоб спровокувати конфлікт із Росією. А під прикриттям цього конфлікту добитися, щоб Захід не помітив використання ним сили проти своїх політичних опонентів. І дуже багато хто вважає, що для військового перевороту Ющенко ви-

користуватиме, зокрема, внутрішні війська...»

Також про **переворот** говорили регіонали під час недавнього візиту Ющенка до США. Депутат Вадим Колесніченко, до речі, не виключає: Віктор Андрійович поїхав до Америки отримувати добро на пряме президентське правління та силowe придушення опозиції. «Проте якщо торік у травні ще можна було організувати військовий **переворот**, коли Ющенко перепідпорядкував собі війська, а ми зупинили їх на підступах до Києва, то сьогодні це не вийде», — заявив він.

І «300 СПАРТАНЦІВ»

Про **переворот** вели мову не лише біло-блакитні політики, а й помаранчеві. «Крим, мабуть, єдиний регіон, який справді викликає зане-

Як може бути диктатором людина, яка усюди запізнюється?

покоєння», — сказав в інтерв'ю «Дзеркалу тижня» міністр внутрішніх справ Юрій Луценко. — «Мені відомо про план дестабілізації ситуації на півострові, що має умовну назву «300 спартанців». Його розробив консультант президентського Секретаріату, й він передбачає організацію провокацій, спрямованих проти Чорноморського флоту. Ці провокації мають викликати ланцюгову реакцію й можуть призвести до непередбачуваних наслідків. Сподіваюся, ця брудна базгранина так і залишиться на папері», — казав Луценко. Зрозуміло, що колишній соратник Ющенка натякав на **переворот**. Проте він же заявив буквально таке: «Ніяких військових **переворотів** у країні не буде».

Утім, благодатна для медитацій на тему **перевороту** не лише територія Криму. На Закарпатті також ходять чутки, мовляв, президент збирається запровадити військовий стан у країні під виглядом придушення сепаратистського русинського руху.

Здавалося б, у цій ситуації можна тільки поспівчувати Вікторові Ющенку, якого всі звинувачують.

Але першим слово «**переворот**» цього разу вимовив саме він. Третього вересня президент заявив, що в Україні відбувся конституційний **переворот** і погрозив розпуском Верховної Ради й достроковими парламентськими виборами.

Інша версія описує повзучий **переворот**. Її прихильники цілком серйозно обговорюють по кутках парламенту, Кабміну, Секретаріату й навіть у редакціях ще один підступний план Банкової. Оскільки, згідно із законодавством, вибори визнають дійсними, коли проголосували понад 50% громадян, а народ може і облататися йти на дільниці, то після трьох безрезультативних спроб обрати парламент Ющенко має право запровадити пряме президентське правління. Щоправда, де це право прописане, ніхто не знає. Особливо втаємничені конспірологи додають, що цей план розробили якісь мегатемні закордонні радники президента. Ми вважаємо, що без Більдерберзького клубу (див. **Тиждень** №32(41) від 8-14 серпня 2008) тут не обійшлося.

ЧОМУ ПЕРЕВОРОТ?

У роки «застою» слово «**переворот**» звучало страшно й викликало асоціації з Піночетом, фашистською диктатурою і репресіями, до чого, власне, й апелюють усі, хто нас лякають. В нинішній Україні це слово народжує хіба що посмішки, не завжди веселі, але які вже є. Річ навіть не в тім, що народжений бджолярем, не здатний бути диктатором. Просто диктатура тримається на структурах із суворим підпорядкуванням одного іншому. Скажіть, ви особисто, готові комусь підпорядковуватися? Та ви навіть на роботу вчасно прийти не можете, яка вже там диктатура! Звичайно, військові **перевороти** начебто й відбуваються задля того, щоб люди вчасно на роботу приходили, тобто щоб лад навести. Але для цього потрібно, аби той, хто їх робить, сам нікуди не запізнювався. А куди не запізнився Ющенко? Словом, **перевороти** від президента Україні поки не загрожують. І як тут не пригадати того самого Аркашу Северного «Оц-тоц-перевертоц, Бабушка здорова, Оц-тоц-перевертоц, Кушаєт компот. Оц-тоц-перевертоц, І мечтаєт снова, Оц-тоц, пережить нальот». ■

Парламентські

АВТОР: Анна Бабінець

За останній місяць парламентарі багато чого наробили.

Тиждень напевне знає, до чого у них руки не дійшли

Згідно з календарним планом роботи Верховної Ради в понеділок, 20 жовтня, має відбутися погоджувальна рада, а наступного дня — розпочатися пленарне засідання. Проте ніхто не може сказати напевне, де будуть парламентарі о десятій ранку наступного вівторка. Навіть вони самі. Частина депутатів вважають, що після указу про розпуск Рада неповноважна, інші впевнені, що за будь-яких обставин мають ухвалювати закони. Спікер Арсеній Яценюк киває в сторону Конституційного Суду, який має відповісти, чи можуть депутати братися до законотворчості.

В Основному Законі немає чіткого визначення повноважень розпущеного парламенту. А от історія стосунків Ради з президентом має такий прецедент. Минулоріч, коли Віктор Ющенко розпустив ВР, депутати наполегливо продовжували ходити на роботу та ухвалювати закони. Ющенко їх ігнорував — не підписував і взагалі робив вигляд, що парламенту не існує. Згодом сторони дійшли компромісу: президент призначив певні дні, коли він визнає існування Ради. Тоді парламентарі збиралися двічі, щоб ухвалити необхідні всім закони. Потім ВР знову припиняла своє існування.

Не виключено, що такий спорадичний парламент ми спостерігатимемо найближчим часом. На думку

Банкової, Рада має зібратися й виділити гроші для проведення виборів. Тимошенко ж вважає, що треба ухвалити поправки до Бюджету-2008 та ще низку соціальних законопроектів (вибори ж попереду). Президентові та прем'єрці буде складно дійти згоди в цьому питанні.

Отже, скидається на те, що цьогорічний законотворчий сезон завершився. Та парламентарі залишили по собі багато серйозних «хвостів»: неухвалений бюджет, закони щодо Євро-2012, антикризові закони... Наступна ВР збереться в січні-лютому 2009 року. А найближчі кілька місяців життя в країні регулюватимуть постанови, укази та розпорядження. Які, до речі, будь-якої

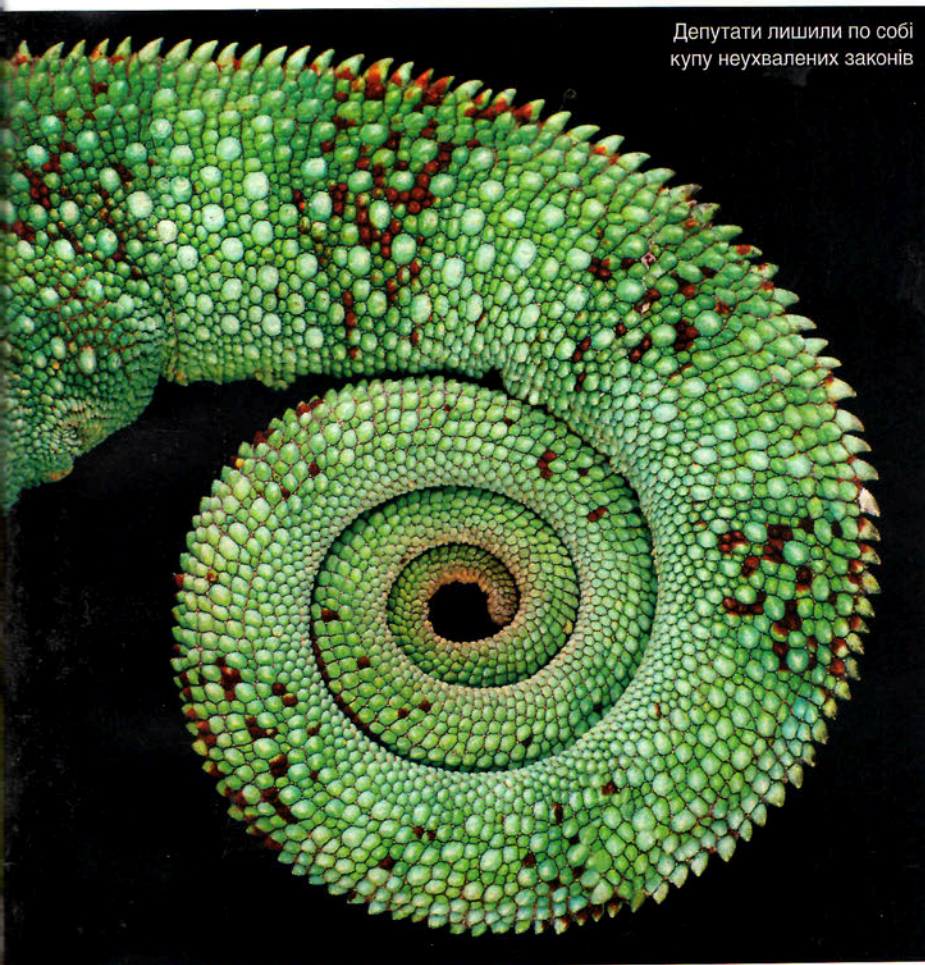
миті можна скасувати, призупинити, відновити, виправити...

СТАРИЙ НОВИЙ РІК

Патову ситуацію в банківській сфері держава намагається виправити за допомогою кількох постанов Нацбанку. Так, вони потрібні. Проте, образно кажучи, укол не допомагає, коли необхідна операція. Чи не єдине, чим займається останнім часом Конгрес США, — розробляє та затверджує антикризові закони. Держдума Росії минулого тижня затвердила низку законів, які регулюють стосунки в банківській та фінансовій сферах у кризових та посткризових умовах. Натомість українські парламентарі розважа-

«ХВОСТИ»

Депутати лишили по собі купу неухвалених законів

ються, блокуючи суди. Постанови Нацбанку допомагають ситуативно, виправити становище можна лише законодавчим шляхом. За підрахунками депутатів-економістів із БЮТу, наразі для стабілізації треба ухвалити 49 законів. «Це дозволить значно знизити ризик того, що наступного року ми зіштовхнемося з кризою неплатежів», — зазначив бізнесмен Сергій Терьохін. Зокрема, він пропонує до 2010 року накласти мораторій на будь-яке оподаткування грошових переказів з-за кордону в Україну; обмежити виплату зарплати та премій членам правління банків, які залучили стабілізаційний кредит від НБУ; до 2010 року встановити маржу коливань між

купівлею та продажем валюти в розмірі 5%.

Напруженого бюджетного процесу цього року, напевне, вдасться уникнути. Бо Бюджет-2009 не буде розроблений та ухвалений у визначений термін. Наразі законопроект за авторством Кабміну перебуває на розгляді в профільному комітеті ВР. Згідно з бюджетним кодексом до 20 жовтня Рада мусить розглянути проект Бюджету в першому читанні. А до 1 грудня країна має отримати головний кошторис на наступний рік. В іншому випадку житимемо в новому році за минулорічним Держбюджетом. І так доти, доки Рада не збереться й не ухвалить новий. Сьогодні важко спрогнозувати, коли це

може статися. Хоча ця проблема традиційна. Вчасно Бюджет у нас не ухвалювали майже ніколи.

Ще один важливий чинник — Євро-2012. Наразі в законодавчому просторі України є лише один закон, який свідчить про те, що за три роки в нашій країні відбудеться Чемпіонат Європи з футболу. У квітні парламент ухвалив Закон «Про організацію та проведення фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні», яким окреслені головні принципи та поняття проведення Чемпіонату, а також частково прописані повноваження органів влади в питаннях підготовки. Й усе. Низка законів, які наразі є проектами, лежать у комітетах ВР, у Кабміні, в профільній Національній агенції. Мова йде передусім про закони, які створили б сприятливі умови для інвесторів, — без цього не буде ані готелів, ані доріг, ані аеропортів. Проте міністр у справах сім'ї, молоді і спорту Юрій Павленко налаштований оптимістично. «Всі необхідні документи ухвалює президент та Кабінет Міністрів», розповів **Тижню** пан міністр, який також є заступником голови «єврівського» оргкомітету. — А закони щодо інвесторів... Вони, звичайно, не завадили б. Але багато інвесторів уже вкладають гроші й працюють. Законопроекти ж наразі накопичуються. Ухвалимо їх навесні».

СПРАВА ЧЕСТІ

Крім справді нагальних речей на кшталт Бюджету чи антикризових законів, є питання, принципові для країни. Саміт НАТО, який відбудеться в грудні, розглядатиме надання Україні ПДЧ (План дій щодо членства в НАТО). Минулого разу, напередодні квітневого саміту в Бухаресті, українська верхівка активно готувалася до саміту. Влада демонструвала небачену єдність, і президент, прем'єр та голова ВР навіть написали «лист трьох», у якому лідери країни нібито просилися в НАТО. Тепер українські політики слово «ПДЧ» взагалі не згадують. Євроінтеграція начебто є стратегічним напрямом нинішньої влади, однак її легко віддають у жертву короткотерміновим політичним інтересам: розпад демократичної коаліції у найневдаліший час, перед самітом НАТО — останній тому приклад. ■

Штрафами по «шумахерству»

З листопада лихацтво на дорогах стане дорогим задоволенням

АВТОР: Андрій Лаврик

Якось мене підвозив унікальний таксист. Під час руху на швидкості 80–100 км/год він примудрявся одночасно відповідати на SMS, лузати насіння та вести зі мною невимушену світську бесіду. Оминаючи місце аварії, де зіштовхнулося кілька автівок, він обурено вигукнув: «Понакупляли прав, а їздити не навчилися!».

За рік у дорожньо-транспортних пригодах в Україні гине людей більше, ніж американці втратили за весь час окупації Іраку. У 2001 році Франція, тоді один із європейських лідерів за рівнем смертності на дорогах, ввела жорсткі санкції проти порушників ПДР – середня сума штрафів сягнула \$700, а п'яних із-за керма почали кидати за ґрати. Як результат кількість загиблих у автокатастрофах, як і самих ДТП, поменшало в рази. 14 жовтня президент України підписав вельми схожі правила гри на дорогах. Через місяць лише за непристібнутий пасок безпеки доведеться викласти щонайменше 51 грн. А за систематичне порушення ПДР можуть позбавити водійських прав аж на 10 років. Крім того, законодавчо врегульовано застосування в якості доказів порушення результатів фото- та відеозйомки. В ДАІ МВС заповняють, що вже в цьому році уряд надасть 43 млн грн на відповідне оснащення, а вже через рік електронні очі слідкуватимуть за ситуацією на дорогах у повній мірі.

Нововведення

Медичні препарати

Перебування за кермом під впливом ліків, що змінюють поведінку, знижують увагу і швидкість реакції, буде порівнюватися до вживання алкоголю чи наркотиків

Електронне стеження

Результати фото- та відеозйомки порівнюватимуться до показань свідків

Громадські роботи

У вільний від роботи або навчання час порушник безоплатно виконуватиме суспільно важливі роботи

Штрафні бали

Якщо водій набере їх за рік 30 або більше, він не сяде за кермо, доки не перекладе іспит з ПДР

«Ні» забитим маршруткам!

Водій маршрутного таксі, який взяв у салон більше пасажирів, ніж передбачено місць, буде покараний на 105-340 грн*

Не базікай!

Розмовляеш за кермом по мобільці без hands free – штраф 425-510 грн

*суми штрафів наведені із розрахунку неоподаткованого мінімуму у 17 грн

**це також стосується порушення правил обгону, виїзду на зустрічну смугу, недотримання дистанції тощо

***автомобіль продають держоргані, гроші віддають колишньому власникові

****без постраждалих і загиблих

ВПРИТУЛ

Зміни

Непоко́ра даішнику

с: штраф – 136-170 грн
або вилучення прав на 1-3 роки
буде: штраф – 153-167 грн
або вилучення прав на 3-6 міс.

Втеча з місця ДТП

с: штраф – 136-170 грн
або вилучення прав на 1-3 роки
буде: штраф – 255-306 грн
або 30-40 год виправних робіт,
арешт на 10-15 діб

Порушення правил безпеки, що спричинили каліцтво або смерть

с: штраф – до 1,7 тис. грн,
вилучення прав – до 3 років,
ув'язнення – від 3 до 12 років
буде: штраф – 3,4-8,5 тис. грн,
вилучення прав – до 3 років,
ув'язнення – від 3 до 12 років

Несправне авто або без техогляду

с: штраф – 17-34 грн
буде: штраф – 340-425 грн,
позбавлення прав на 3-6 міс.,
арешт на 5-10 діб

Створення незначної ДТП****

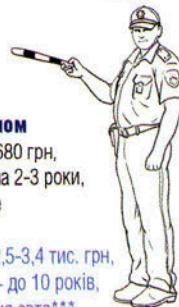
с: штраф – 17-68 грн
або вилучення прав на 3-6 міс.
буде: штраф – 340-850 грн
або вилучення прав на 6-12 міс.

Перевищення швидкості

с: штраф – 8,5-17 грн
буде: штраф – 255-680 грн
або 30-40 год громадських робіт

Червоне світло**

с: штраф – 8,5-17 грн
буде: штраф – 520-680 грн

П'яний за кермом

с: штраф – 255-680 грн,
вилучення прав на 2-3 роки,
можливе оплатне вилучення авта
буде: штраф – 2,5-3,4 тис. грн,
вилучення прав – до 10 років,
оплатне вилучення авта***

Номерів нема або їх не видно

с: штраф – 34-136 грн, можливе
оплатне вилучення авта
буде: штраф – 170-510 грн
або 30-40 год громадських робіт,
можливе оплатне вилучення авта

Порушення ПДР пішоходом

с: штраф – 1,7-8,5 грн
буде: штраф – 51-85 грн

Не пристебнувся

с: штраф – 1,4-7 грн
буде: штраф – 51-85 грн

Забув права

с: штраф – 8,5-7 грн
буде: штраф – 85-850 грн

Позбавлення водійських прав

с: до 3 років
буде: до 10 років

Створення аварійної ситуації без наслідків

с: штраф – 34-68 грн
або вилучення прав на 6-12 міс.
буде: штраф – 680-850 грн

Надто шкідливі вихлопи

с: штраф – 17-51 грн
буде: штраф – 510-850 грн

Нестача «віта

АВТОРИ: Денис Данько (телеканал СТБ), Богдан Буткевич

Тиждень приєднався до антитрамадольної кампанії

Боротьба з незаконним розповсюдженням трамадолу, сильним знеболювальним, дала перші плоди. Після того, як влада визнала його наркотиком, «трам» на чорному ринку подорожчав у кілька разів.

«Звичайно, в Україні накопичені великі запаси трамадолу, — стверджує Олександр Правотуров, начальник відділу УБНОН Києва. — Але впевнений, що в значних кількостях на чорному ринку цей препарат уже ніколи не з'явиться. Якщо навіть десь і відкриється новий канал постачання трамадолу до Києва, ми його одразу перекриємо. Загалом за три квартали 2008 року ми порушили приблизно 50 кримінальних справ за фактом незаконного розповсюдження наркотичних препаратів. Трамадол серед них посідає чільне місце».

З правоохоронцем погоджується Геннадій, столичний наркодилер середньої руки. «Облатка тепер коштує 50 баксів, — знижує він плечима. — За такі гроші можна нормальної «ширки» купити або навіть героїну. Клієнти перестали його в мене замовляти.

Більше того — зараз його дуже важко дістати. «Менти» ж прикрили всі найбільші заводи, які випускали «трам», плюс узагалі жорстко зараз це питання відслідковують».

«Сьогодні ситуація з трамадалом досить незрозуміла, — каже Сергій Кушнірук, координатор ГО «Мо-

лодь України», що самотужки бореться з наркотиками. — Коли правоохоронці проводили місячник боротьби з трамадалом, той справді зник навіть із чорного ринку. Але тепер він знову повернувся — якщо не в тих самих масштабах, то все одно в дуже значних».

ЯК ЗАБОРОНЯЛИ ТРАМАДОЛ

Рік тому трамадол можна було назвати наркотиком номер один в Україні. Серед «прогресивної», але незаможної молоді, яка прагнула «відвиснути», «догнатися», «закинутися», цей препарат посів перше місце, обігнавши навіть славнозвісну коноплю. Адже й доступніший, і ніби не «наркота», і «вставляє» ефективніше, і, врешті, дешевший. На той час «трам» коштував до 35 грн за упаковку, тоді як ціна на маріхуану коливалася від 50 до 70 грн за сірникову коробку. Трамадол завжди був рецептурним препаратом. Однак міліція з незаконним обігом цих пігулок боролася досить кволо. І

«Облатка тепер коштує 50 баксів. За такі гроші можна нормальної «ширки» купити або навіть героїну»

винятково через нецікавість, адже серйозним криміна-

лом і не пахло. Ні за вживання, ні за зберігання притягнути не мали права. За безрецептурний продаж аптеку максимум позбавляли ліцензії, мінімум — обмежувались адміністративним штрафом. І тільки за надто нахабні зловживання «шився» кримінал, про який обов'язково шу-

міла вся преса.

Боротьбу з трамадалом починав ледь не кожен уряд. Починав, але не завершував. У лютому 2008-го Кабінет Міністрів узявся за виробників. З'ясувалося, що три вітчизняні фармацевтичні заводи випустили за рік

* «Вітамін Т», «трам» — одна з назв трамадолу на сленгу наркоманів

| ВПРИТУЛ |

МІНУ Т»*

180 млн доз, тоді як медична потреба в цьому препараті — 4-10 млн. Окрім того, у лікарнях зазвичай використо-

вують ампули. А отже, згідно зі встановленою урядом квотою, виробництво трамадолу мало зменшитися в 10 разів — до 20 млн. Одак, за даними Міністерства охорони здоров'я, лише в квітні фармацевти реалізували понад 17 млн капсул. За старими цінами чорного ринку це 85 млн грн.

Чотири місяці тому уряд на р е ш т і спро-

мігся ухвалити постанову, за якою трамадол прирівняли до наркотиків.

Тепер за його незаконний продаж і зберігання саджають до в'язниці. В день ухвалення «анти-трамадольної» постанови колишній наркоман Василь на прохання журналістів

Тижня завітав у столичну аптеку на вулиці Галицькій, 1. «Мені б «вітаміну Т», — награно змученим голосом попросив він у аптекарки і простягнув їй 50 грн. Жінка в білому безжодних запитань продала потрібну дозу — чотири білочервоні пігулки. Василь, дякуючи, співчутливо поцікавився, чи

не страшно аптекарці торгувати наркотиком. «Страшно, але що поробиш? — розвела вона руками. — Доводиться торгувати».

Запоріжжя. На центральному ринку працюють десятки «бариг». Деякі для прикриття торгують недорогим крамом — кальсонами, шкарпетками, китайськими кросівками. Пачку-другу трамадолу дістануть просто з-під прилавка. А от за сотнею упаковок доведеться їхати «на хату». За безпеку покушця відповідають головою, принаймні, на словах. Якість препарату теж гарантують. За пачку просять 120 грн. Віктор, місцевий гуртовик, після першої вдалої закупки пообіцяв журналістові принести 50 упаковок по 75 грн.

В обумовлений час я прибув на місце обладнання. Але не сам, а з працівниками відділу боротьби з незаконним обігом наркотиків. Доки спілкувався з Віктором, троє УБНОНівців, які сиділи в автівці, чекали, як домовилися, безпосередньо факту продажу трамадолу. Я з Віктором мав пройтися «на хату», де й ударити по руках. Однак не встигли ми й кроку зробити, як правоохоронці вискочили з авта й акуратно заарештували Віктора. Пояснили таке раптове завершення операції досить непереконливо: «Він, напевно, хотів кинути вас на гроші». Вже за 20 хвилин продавець «траму» з посмішкою й чистим сумлінням вийшов з відділку і повернувся на ринок. А міліціонери, які ще день тому погоджувалися співпрацювати з пресою, відмовилися від будь-яких коментарів.

ПОМСТА КОЛИШНІХ НАРКОМАНІВ

Прохолодний жовтневий ранок, на столичному проспекті Правди збираються півсотні молодих хлопців та дівчат. Майже всі — колишні наркомани, які люто ненавидять як наркотики, так і тих, хто їх продають. Напередодні вони з'ясували, що в уже згаданій аптеці на вул. Галицькій, 1 знову торгують трамадолом. До гурту підходить чоловік середнього віку. «Рушаймо!» — командує він. Увесь натовп хутко розбивається на групки по 4-5 людей і починає рухатися у сторону «точки».

І ось передовий загін підбігає до напіввідвалу, де висить вивіска «Аптечний кіоск». Біля входу стоять двоє юнаків наркоманської зовнішності. Побачивши нас, починають задкувати. Але їх одразу беруть

Даремно чекають: трамадолом тут вже не торгують

ФОТО: КИРИЛО ХАЙЛОВ

«в оборот». Хлопці дуже швидко «розколюються»: так, щойно продавщиця виходила, продавала трамадол. А як побачила натовп, одразу зачинила приміщення та втекла. Тричі на тиждень, із 8.30 до 9-ї ранку, вона виходить і швиденько, з-під поли, продає пігулки. Раніше продавала в самій аптеці, тепер боїться. Всі «торчки» району знають це місце та час. «Наркомани ніколи не запізнюються», — гірко всміхається один із них.

Невдача, але активісти не збираються опускати руки. Вони встановлюють аудіоапаратуру та роз-

«Штурмова група» починає активні дії. Спочатку з усіх боків аптеку зафарбовують написами на кшталт: «Тут продають смерть!», «Ні наркотикам!». Броньовані двері та замкові шпарини покривають товстим шаром монтажною піною — тепер, щоб потрапити досередини, господарям доведеться попотіти. Дзеленчить розбита шибка — через кілька секунд в аптеці не залишається жодного цілого вікна. Натовп схвально гуде.

Лунає сирена, одна за одною під'їздять патрульні автівки. До нас поспішають міліціонери в повному

поганим методом. «Краще йдіть до адміністрації — там сидять ті, хто дають на це дозвіл», — порадив міліціонер.

15 жовтня під час розгрому іншої столичної аптеки, де незаконно торгують наркотиками, всіх цих борців з трамадолом затримав спецзагін МВС. ■

ДОВІДКА

«Трам»

Трамадол належить до безпечних засобів змішаного (опійно-неопійного) механізму дії. Препарат слід застосовувати під суворим контролем лікаря. Його вживають, коли є больовий синдром помірної та вираженої інтенсивності, який супроводжує низку недуг, зокрема травми, онкологічні захворювання. Будучи частковим опійним анальгетиком, разом зі знеболювальною дією він має здатність впливати на свідомість, емоції, викликати звикання й наркотичну залежність навіть під час медичного застосування. При немедичному його використанні залежність виникає значно швидше. Окрім цього, зловживання цим препаратом призводить до патологічних змін органів і систем організму людини.

Професор О.Р. Пінякво

Вже за 20 хвилин продавець «траму» з посмішкою й чистим сумлінням вийшов з відділку і повернувся на ринок

починають мітинг. Дуже швидко до натовпу приєднуються мешканці навколишніх будинків. Старенька бабуся все повторює: «Ой, молодці, хлопчики, вже так дістали ці наркомани!». «Блін, та я б своїми руками цих «бариг» повбивав би! — підходить кремезний чоловік у домашніх капцях. — Так не можна — по судах же затягають».

обладунку. Дізнавшись про те, що тут коїться, вони відходять. Адаже, з одного боку, є факт порушення громадського порядку, з іншого — правоохоронці чудово знають причину. В приватній бесіді лейтенант патруля сказав кореспондентіві **Тижня**: їм добре відомо, чим займаються в аптеці. Щоправда, правоохоронець вважає насильство

NOSTALGIE 99FM

Твої приємні спогади...

*Я пам'ятаю
осінь...*

*запах листя,
небо...*

*Твої теплі
обійми...*

Все, як зараз...

Втома металу

АВТОР: Антон Лосєв

Металургам пропонують самообмежитися

Влітку керівники металургійних підприємств України вперше за майже десять років почали скаржитися на спад попиту на світових ринках. Спочатку здавалося, що це типово сезонне явище, зумовлене скороченням обсягів будівництва в країнах Північної Африки та Близького Сходу, які останніми роками стали одними з головних споживачів українського металу. Спад попиту на європейському ринку також пояснювали сезоном відпусток і замиранням ділової активності. Але прийшов вересень, а металургам стало ще гірше. Всі зрозуміли: світова економічна криза накрила й ринок металу.

ЯК СНІГ НА ГОЛОВУ

За даними Федерації металургів України, сьогодні з 36-ти українських доменних печей 17 практично зупинені, з них 4 — на плановий ремонт. Як повідомив на прес-конференції 8 жовтня голова Департаменту з питань гірничо-металургійного комплексу «Держзвнншінформ» Володимир Пиковський, металургійні підприємства, позбавлені ресурсної бази (залізна руда, кокс) стрімко втрачають конкурентоспроможність на перенасиченому ринку. До таких підприємств в Україні належать меткомбінат ім. Ілліча, «Запоріжсталь», а також Алчевський та Дніпровський меткомбінати. Зокрема, за словами В. Пиковського, «Квадратна заготовка коштує сьогодні \$520 за тону, а вартість однієї тонни рідкої сталі (яку ще не розлили й не прокатили) становить ті самі \$520. Підприємства, що належать до складу вертикально інтегрованих компаній, які мають у своїй структурі гірничо-

збагачувальні комбінати та сировину, можуть функціонувати й за такої ціни. Натомість метпідприємства без власної сировинної бази стають повністю неконкурентоспроможними».

Під час тієї ж прес-конференції заступник міністра промислової політики Сергій Грищенко скаржився, що держава навряд чи зможе допомогти металургам. «Зараз є окремі пропозиції уряду, спрямовані на допомогу металургійній галузі, але я не думаю, що вони зможуть стати серйозною підтримкою для вітчизняного ГМК — уряд не в змозі вплинути на загальну ринкову ситуацію. Раніше металурги ніколи не замислювалися над циклічністю ринку — нас цього не вчили, але сьогодні ми з цим зіткнулися. Те, що відбувається зараз у металургії, значною мірою віддзеркалює загальносвітові зміни кон'юнктури не лише в цій галузі, а й у світовій економіці загалом», — переконаний заступник міністра.

СУПЕРЕЧЛИВЕ СПІВЧУТТЯ

За останні два місяці «вільні» від сировини металурги кілька разів натякали Кабміну, що було б непогано, якби держава регулювала ціни на руду. Поки що Кабмін в особі Мінпромполітики категорично проти цього й радить металургам самотійно домовлятися з рударями. «На початку цього року вперше з часів приватизації «Укррудпрому» (Ахметовим — Peg.) гірничо-збагачувальні комбінати уклали з метпідприємствами довготермінові трирічні контракти на поставку залізрудного концентрату за ціною, яку фіксовано встановлюватимуть раз на рік. Після того, як навесні цього року металопродукція в світі почала стрімко дорожчати, металурги жартували, що гірничо-збагачувальні комбінати прогадали, встановивши з 1 квітня фіксовану ціну, та коли метал почав дешевшати, вони просять зменшити ціни на сировину», — говорить Грищенко.

У цьому сенсі варто згадати фразу одного з керівників «Укрзалізниці», який, говорячи з колегою з приводу вересневого призупинення «УЗ» підвищення цін на вантажо-перевезення для металургійних компаній, роздратовано сказав: «Коли все добре, в них (металургів — **Тижень**) капіталізм — лише урвати якомога більше хочуть. А коли щось негаразд — одразу просяться назад до соціалізму».

ЗАТЯГНУТІ ПАСКИ РОБІТНИКІВ

Якщо співчувати власникам безсировинних метпідприємств, за великим рахунком, ніхто й не збирався, то інша річ — справжні металурги, робітники. Адже коли йдеться про менші обсяги виробництва, це автоматично призводить до скорочення штатів. Сьогодні вже ходять чутки, що керівництво деяких метпідприємств готує списки якщо не на звільнення, то точно на примусові безоплатні відпустки. Власники багатьох вторметів уже відправили своїх співробітників «відпочивати», бо склади заповнені металобрухтом, який ніхто не бере. «За даними, які мені надали представники асоціації «Укрвтрмет», на сьогодні ця галузь повністю зупинилася, — повідомив 8 жовтня Сергій Грищенко й додав, — я говорив із головою ЦК профспілок робітників металургійної промисловості Володимиром Козаченком, він справді стурбований ситуацією. За його словами, працівники галузі готові зтягнути паски, але хочуть почути чітку відповідь — як довго це може тривати. Робітники також хочуть мати гарантії того, що коли зараз вони підуть назустріч власникам підприємств, то потім отримають за це певну компенсацію».

Ще одним дуже неприємним наслідком кризи для металургів може стати згортання інвестпроектів із технічного переозброєння виробництва та зведення нових виробничих потужностей. Зокрема, подібні

Розпал економічної кризи
заморозив металургійну галузь

проекти будуть заморожені в Україні на 1,5–2 роки, саме стільки, на думку Пиковського, триватиме спад у металургійній галузі.

РЕЦЕПТ ВІД МІНПРОМПОЛІТИКИ

Сергій Грищенко, який уже втретє обіймає посаду заступника міністра промислової політики і є визнаним авторитетом у металургійній галузі, вважає, що для зменшення наслідків кризи найпотужнішим світовим виробникам сталі необхідно скоротити обсяги виробництва. «Наші підприємства вже практично самообмежилися. Ми рекомендуємо власникам найбільших українських металургійних підприємств провести з цього питання переговори зі своїми закордонними колегами», — сказав заступник міністра.

Говорячи про допомогу держави, він нагадав, що тарифи на вантажоперевезення для металургів найближчим часом підвищувати не

будуть. До того ж, уряд сприятиме імпорту енергозберігаючого обладнання для підприємств ГМК (це дасть змогу знизити собівартість), а також прискорить повернення ПДВ.

Водночас фахівці переконані, що можливості виходу з кризи треба шукати не в гірничо-металургійній галузі, а там, де формується попит, тобто на ринку. «Необхідно розвивати внутрішній ринок, а також боротися з імпортом металопродукції в Україну, оскільки однією з головних причин світової кризи в ГМК стало майже триразове збільшення імпорту сталі з Китаю, яке відбулося за останній місяць», — стверджує Сергій Грищенко.

Тобто наразі експерти пропонують просту рекомендацію: металурги мають скорочувати обсяги виплавки сталі та чекати, коли ринок оживе. Втім, деякі підприємства галузі до цього «воскресіння» можуть просто не дотягнути. ■

НАШ ІНТЕРЕС

«Залізни» гроші

Гірничо-металургійний комплекс забезпечує до 40% щорічних валютних надходжень України, й сьогодні вливання цих грошей в економіку як ніколи важливе. Адже саме це змогло б загальмувати девальвацію гривні щодо долара. Дуже яскраво залежність українського держбюджету від «залізних» грошей ілюструє такий факт — за 2007 рік лише Група «Метінвест», яка є лідером українського ГМК, заплатила державі 2 млрд 528 млн грн податку на прибуток. При цьому, за даними Державної податкової інспекції України, податок на прибуток від усієї банківської системи України у 2007 році становив 2 млрд 500 млн грн. Безсумнівно, якщо металургам буде насправді погано, державний бюджет не дорахується десятків мільярдів гривень.

Панікерів – роз

АВТОР: Сергій Лук'янчук

Нацбанк заборонив достроково забирати з банків гроші – і тим самим захистив вкладників від них самих

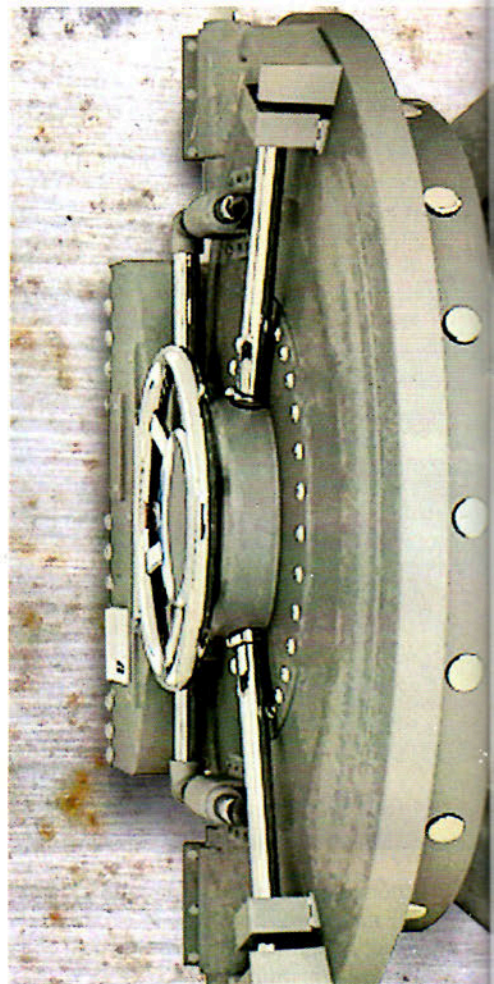
Те, що ситуація в банківській галузі України перебуває на межі катастрофи, всі зрозуміли наприкінці минулого тижня. Раціональні аргументи про те, що наразі підстав доля системного дефолту в Україні немає, викликали у населення одну реакцію: це все добре, але ми про всяк випадок гроші з банку заберемо. Й забирали – в масштабах країни відтік грошей із банків сягнув у жовтні 6,2 млрд грн.

ДЕПОЗИТНИЙ ПСИХОЗ

Усе почалося з Промінвестбанку, який потрапив під рейдерську атаку на тлі конфлікту між акціонерами (у Раді подекуюють, що банк не поділили між собою головний акціонер Володимир Матвієнко та його дру-

жина). Поки народ не почав забирати вклади з Промінвесту, часті повідомлення про крах західних мегабанків сприймалися більшістю українців як новини про сходження лавини на Марсі. Але коли «поплив» свій «рідний» банк, люди запанікували. Й одразу з'явилася інформація, що ще в кількох провідних українських банків є проблеми з поверненням іноземних позик (у різноманітних «таємних» списках найчастіше фігурували «Надра» та «Родовід»). Однак попри те, що «смертельними» ці проблеми не були, населення кинулося вимітати гроші з усіх без винятку банків. І тим самим фактично поставило їх на межу виживання.

Річ у тім, що масового одномоментного вилучення депозитних коштів вкладниками не переживе жодний банк у світі. Якщо один клієнт захоче забрати кошти раніше, ніж це передбачає депозитний договір – банк тільки виграс, адже в цьому разі він виплатить мінімальні відсотки. Але якщо «втікачів» буде більшість – банк завалиться. Єдиний вихід у цій ситуації – тимчасово позичити кошти в іншого банку. Та одним із найфатальніших

Спасіння рядового вкладника

АВТОР: Сергій Гузь

Багаті поділилися з бідними

Наче під копірку центробанки всього світу приймають однакові рішення: збільшити гарантії по вкладах та надати проблемним комерційним банкам додаткові кредити.

ІСЛАНДІЯ ТОНЕ

Критична ситуація склалася в банківській системі маленької острівної й ко-

лись заможної держави Ісландія. Спочатку виникли проблеми в найбільшого банку країни Kaupthing Bank – він отримав державну підтримку. Вже наступного дня уряд змушений був викупити другий за обсягами банк Landsbanki. А ще через день, коли паніка серед вкладників сягнула максимуму, влада взяла під контроль Kaupthing Bank.

Одночасно у Великій Британії збанкрутував Icesave, дочірній банк ісландського Landsbanki. Близько 300 000

британців, що дорівнює всьому населенню Ісландії, тримали в ньому свої вклади, однак уряд останньої відмовився надати їм компенсації. У відповідь Велика Британія заморозила всі рахунки Icesave. Обурений прем'єр-міністр цієї країни Гордон Браун заявив, що буде судитися з Ісландією, захищаючи інтереси своїх громадян. А міністр фінансів Великої Британії пообіцяв англійським вкладникам ісландського банку, що держава гарантує їм повер-

СТРІЛЯТИ!

наслідків світової фінансової кризи якраз і став загальний дефіцит коштів для міжбанківського кредитування. Єдиним джерелом коштів залишався Нацбанк. Утім, \$37 млрд валютних резервів могли б за кілька тижнів «переполовинитися», якби населення кинулося масово забирати з банків свої депозити (станом на вересень загальна сума заощаджень населення в банках становила \$15,7 млрд).

ВЖЕ НІХТО НІКУДИ НЕ ЙДЕ

У понеділок НБУ прийняв постанову, якою заборонив банкам достроково повертати вклади. Й охоплені панікою вкладники можуть не турбуватися — раніше, ніж це передбачено депозитним договором, їм ніхто грошей не віддасть. Проте Нацбанк спробував додати до канчука ще й пряник: у постанову включено вимогу негайно здійснювати виплати по завершених депозитах, забезпечити безперебійне функціонування банкоматів та видачу готівки за платіжними картками клієнтів інших банків. Що є вкрай актуальним: адже вже наступного дня після прийняття постанови чимала кількість банкоматів не працювали. Представники банку «Приват», наприклад, посідалися на технічні проблеми, однак людей, які не змогли забрати своїх коштів, це навряд чи заспокоїло.

Реакція фахівців на заходи, викладені в постанові НБУ, була позитивною. «Я навіть не знаю, які ще заходи можна було б негайно запровадити, щоб зняти напругу на

КОЛАЖ: АНДРІЙ ЄРМОШЕНКО

нення всіх заощаджень, навіть якщо вони перевищують гарантовану суму в €50 000.

Найцікавіше те, що в ісландських фінансових установах, які в Європі вважалися майже офшором, зависли значні кошти російських бізнесових структур. Саме з цим пов'язана ледве не детективна історія про надання Росією (яка сама потерпає від кризи) Ісландії кредиту на суму €4 млрд. За цією містичною позикою крилося банальне бажання наблизитися до влади РФ олігархів повернути «своє собі».

Погані новини з одного банку, наче епідемія, що проникає через телевізор, вражали вкладників зовсім інших бан-

ків у інших країнах. До банкоматів та у банківські відділення утворилися черги тих, хто не повірили у заповнення чиновників і прагнули зняти готівку.

Депозитна паніка за кілька днів охопила ледь не всю Європу й у вихідні керівники урядів та міністри фінансів країн ЄС та Великої Британії замість відпочинку змушені були приймати план колективного порятунку.

ПАНІКА В ЄВРОПІ

Проблема з іпотечним кредитуванням, яка виникла рік тому, тепер виглядає лише як початок глобальної фінансової пожежі. То тільки тліла лісова підстилка. Потім, поступово, полум'я перекинулося

на стовбури й захиталися фондові індекси. Й ось ми бачимо, як палають крони і як вкладники банківських депозитів намагаються врятувати хоча би щось. Інформаційний вітер стрімко розносить пожежу. Німецькі бюргери, англійські джентльмени, американські ковбої, японські самураї — всі ведуть себе так само, як і звірі в палаючому лісі — рятуються.

Схоже, що в цій ситуації фінансові топ-менеджери сховали в шухляду підручники МВА, забули про ризики інфляції й на повну потужність включили верстати, на яких друкують гроші. Загальні цифри вражають. Конгрес США на порятунок фінансової системи виділяє \$700 млрд США, Німеччина надасть фінансо-

ринку, — каже Олег Устенко, старший економіст «Блейзер Фондації». — Протягом останнього тижня фізособи забрали з банків три мільярди гривень. Банківська система перебувала на межі ефекту доміно — коли люди панічно закривають депозитні рахунки, не зважаючи на те, є в банку проблеми чи ні».

Олександр Жолудь, експерт з економічних питань Міжнародного центру перспективних досліджень, також оцінює дії НБУ позитивно: «Національний банк надає банкам стабілізаційні кредити через фінансові механізми й тим самим підтримує їх ліквідність. Відповідно, будь-які банки, які не мають достатніх обсягів готівки для того, аби забезпечити панічні набіги на відділення, отримують вчасно кошти, тим самим зменшуючи тиск на банківський сектор».

Натомість позиція громадян полярно розділилася. Досить часто можна почути: як це так, держава не сміє не віддавати наші гроші, якщо в депозитному договорі була передбачена можливість припинити його достроково.

Цю логіку з формального погляду можна вважати виправданою. До того ж, постанова НБУ в юридичному сенсі є незаконною: недержавно ні її, ні її «попередницю», запроваджену в 2004 році, не реєстрував Мін'юст. І ті вкладники, які подадуть на банк до суду, матимуть непогані перспективи виграти справу. Однак, якби НБУ не втрутився, тотальний панічний відтік коштів обвалив би всю банківську систему, а за нею — й економіку. Висловлюючись фігурально, коли пасажир корабля, що зазнав аварії, лізуть у шлюпки через голови один одного, капітан має право віддати

наказ стріляти в панікерів задля загального порятунку.

У ПОШУКАХ ГРОШЕЙ

Хоч панічний відтік коштів із банків тепер унеможливлений, навряд чи зараз знайдеться багато охочих покласти свої заощадження на депозит. А гроші банкам ой як потрібні — адже окрім власних ресурсів, узяти їх наразі просто ніде. «Щонайменше на півроку-рік отримати гроші на світових ринках буде неможливо, — пояснює Олег Устенко. — Більше того, різко зросли показники так званих кредитно-дефолтних своїв — вони визначають, скільки має заплатити потенційний західний кредитор України для перестрахування своїх ризиків. Станом на 13 жовтня це 1585 базових пунктів, або майже 16%. Додавши до цього ставку Libor 5% та 5% заробітку позикодавця, маємо в підсумку близько 25%, під які український банк теоретично зможе отримати гроші на міжнародному ринку. Це дуже багато».

Таким чином, не дати вкладникам змогу «передчасно» забрати свої кошти — це навіть не половина справи. Все залежатиме від того, чи зможуть банки відновити довіру клієнтів і запропонувати такі умови, на яких ті не штурмуватимуть касові віконечка, а навпаки, нестимуть, як і раніше, заощадження на депозит. Тут варто очікувати двох дій: по-перше, збільшити фонд гарантування вкладу фізосіб із нинішніх 50 тис. грн хоча б удвічі. Тоді будь-який вкладник знатиме: якщо з його депозитом щось станеться, держава повністю поверне кошти у розмірах фонду гарантування. Друга дія — це підвищити відсотки по вкладах та активізувати програми лояльності, які б заохочували клієнтів не забирати гроші навіть тоді, коли термін депозиту завершився. ■

вих гарантії на €500 млрд, Франція на €360 млрд., Іспанія на €100 млрд, Велика Британія — еквівалент \$620 млрд США. І це тільки початок.

За ними гарантії за депозитними вкладами й підтримку банкам своїх країн проголосили уряди Японії, Індії, Індонезії, Австралії, Нової Зеландії та низки інших. Одержавлення банків чи фінансових корпорацій хвилюю пройшло від Атлантики до Тихого океану.

Рятують вкладників і в сусідній Росії. Після того, як росіяни за лічені дні зняли кілька десятків мільярдів рублів із рахунків Росбанку, Райффайзенбанку, Банку Москви, Альфа-банку, Уралсібу, Газпромбанку — уряд Володимира Путіна переконав парламент збільшити гарантії по депозитах вкладників до 700 000 рублів

У цьому фінансовому протуберанці, що реве голосами мільйонів

розлючених вкладників, зовсім не чути голосів тих, хто ще недавно виступали за вільну від втручання держави економіку, та тих, хто проголошували, що неефективні банківські чи фінансові установи та їх менеджери мають піти з ринку. Не чути й тих фінансистів, які намагаються попередити світ про інфляційні загрози. Коли дим від пожежі розвіється, ми побачимо зовсім новий світ.

8:00

Україні загрожують санкції СОТ?

Україна може спровокувати фінансові санкції СОТ, якщо найближчим часом не закінчить реформування національної системи стандартизації та сертифікації, застерігають

14:00

Ющенко попросить ще один орган

Також рішення РНБО передбачає звернення президента до Верховної Ради з вимогою прискорити розгляд низки проєктів законів щодо подолання корупції!

16:30

ЄС просить Росію і Грузію не робити різких рухів

Європейський Союз закликає Грузію та Росію вжити усіх заходів для недопущення ескалації конфлікту і відновлення довіри

18:00

Жеребкування 1/8 Кубку України

Сьогодні відбулося жеребкування 1/8 фіналу Кубку України. "Шахтар" іде в Закарпаття, "Динамо" прийме "Зорю"

20:00

Україна не визнає незалежність Осетії

Про це заявив президент Віктор Ющенко, виступаючи на 63-й сесії Генеральної Асамблеї ООН.

ВСЕ ЩЕ ПІДЛАШТОВУЄШСЯ?

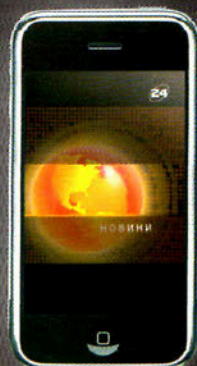
ДИВИСЬ НОВИНИ КОЛИ ЗРУЧНО

телеканал новин

за межами офісу
ДИВИСЬ НОВИНИ
на мобільному

подробиці на сайті
www.24tv.com.ua
тел. (044) 390 50 77

Запаса

АВТОР: Іван Мельник

Особливості створення власного золотого запасу

Гривню «їсть» інфляція, курси долара та євро скачуть вгору й униз без жодної системи, інвестування в нерухомість чи землю в умовах завищеної ціни як на одне, так і на інше — теж не вихід. У цій ситуації особливо привабливим виглядає найдавніший і найперевіреніший матеріальний носій вартості — золото.

ЗБЕРІГАЙТЕ КОШТИ В ОЩАДНИХ ЗЛИВКАХ

До так званих банківських металів, якими торгують у світовій фінансовій системі, належать золото, срібло, платина та паладій. Теоретично можна конвертувати «паперові» кошти в будь-який із них. Втім на практиці чи не єдиним варіантом серед благородних металів, прийнятним для фізичних осіб у нашій країні, є золото.

Придбати собі трошки «жовтого диявола» в Україні нескладно. Десятки вітчизняних банків у переліку своїх послуг вказують продаж та купівлю банківського золота. Номінал злиwkів, як правило, становить від 1 до 500 г, проба 999,9.

Для створення особистого золотого запасу найоптимальніші «стандартні» зливки вагою 20, 50 та 100 г. Які, відповідно, в гривнях коштують... по-різному. Наприклад, стограмовий зливok в українських банках можна купити за 15,5–16,5 тис. грн.

Таким чином, найпростіший варіант — придбати золото в банку і (або) забрати на зберігання додому. Та отримати прибуток вдасться лише в тому випадку, якщо курс золота у світі суттєво виросте порівняно з тим курсом, за яким його свого часу придбав

ФОТО: PHL

ЗОЛОТИЙ ЕТАЛОН

Ціна 1 г золота в стограмовому зливку в Україні (станом на 13 жовтня), грн

Банк купує		
Максимально	Мінімально	В середньому
141,2	110	133,49
Банк продас		
Максимально	Мінімально	В середньому
190	148,7	158,88

ЙСЯ ЗОЛОТОМ НА ЗИМУ

власник. Слід розуміти, що хоча золото завжди зберігає високу вартість, в історичній перспективі ціни на нього змінюються в дуже значному діапазоні. Скажімо, в 1975 році воно коштувало в порівняннях цінах \$161 за трійську унцію (див. словничок), в 1980 — \$612,7, у 2001-му — \$255,9, а протягом кількох останніх днів жовтня 2008 року впало в ціні з \$900 до \$847. Але якою б не була поточна ціна, золото, на відміну від «паперових» грошей, залишається непідвладним інфляції.

ЗОЛОТИЙ ДЕПОЗИТ

Набагато цікавіший у сенсі отримання прибутків від золота варіант — депозитний рахунок у банківських металах. В типовому випадку клієнт, який хоче відкрити «золотий» рахунок, купує в банку метал на певну суму. Мінімальний обсяг депозиту — 100–150 г золота. Звідси перший висновок для потенційного «золотовласника» — при операціях із золотом потрібен значно більший стартовий капітал, ніж для звичайних «паперових» депозитів.

Другий важливий момент: відсотки за «золотим» вкладом значно менші, ніж за аналогічними в гривні чи іввалюті — 1–5% річних. Натомість клієнт може заробити завдяки все тим-таки коливанням вартості золота на світових біржах.

До речі, відсотки, нараховані на депозит у банківських металах, обчислюються також в банківських металах. Якщо сума нарахування чи якась її частина менша від вартості найменшого 1-грамового зливка, її видадуть грішми відповідно до курсу. При цьому варто усвідомлювати, що розміщене на рахунку золото у «фізичному» вигляді клієнт побачить тільки тоді, коли забирає свій вклад після завершення його терміну. Й ще один дуже важливий момент — через недосконалість українського законодавства на золоті депозити не розповсюджується дія фонду гарантування вкладів. Тобто якщо

банк збанкрутує, на повернення коштів за рахунок цього фонду можна не сподіватися.

ПРОБЛЕМА МІДАСА

Міфічний цар Мідас отримав від бога Діоніса дар, який виявився прокляттям, — все, до чого він торкався, перетворювалося на золото. Лише втративши можливість донести до рота їжу чи питво, Мідас зрозумів, що цей метал є цінністю тільки тоді, коли його можна конвертувати в потрібні для життя речі.

В наші дні власник банківського золота може неочікувано для себе наразитися на подібну проблему. Пастка, перша — ліквідність, тобто можливість перетворити метал на гроші. Попри те, що ціна на Лондонській біржі виступає як орієнтир, конкретну ціну дорогоцінного металу українські банки визначають самостійно. При цьому вартість ціни купівлі та продажу дуже сильно відрізняється. Так, зливки масою 1 г банки станом на початок жовтня купують приблизно за 130–140 грн, а продають за 190 грн. Більше того, якщо ціна купівлі перебуває приблизно на одному рівні, то ціна продажу дуже сильно відрізняється залежно від номіналу зливка, скажімо, для стаграмового вартість продажу 1 г буде вже не 190, а 155 грн. Звідси напрошується висновок — купувати золото «дрібними порціями» не варто — треба орієнтуватися хоча б на 50 г металу.

Ще одна проблема пов'язана з відкриттям депозиту в золоті. Коли клієнт вносить грошові кошти, труднощі жодних. А от якщо він захоче вкласти золото, яке купив раніше... Тут він може зі здивуванням довідатися, що банки охоче приймають лише той «золотий запас», який свого часу був придбаний у них самих (для підтвердження цього потрібен чек і непошкоджена упаковка зливка). В іншому разі клієнтові чи взагалі відмовлять у відкритті депозиту, чи попросять сплатити значну комісію.

Саме з метою спрощення конвертації золота в кошти банки запрова-

СЛОВНИЧОК

Трійська унція (troy ounce) — міра ваги дорогоцінних металів і коштовного каміння. Походить від назви міста Труа (Франція), яке було одним із найбільших торговельних центрів середньовічної Європи. Вага однієї трійської унції дорівнює 31,1034768 г.

дили так звані безготівкові золоті рахунки. В них усе так само, як і в «золотих», за одним винятком — виплата здійснюється не металом, а його еквівалентом у грошах. Оскільки в даному випадку золото є «віртуальним», банк не несе витрат на операції з ним як із фізичним об'єктом. Однак при цьому втрачається сам сенс його використання задля захисту від знецінення коштів.

Звідси висновок — накопичувати власний «золотий запас» варто тоді, коли є потреба довготривалого зберігання коштів у максимально захищеному режимі. Якщо ж мова йде про поточні витрати чи бажання отримати швидкий прибуток від інвестування, золото наразі не може конкурувати з «паперовим» еквівалентом цінностей. Нічого дивного, адже середньовічні банкіри саме з цієї причини почали використовувати «папірці» замість цього благородного, але «важкого на підйом» в усіх сенсах металу. ■

Люди гинуть за метал

” Під ногами у теляти
Золотого цілий світ.
Задля нього людський рід
Кров готовий пролівати.

Люди гинуть за метал,
Люди гинуть за метал.

Сатана там править бал, править бал
Сатана там править бал, править бал “

Арія Мефістофеля «Золоте теля»
з опери Шарля Гуно «Фауст»

Сусі рятує фіннів,

АВТОР: Сергій Гузь

Кореспондент Тижня подорожував, випереджаючи економічну кризу

Світова фінансова криза поширюється швидше за епідемію. Варто виїхати з однієї країни, як в іншій на тебе чекають погані новини. Кореспондент **Тижня** побував у Фінляндії.

УСЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ

У терміналі «В» київського аеропорту «Бориспіль» — перебудова. Змінив розташування відомий усім мандрівникам «Айріш паб», де перед вильотом можна з'їсти сендвіч або випити келих фірмового пива. В пабі вже не палять, натомість в аеропорту нарешті встановили спеціальні місця, де можна викурити цигарку. Тут же один із прикордонників жаліється, що з ранку й до обіду не міг вискочити на перекур. Каже, кількість «віконець» збільшили разів у п'ять, але все одно не встигають обслуговувати всіх пасажирів. Які ще докази необхідні, аби довести, що Україна вже стала невід'ємною складовою глобалізованого світу?

Сідаємо в літак рейсом «Київ — Рига», люди поспішають зайняти свої місця, та на вході все одно утворюється затор. Виявляється, пасажирів хочуть швидше за інших вихопити з купи газет Financial Times. Не перешкода навіть англійська, якою вона друкується. Щасливці негайно починають гортати шпальти з новинами про наслідки фінансової кризи.

ПОГАНІ НОВИНИ

Кінцева зупинка в Гельсінкі, столиці Фінляндії. В аеропорту написи чотирма мовами: двома державними — фінською та шведською, а

також англійською та російською. Одразу видно, на кого орієнтується місцева туристична індустрія.

Мене зустрічає Марьют Хелмінен, виконавчий директор журналістської громадської організації VIKES, і після обміну привітаннями, і ми, після обміну привітаннями, починаємо обговорювати економічну ситуацію в Україні та Фінляндії. Фінський уряд і преса всіх заспокоюють: фінансова криза не завдасть значної шкоди цій північній країні. Хоча ціни на продукти харчування за останній рік зросли більше, ніж на 10%. Профспілка журналістів уже готується до загальнонаціонального страйку. Власники друкованих видань відмовляються піднімати зарплати на 11%, а пропонують лише 7%. Чим завер-

Фінський варіант «скандинавського соціалізму» мав усі шанси загнутись

шаться перемовини, поки не відомо, адже близько 20-ти останніх років було без страйків. От і виходить, що жодна зі сторін страйкувати не хоче, проте й поступатися своїми інтересами також.

Так і доїжджаємо до скромного готелю Fenno, що майже біля центру Гельсінкі. Краще не вмикав би в номері телевизор. Канал «Євро-ньюс» передає погані новини з європейських банків BNP Paribas та UniCredit Group. В Україні вони володіють відповідно «УкрСиббанком» та «Укрсоцбанком». Лягаю спати з думкою: наскільки це позначиться на роботі банківських установ, бо в одній з них — моя платіжна картка. Чи варто було вірити в стабільність банківської системи?

ТАДЖИКАМ ГІРШЕ НЕ БУДЕ

Наступні два дні маю нагоду поспілкуватися з колегами з Центральної

Азії. Говоримо про ситуацію в їхніх медіа та ... фінансову кризу. Куди ж без неї.

Найкраще, судячи з газети «Нейтральний Туркменистан», живеться в цій країні. Під пильним оком Бердимухамедова, який ледь не на кожній газетній шпальті заявляє, що, туркменам нічого не загрожує. Економічні новини лише позитивні. Те саме можна сказати й про Узбекистан. Кожною з цих країн, наче в монархії, керує одна людина — президент, тому про ринкові ризики, характерні для відкритих економік, наразі не йдеться.

Не зачепила економічна криза й Таджикистану. Проте таку стабільність цієї бідної на ресурси та сучасні технології країни місцеві журналісти пояснюють дуже просто — економіка в сучасному значенні тут повністю відсутня. Ситуація настільки погана, що більшості таджиків гірше вже не буде.

А ось Казахстан світові проблемами не обійшли. Кілька років тому країна відчинила двері закордонним інвесторам — і тепер має проблеми в банківській системі. За словами казахських колег, зараз фінансова криза перекинулася на сільське господарство. Місцеві фермери набрали кредитів для відгодівлі тварин, переважно баранів. Тепер гроші треба повертати, проте цього року на пасовищах були кепські погодні умови, відгодувати баранів не вдалося, тож багато фермерів ризикують втратити геть усе.

Дехто вдасться до ризикованих схем: віддає свої отари довіреним особам за «половину голів», а потім звітує, що внаслідок несприятливих умов усі барани загинули. Фактично оголошуючи себе банкрутом. У пастухів, як правило, забрати нічого. Чим закінчиться криза, не відомо. Казахська влада терміново бере під контроль усі ризиковані активи — від банківських до промислових.

Таджикки у безпеці

Рибний ринок Хельсінки
фінансова криза не зачепила

«СУСІ» ФІНСЬКОГО УРЯДУ

На початку 1990-х Фінляндія вже пережила економічний спад унаслідок розвалу Радянського Союзу — головного покупця фінських товарів. Тоді безробіття сягнуло 16%, знижувалися зарплати й скорочувалися соціальні програми. Фінський варіант «скандинавського соціалізму» мав усі шанси загнутись. Проте завдяки «сусі» фіни вистояли. Прямого перекладу цього екзотичного слова немає, його синонімом може бути щось середнє між «наполегливістю» та «затятістю».

У фінів є традиція підсідати за столик у кав'ярні чи барі навіть до незнайомих людей. Тож зав'язати бесіду з кількома хлопцями, явно студентського віку, проблем не становить. Вони переконані, що банківська криза омине їхню країну. Кажуть, що закордонного капіталу з Америки у них практично немає, тож і турбуватися ні до чого. Вражає їх щира віра в дії фінського уряду. Головне, кажуть студенти, щоб знову не було безробіття.

У центрі Гельсінкі на базарній площі кілька днів поспіль триває щорічний фестиваль салаки. Де-

сятки рибальських вітрильних шхун пришвартовані до причалу, тіснява така, як і в тих салак у консервній бляшанці. На кормі кожної шхуни невеличкий прилавок, з якого продають рибу під різноманітними соусами. Стандартна бляшанка коштує €6. Поруч овочевий базар і ряди з сувенірами. Увесь простір забитий відвідувачами фестивалю. Очі можуть скуштувати підсмажену рибу в тимчасових пересувних кафе. Не схоже, що на цьому святі рибальського щастя хтось переймався кризою. ■

Наше

Українські спортсмени піднялися на вищі сходи п'єдесталів попри всі негаразди

Для нашої команди олімпійців чиновники НОК прогнозували три золоті медалі, **Тиждень** пророкував, що їх буде більше **Ідив. №22 від 30 травня 2008 року!** — і вийшло, на щастя, так, як ми й прагнули. Українська збірна завоювала 27 медалей, поміж них 7 золотих, і посіла 10-те місце за кількістю нагород серед країн-учасниць.

Кореспонденти **Тижня** поїхали в регіони подивитися, як і в яких умовах тренуються імениті спортсмени, наші олімпійські чемпіонки й чемпіони, котрі вже стали на найвищий, «золотий», щабель у спорті. Нас цікавило також, як держава й місцева влада виконують свій моральний і матеріальний обов'язок перед тими, хто у славили прапор, гімн України, і кожен своє рідне місто або й містечко. ■

ЗОЛОТО

ЗМІСТ:

МАЙСТРИНИ ШАБЛІ

Ольга Харлан і Олена Хомрова фехтують у рідному «жабенятнику»
СТОР. 40

БОЄЦЬ ІЗ АНДЕГРАУНДУ

Боксер Василь Ломаченко лупить у підвалі по старих шинах
СТОР. 42

НА СИНЬО-ЖОВТІЙ БАЙДАРЦІ

Веслувальниця
 Інна Осипенко-Радомська
 власноруч накреслила свого човна
СТОР. 41

МАГІСТР ЗОЛОТОЇ КУЛІ

Олександр Петрів переробив свій чемпіонський пістолет із радянського
СТОР. 46

ПІДЛАДНАТИ ГВИНТІВКУ ПІД СЕБЕ

Снайпер Артур Айвазян стріляє в бетонному підвалі, який майже не опалюється
СТОР. 48

РАДЯНСЬКЕ ВІДЛУННЯ

Семиборка Наталя Добринська тренується в старому містечковому манежі
СТОР. 50

У ЯБЛУЧКО – ІМПОРТНИМИ СТІЛАМИ

Лучник Віктор Рубан стріляє в щит, який він зібрав із двох старих
СТОР. 52

Майстрині шаблі

АВТОР: Ігор Кручик

Наші шаблістки частіше тренуються за кордоном, ніж удома. Їх запрошують конкуренти

Найперше золото Пекіна здобула команда наших шаблісток — Ольга Харлан, Олена Хомрова, Ольга Жовнір і Галина Пундик

Чайки кричать над Інгулом, над судноверф'ю. Звідси — 10 хвилин пішки до фехтувального залу Миколаївської спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву.

Біля входу зграйка юніорок оглядає салатове Peugeot із намальованими на дверцятках олімпійськими кільцями. «Ух, ти... Це Лени Хомрової — клас!» Новенька, з нуля іномарка справді виглядає ефектно на тлі трохи облуплених стін фехтувальної школи.

Піднімаємося на другий поверх кам'яними сходами — вони щербаті, але чисто вимиті. На стіні висять портрети майстрів, вихованих тут, як приклади для наслідування, й серед них — фотографії новітніх олімпійських чемпіонок-шаблісток Ольги Харлан і Олени Хомрової.

А от і вони — вже заслужені, славетні! Наші чемпіонки, які в командному виступі перемогли «три світові імперії — Росію, США та Китай», як сказав один екстаційний уболівальник. Та такі ще вони юні, стрункі, 18-річні студентки. Ольга вчиться в Миколаївському кораблебудівному інституті, Олена — в Одеському екологічному університеті. «Автомобіль дали, і квартиру мені — в Одесі», — пишається Олена отриманими від держави за перемогу в Пекіні благами. «А мені машину теж, а квартиру пообіцяли в листопаді», — хвилюється Ольга.

Заходимо до залу. Мішені на стінах подзьобані тисячами ударів, мов

поколоти шпильками ритуалів вуду. Приміщення освітлюють лампи денного світла, деякі — без плафонів. Затерта подекуди рожева побілка стін де-не-де потемнішала, хоча схоже, що її регулярно торкаються косметичні ремонти. Підлога тут — чисто вимита, однак дерев'яна, з дощок, пофарбованих олійною фарбою. Фехтувальні доріжки просто намальовані на ній, а мали б бути — металевими. Дерев'яні вікна забрані ґратами, батареї опалення — круглі трубчасті, хоча тепло ще не ввімкнули. Видно, що школі років 30, не менше.

Чути вигуки, лемент юних фехтувальників, які уболівають за своїх товаришів. Дерев'яні шафки для одягу закриваються невеликими підвісними замками, як на сільській пошті. В розпалі тренування. Юнаки й дівчата розвішують одяг на шведську стінку — шафок на всіх не вистачає, в кожній і так зберігають речі по двос-трое.

«Більше часу ми проводимо на зборах у Києві або й за кордоном: в Америці, Німеччині, Китаї», — каже Олена Хомрова. Українських шаблісток охоче запрошують на спаринги. Й вони багато їздять по закордонах: не лише з огляду на поганеньку тренувальну базу вдома, а й тому, що в Україні суперниць такого класу можна порахувати по пальцях. Самі ж до себе колег запрошують рідко. Де приймати? «У нас немає залу, бази такої фехтувальної. Хоча — з Азербайджану приїжджали до Києва кілька разів», — згадує Хомрова.

Це — приміщення, куди Олена й Ольга прийшли ще 10-річними дітьми. Й досі в себе вдома, у Миколаєві, вони тренуються саме тут — бо більше ніде.

«У Китаї такий зал — ви не уявляєте! Там 12 доріжок, а не дві, як тут, — порівнює Олена Хомрова. Й вони не намальовані на підлозі, а металеві, як і має бути». Ольга Харлан додає: «Без доріжок і травмуватися можна легко, й взуття псується».

Висить велике дзеркало. Перед ним Ольга робить кілька граціозних

фехтувальних випадів, більше схожих на балетні па. Куртка на ній біла, елегантна. «Ми підписали контракт із фірмою спортивного одягу, що дала нам ці куртки. Одягаючи, ми їх рекламуємо», — пояснює Олена.

У фехтувальному залі прохолодно. Це півбіді, спортсмени — люди молоді, гарячі. Гірше, що немає гарячої води в душовій. Чемпіонки після тренування сядуть у машину й митимуться вже вдома.

«Обіцяють у Києві побудувати обладнаний зручний зал, — зітхають обидві олімпійські чемпіонки. — А коли — невідомо». ■

РЕПОРТАЖ ІЗ МЕДАЛЯМИ НА ШІЙ

ГАРЯЧІ ПРИВІТАННЯ З ОЛІМПІЙСЬКОГО ЧАТУ

Дмитро, 14.08.2008 14:58:48

Спасибі!!!! Слава героїням України!!! Дівчиська, ми вас любимо!

рома, 14.08.2008 15:02:26

Олю, ти найкраща, так тримати — привозьте до України побільше золота!

Алік Леус, 14.08.2008 16:00:34

Оленька!!! Умнічка! Ти й інші дівчата цього золота заслуговуєте! Адже перемогли три світові імперії — Росію, США та Китай!

Олена, 14.08.2008 16:58:49

Житомир був у передінсультному стані... Дякуємо за перемогу!

German, Leipzig, 14.08.2008 18:34:50

Ми в Німеччині за вас теж дуже щасливі. Іду вивішувати український прапор :-)

валентин 21.08.2008 18:38

Держава й чиновники не варті й підметки цих прекрасних дівчат, щастя їм і здоров'я

Капітан золотої команди
Ольга Харлан (стоїть)
та Олена Хомрова
у своїй фехтувальній школі

Боєць із андеграунду

АВТОР: Інна Завгородня

«У першу чергу я боксував за наш спортивний клуб “Аккерман”»

Боксер Василь Ломаченко з Одещини став чемпіоном Олімпіади-2008 у ваговій категорії до 57 кг

У Білгороді-Дністровському населення — лише 50 тис. Поки йдемо з олімпійським чемпіоном і його батьком та водночас тренером Анатолієм Миколайовичем до спортивного клубу, вітаємося з кожним зустрічним.

Новина про олімпійське золото не змогла оминати жодного жителя цього міста на Дністровському лимані. Навіть якщо хтось і не стежив за триумфальними виступами земляка на Олімпіаді, повз його увагу не могли пройти плакати з портретом чемпіона, які ще й досі прикрашають вулички старовинного Білгорода-Дністровського.

«Коли я перемагаю, звучить Україна, — каже Василь Ломаченко. — Але в першу чергу я боксував за наш спортивний клуб «Аккерман». Про нього в світі почули — це мені присмгло. Я ріс і тренувався не в найкращих умовах. Усе, що маю на сьогоднішній день, — це батькова заслуга й моя, адже я виконував усі його накази».

Чемпіон нині готується до змагань у кількох місцях. Насамперед — у школі №5 Білгорода-Дністровського, в якій батько працює вчителем фізвиховання. Влітку Василь та інші боксери тренуються тут на шкільному дворі, а взимку переходять до спортзалу, який розташований... у підвалі, де колись був винний погрібець.

Крім того, Василь боксує в клубі «Аккерман», що базується в обклеєному спортивними афішами актовому залі. «Чого тут тільки не було раніше, — пригадує тренер, — склад, музична школа, бібліотека й червоний куточок виноробного заводу. Зал перебуває в управлінні товариства «Колос», яке допомагає нам інвентарем і фінансує поїздки на змагання. Виїзди на міжнародні турніри оплачує Федерація боксу України. А приміщення наше орендуємо самі, зал мене влаштує».

Окрім старих — певно, ще радянських — мішків для биття й перемотаних скотчем груш, у залі висять нові боксерські мішки фірми «Лев».

«Я ж вийшов у бокс із шкільного підвалу, там узагалі голі стіни, дерев'яна підлога й більше нічого. Тому для мене такий зал — це вже

«Вручили папірець, ми відкрили - а там не ордер на квартиру, а наряд. Є різниця?»

шик, хоч тут треба доробити опалення, душевої в нас немає, немає гарної роздягальні й сауни. По цих мішках ми побили рік — усередині збилися шматки, можна поламати собі кулаки». А вони — хліб боксера, через це майбутній чемпіон навіть бійок у школі уникав.

«Немає спеціальних вправ для виховання характеру. Це повсякденна праця, — ділиться досвідом тренер чемпіона, — не хочеться, а слід робити. Вася бігав марафони у 42 км, через лиман перепливав — це забезпечує певний запас міцності. Якщо ти можеш переплисти лиман — що для тебе вийти й побоксувати чотири раунди по дві хви-

лини? Може, тобі ще й стілець дати, щоб ти посидів?»

До речі, про стілець. Ані Василь, ані інші хлопці з «Аккермана» у перервах між раундами не сідають у кутку перепочити. Це психологічно вбиває противника: якщо ти стоїш, та ще й посміхаєшся, значить не втомився.

Мама Василя Ломаченка пані Тетяна — теж людина спорту, тренер із акробатики. Почала брати Василька на тренування, коли тому було шість місяців, а в рік — прив'язувала до батута. Тож майбутній олімпієць навчився стрибати перш, ніж ходити.

Прийшов у бокс Василь недовго. На деяких змаганнях перед зважуванням йому доводилося хитрувати, щоб показати більшу вагу: випивати два літри соку, а також «робити важкі труси», зашиваючи в спеціальні кишені свинець.

Після Олімпіади ЗМІ тиражували інформацію, що Василеві в Одесі вже подарували квартиру, хоч насправді її запропонували: «Вручили папірець, ми відкрили — а там не ордер на квартиру, а наряд. Є різниця? — запитує чемпіон і сам пояснює. — Для того, щоб оформити на себе квартиру, треба виписатися в Білгороді-Дністровському й прописатися в Одесі. Тобто місто переслідує свої інтереси й хоче отримати «власного» чемпіона. Обіцяли так: від мера — квартира, від губернатора — машина. З квартирою схема зрозуміла, а замість машини мені запропонували 100 тис. грн. Дали пластикову картку, але там і досі нічого немає. Мовляв, нам відкрили рахунок, а гроші надійдуть лише тоді, коли сесія ухвалить рішення».

А от машину чемпіонові подарував меценат із Кривого Рогу Владислав Біндер, який на себе жодних зобов'язань не брав. ■

Олімпійського чемпіона Василя Ломаченка
тренує батько Анатолій Миколайович

На синьо-жовтій байдарці

ЗАПИСАЛА Марія Старожицька

«Через десять днів після пологів я вже сиділа в човні»

Двадцятишестирічна веслувальниця Інна Осипенко-Радомська з Вінниці перемогла у фінальному заїзді одиночних жіночих байдарок (500 м)

Мою байдарку ми з чоловіком виграли самі й замовили виробникові у Словаччині. Змалювали весь альбом і коробку олівців. Човник весь у шашечках, із українською символікою — всім дуже сподобався.

Човни в інших країнах змінюють щосезону, а в нас тримають по кілька, мінімум років зо два. За наше фінансування відповідає Федерація водних видів спорту, але порівняно з закордонними спортсменами, з якими спілкувалася на змаганнях, у нас немає нічого.

І байдарки, й екіпірування, й візди — це досить дорого. Україна не виробляє веслувального устаткування: в Миколаєві роблять човники, але вони підходять лише для дитячих тренувань, а не для великого спорту.

Наші головні суперники від олімпіади до олімпіади — угорці й німці. Так-от, в Угорщині веслування — національний вид спорту. Як у нас футбол. І фінансує їх держава, стільки, скільки потрібно, в повному обсязі. Якщо ми постійно все вибиваємо — щось нам дають, у чомусь відмовляють — то вони просто не знають подібних проблем.

На Іграх я читала Біблію, просила Бога, щоб він був поруч. Дівчина зі мною разом жила, Леся Калитовська,

так їй мама передала пляшечку святої води. Вона свою машину полила й здобула перемогу в бронзовому заїзді гонки-переслідування на велотреку. Їй мені вона трохи цієї води залишила, я теж окропила човник перед стартом і попросила Бога не про перемогу, а про те, щоб не почуватися самотньою. Якщо відверто, розраховувала на бронзу, максимум, — на срібло: перше місце було недосяжним — дуже велика конкуренція. Але, як бачите, Бог мене почув.

Розклад у мене такий: день починається з зарядки, це з 7-ї до 8:30, далі сніданок, вихід на воду з 10-ї до 12-ї години, обід, відпочинок. Потім із 5-ї до 7-ї вечора тренування, якщо темніє рано, то з 4-ї і до темряви — й так увесь рік. Відпочинок — місяць у вересні або жовтні. Гоночний сезон

«Я не хочу бажати найдорожчій для мене людині того, що пережила я»

триває з квітня по вересень, решта часу — підготовка до сезону. Такий режим у мене відтоді, як перейшла вчитися до столичного спортивного інтернату, тобто з 13-ти років: рівно половина життя. Невеличка перерва таки була два роки тому: пішла в декрет, народила доньку Уляну й... через десять днів після пологів уже сиділа в човні.

Звичайно, годувала малу не в байдарці, але їй мені приносили на берег. Повернулася до спорту, аби показати результат. Навантаження колосальні — і в сніг, і в дощ, і в холод виходимо на воду. Бігаємо кроси, плаваємо, тягаємо штангу — за дві з половиною години тренування піднімаємо тонни. Взимку —

лижні збори: бігаємо десятки кілометрів.

Знаєте, свої діти я бажати доньці не хочу. Професійний спорт і здоров'я — речі непеєднані. Пройшовши через це, я не хочу бажати найдорожчій для мене людині того, що пережила я. Програла б ті самі 0,04 секунди — про мене вже ніхто б і не згадав...

З дитинства я знала, що таке байдарки. Недалеко від мого будинку в селі Ольгівка Бериславського району Херсонської області була олімпійська база підготовки з веслування на байдарках, туди приїжджала збірна Радянського Союзу. І спортивна школа там була — чи не всі діти з нашого села тренувалися. Мені вісім років виповнилося, коли якось брат мій двоюрідний ішов на тренування, а я за ним ув'язалася та так і залишилася.

Ми родина спортивна. Чоловік Дмитро — теж професійний спортсмен, колись займався весловим слаломом, майстер спорту з туризму: разом виступаємо на катамаранах, їздиво на змагання з туризму, коли є час.

Традиція туристів ходити на байдарках, а це було масове захоплення в 1970–1980-ті роки, повертається! Південний Буг, Рось, інші маршрути відроджуються. В нас у Херсонській області багато озер, ериків, напрочуд красивих місць. Вода, природа — це моя стихія.

У нас є велобайки, ми на вихідні катаємося лісом, є вже план відпочинку: поїхати в Крим, поганяти по горах, піднятися на Ай-Петрі.

Сприяття навколишнього світу залежить від самої людини — будь-де тобі буде комфортно, якщо ти налаштований відповідним чином. Поки молоді, завзяті, енергійні, хочеться спробувати все, побачити й відчутти, провести життя в русі, в спорті. ■

Вода – улюблена стихія Інни Осипенко-Радомської

Магістр золотої кулі

ЗАПИСАЛА Галина Корба

«Купував патрони за власні гроші»

Львів'янин Олександр Петрів – володар золотої медалі на Олімпіаді в Пекіні за стрільбу зі швидкострільного пістолета з відстані у 25 метрів

Коли готуюся до змагань, тренуюся 2–3 рази на день, по три години. До обіду випускаю в середньому до 200 патронів, після обіду – ще 150. В неділю – в мене вихідний. Коли змагань немає, то просто підтримую форму – тренування лише раз на день. Ну і, звичайно, бігаю, плаваю по півгодини щодня.

Львовом тільки на велосипеді їзджу. Перед Пекіном серйозно зайнявся фізичною підготовкою, контролював вагу: підтягувався, віджимався, прес качав.

Важлива психологічна підготовка – займався так званим ідеомоторним тренуванням, прокручував у голові всі деталі стрільби по півгодини на день. Готувався також і з наукового боку: мене запросили до магістратури Інституту фізкультури Львівського університету. Керівник-науковець, батько мого першого тренера, розробив комп'ютерну модель швидкої стрільби, щоби я міг вправлятися. В мене ще ніколи не було такої підготовки, тому й переміг.

Держава про своїх спортсменів згадує лише в рік Олімпіади. За два місяці перед початком змагань видають гроші та б'ють себе в груди, мовляв, дивіться, які ми хороші, все забезпечили. Проте за такий термін гроші погоди не зроблять. Це мало би бути серйозне фінансування за півтора-два роки до Олімпіади. Ось красномовний приклад щодо справжнього державного ставлення до нас. Українській збірній пошили нову спортивну форму, й у слові UKRAINE літеру «N» написали з рисочкою, перевернутою в інший бік, як україн-

ське «И». Й ми в такій формі мали ходити! З нас сміялися, пальцем показували. Я намагався вдягати її якомога рідше, тільки безпосередньо на змагання, бо там за відсутність форми національної збірної стягали штраф – €50 тис.

Якщо порівнювати нас із іноземними колегами, матеріальне забезпечення в них, звісно, краще. А от щодо зброї – не все так погано!

Мій пістолет – удосконала модель радянського зразка – працює безвідмовно. Звісно, закордонні моделі красивіші, та вони регулярно «гальмують». Ось у гвинтівочників значно більш проблеми. Їм кожні два роки треба змінювати стрілецький костюм, коштує він приблизно €1000. За кордоном так і роблять, а наші носять його 5–7 років.

І з патронами в нас суцужно. Якщо ми ще більш-менш забезпечені, то це тільки завдяки головному тренерові. На армійському складі патрони ще 1973–1974 років ви-

«Українській збірній пошили нову спортивну форму, й у слові UKRAINE літеру «N» написали, як українське «И». З нас сміялися, пальцем показували»

пуску, вони зовсім не підходять для швидкої стрільби – постійні осічки, затримки. Тому до Олімпіади я перед змаганнями купив патрони за власні гроші – а що робити?!

Я завжди дуже любив пістолети. Одного разу навіть продав іграшкові солдатиків, аби купити пістолет, теж іграшковий, звісно.

А ще у нас неподалік від школи та дому був тир. Мені десь років 12 було, коли ми туди з друзями вперше пішли, з того часу почав займатись стрільбою. Вона була популярною в СРСР, під час холодної війни. Дер-

жава піклувалася про боєздатність населення. Було багато тирів, стрільцям надавали почесні звання, значки ГПО (готовий до праці та оборони) тощо. А зараз хіба що з футболом носяться.

Ні, по горобцях я ніколи не стріляв. Ані мисливством, ані рибальством не захоплююсь. Я вегетаріанець, і взагалі проти будь-якого вбивства, в тому числі риб і тварин: вони такі, як ми, просто не досить розумні, й ми від них нічим не кращі.

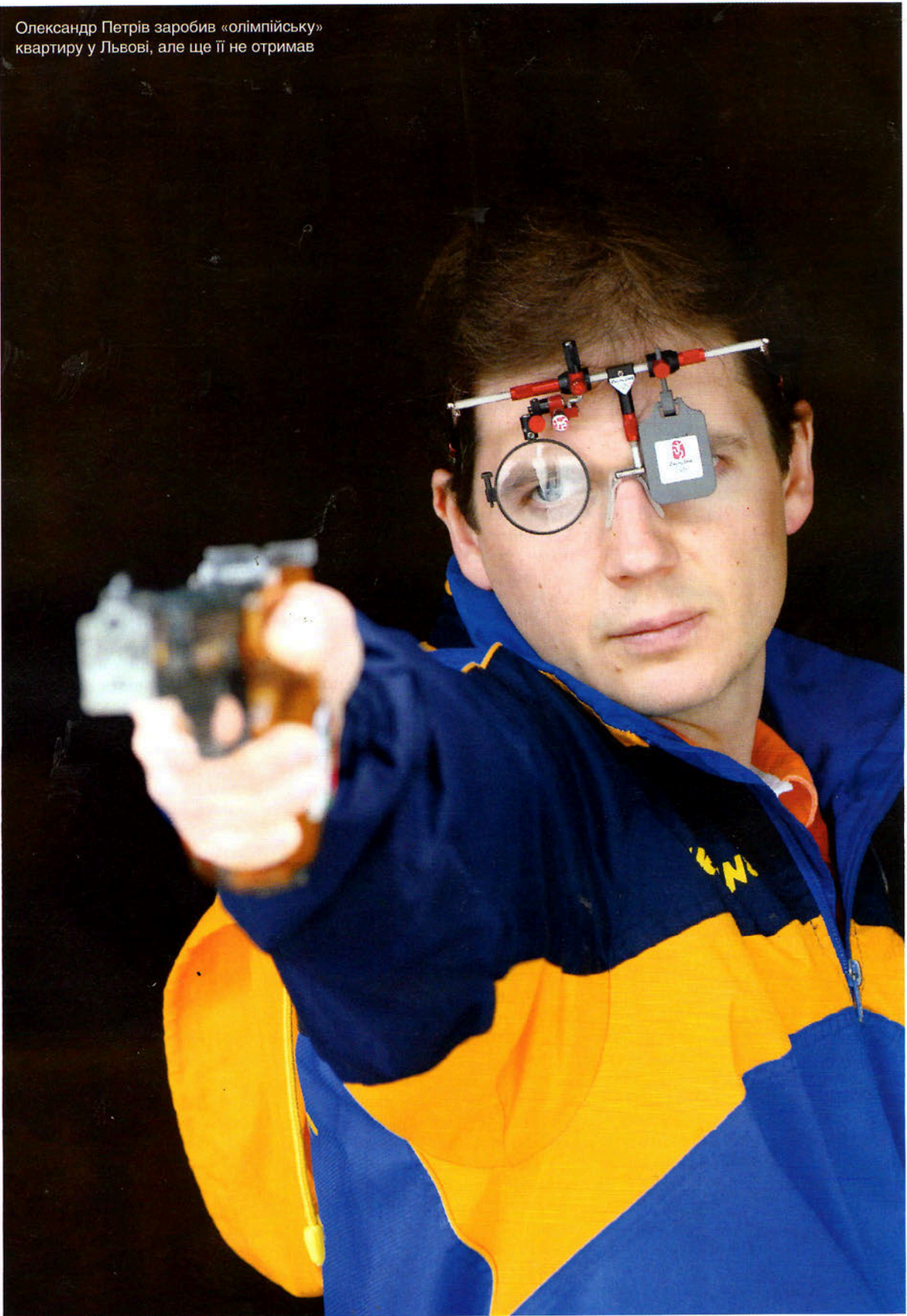
У мене ще багато непідкорених вершин. Адже я не вигравав ще ні Чемпіонату світу, ні Чемпіонату Європи, перемагали хіба командою. І, звичайно, варто подбати державі про мій вид спорту. Думаю, в мене все попереду, адже стріляють довго. Моєму суперникові, який взяв срібло, Ральфу Шуманну, 46 років, він тричі ставав володарем золотої медалі та двічі – срібної. Він уже заявив, що готуватиметься до наступної Олімпіади в Лондоні.

Дівчини в мене немає, я намагався всього себе й увесь свій час присвятити спорту. Мені завжди хотілося спершу досягти успіху, а вже потім завести сім'ю. Тим більше, в мене досі не було окремої квартири, живу в двох кімнатах із мамою, сестрою та племінницею, батько помер два роки тому.

Мені пропонували квартиру в Києві, та я відмовився, бо хотів лишитись у Львові. Тепер у столиці люди вже заселились, а я ще мушу чекати. Львівська адміністрація виділила мені 100 тис. грн, а мер Львова Андрій Садовий обіцяв квартиру, та, наскільки я знаю, вона у будинку, який ще лишень зводиться на околиці міста, а хотілося б, аби вона була ближче до стрільбища.

Головне – це наполегливість. Я дуже люблю книгу Пауло Коельо «Алхімік», там основна думка: ніколи не звертати з дороги, адже ти можеш зійти з дистанції за крок до успіху, тож треба бути наполегливим до кінця. ■

Олександр Петрів заробив «олімпійську»
квартиру у Львові, але ще її не отримав

Гвинтівка «під себе»

АВТОР: Ігор Петренко

Тренування в холодному підвалі

Сімферопольський спортсмен Артур Айвазян став чемпіоном Олімпіади-2008 у стрільбі з малокаліберної рушниці на 50 метрів у положенні лежачи

Підполковник прикордонних військ Айвазян, дбає про честь спортивної команди Прикордонних військ України: дисципліна тримає в тонусі 35-річного олімпійського чемпіона.

Зустрічаємося в Сімферополі біля українського музично-драматичного театру. Їдемо Айвазяною автівкою Volkswagen Golf у стрілецький клуб «Динамо». Сяє євроремонт центральної вхід двоповерхової будівлі, блищить пірамідами нових гвинтівок магазин зброї, що при клубі. Є тут також зброярська майстерня, пристрілочна галерея.

Айвазян знайомить зі своїм тренером Богданом Клименком, президентом Кримської федерації кульової стрільби. Його кабінет увішано дипломами й уставлено кубками — відзнаками членів клубу.

Наставник чемпіона згадує: «Раніше в кожній школі був тир, тому стрільба як вид спорту цінувалася. Однак потім — шкільні та дтсаафівські (*Добровільне товариство сприяння авіації та флоту — Ред.*) стрільбища знищувалися, тому що вони вимагали турбот, фінансування, заходів безпеки, ліцензій. Українські тири попереходили в розряд складських приміщень, розважальних центрів».

Коли місцева влада, за загальною модою 1990-х років захотіла знищити дитячу спортшколу, де вчать стрільбі юніори, члени стрілецького клубу відстояли її та взяли під свою опіку.

Їдемо на вулицю Трубоченка в республіканську спеціалізовану дитячо-юнацьку спортивно-стрілець-

ку школу олімпійського резерву імені В. Клименка. Тут-таки розташовано й учбовий центр підготовки кримських міліціонерів, і тут тренується Айвазян.

Спускаємося в холодний нетоплений бетонний зал. В маленькому тирі завдовжки 10 м снайпер демонструє роботу тренажера Meyton німецького виробництва для визначення точності влучень. Прилад вартує €6 тис., таких в Україні лише три.

Довгим підземеллям переходимо в інший тир — відкритий. Він більший — завдовжки 50 м. Тут для спортсменів влаштовано два десятки бійниць, відкидні столики для стрільби лежачи. Між ними й стіною для мішеней — заросле густою травою поле. Знадвору дме холодний осінній вітер. «Тир збудували ще за Радянського Союзу, вже треба переробляти», — немов соромиться Айвазян.

На стіні висить інструкція з техніки безпеки на 18 пунктів, про можливість застудитися там — ані слова.

В ідеалі потрібно їздити купувати набої на завод-виробник.

Айвазян вдягає чорно-білу куртку (стрілецький костюм коштує приблизно €1000), на спині якої напис «Ayvazyan №736», підстилає затертій килимок.

«От моя гвинтівка, — дістає чемпіон із пластмасового футляра свій Walther. — Вона в мене з 1999 року, та дуло мінялося рік тому. От електронний спуск на батарейці»...

Ця спортивна зброя коштує щонайменше €3000. Чемпіон пояснює, що таке «довільна гвинтівка»: «Я її налаштовую як хочу. Можна відрегулювати довжину приклада, тут повертається щока, от так... Потрібно завжди не себе піддаштовувати під гвинтівку, а гвинтівку — під себе», — в цей момент Айвазян на-

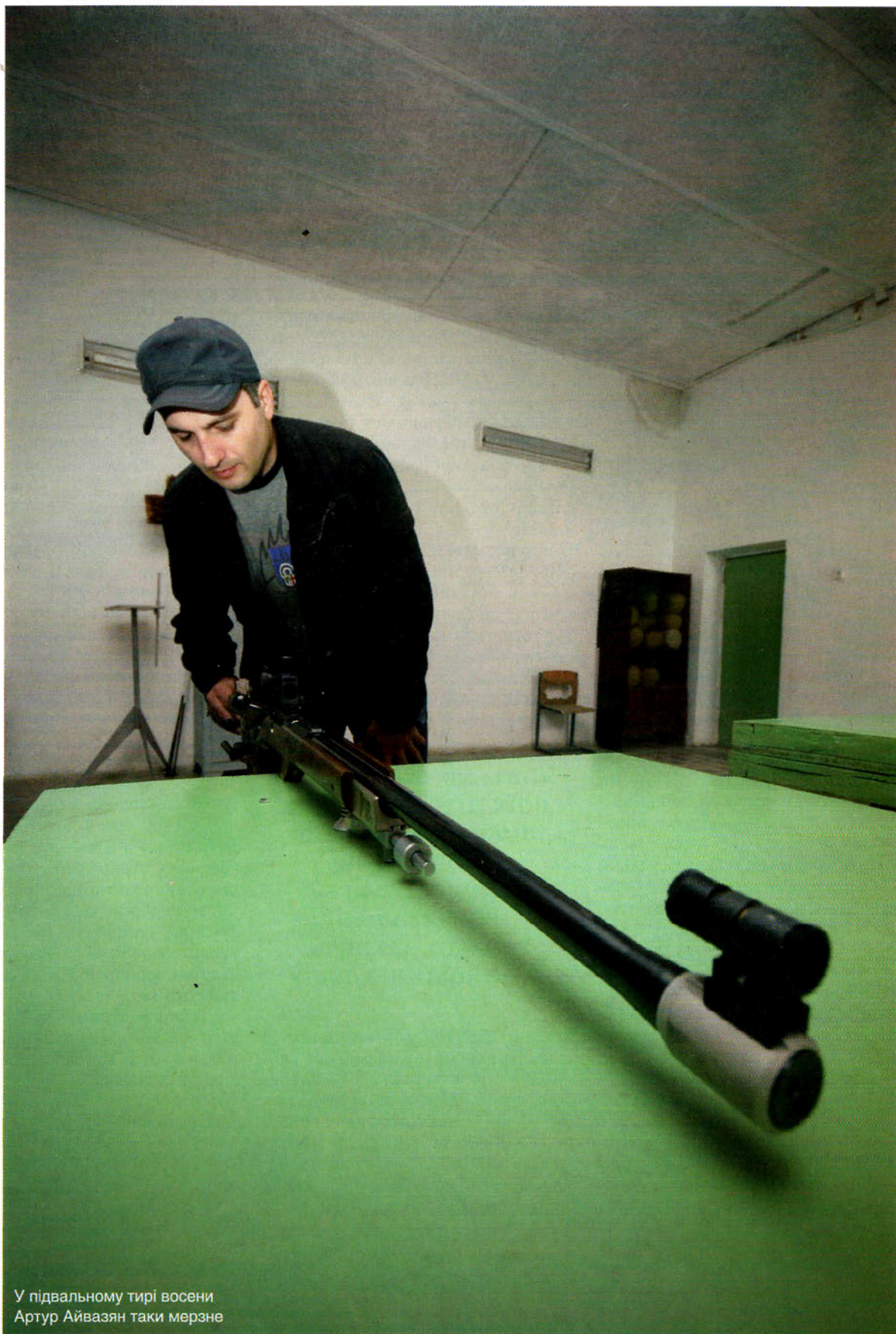
гадує скрипалю, котрий пристосовує до плеча деку.

На одне тренування йде 150 — 200 штук патронів, в грошах це — €50 — 60. «Я використовую англійські патрони «Елей». В ідеалі потрібно їздити купувати набої на завод-виробник. Бо інакше складно визначити, чия хіба — стрільця, гвинтівки чи набою. А в Україні малокаліберних патронів зараз не виготовляють».

«Я їздив у Колорадо-Спрингс на американську олімпійську базу. Мета моя була — потренуватися з Метью Емансом. Він на сьогоднішній день один із перших у світі стрільців. Поспарингуватися з ним, зрозуміти, в чому його сила. (*На Олімпіади-2008 Метью Еманс вибив срібло, ставши на другу сходинку біля українського спортсмена — Ред.*) У Колорадо-Спрингс умови такі, що прийшов з ранку на тренування — і до вечора не хочеться звідти йти. Комфортна температура, вологість, ідеальні тири, тренажери, електронні мішені. Відкривається творча свідомість, хочеться кожен дрібничку відпрацювати досконально. А в нас... Улітку — спека, взимку — холод. Все заплюжено, ніколи не буває гарячої води... Та якщо думати тільки про негаразди — важко перемагати».

Тренувався Айвазян також у Тайланді. «Там спекотно, велика вологість. Але база світового рівня. Фінальний тир — закритий, у ньому працює кондиціонер, можна виставити оптимальні умови».

Айвазян шкодує, що справжня кульова стрільба «вважається невидовищною. Телебачення любить шоу, на кшталт «Ігор патріотів», а олімпійський вид спорту їм показувати чомусь здається нецікавим. Ви бачили коли-небудь репортаж зі стрілецьких змагань на українському телебаченні? Хіба що під час олімпіади покажуть фінальні стрільби. А за кордон приїжджаєш на Чемпіонат світу — там два-три канали протягом усього періоду змагань висвітлюють їхні перипетії». ■

У підвальному тирі восени
Артур Айвазян таки мерзне

Радянське відлуння

ЗАПИСАЛА Інна Завгородня

«У залі штанги – немає штанг»

Наталія Добринська здобула золоту медаль Пекіна в семиборстві. Ця вправа складається зі стрибків у висоту й довжини, метання списа, штовхання ядра, забігу на 200 м, 800 м на ще на одну дистанцію – 100 м з бар'єрами. Кореспондентка **ТИЖНЯ** зустрілася з чемпіонкою в Броварах і записала її думки щодо умов і обставин чемпіонського зростання

Коли йду Броварами, люди мене впізнають, і це дуже приємно. А за кордоном я вже звикла до цього – там мене вболівальники знають уже років зо п'ять, на змагання приходять за автографами. Підбігають із моїми фото, а я тільки думаю: де ж вони їх узяли?

Приїхала до Києва я п'ять років тому, орендувати квартиру дорого, гуртожиток не видався. Тому ми обрали передмістя як альтернативу, тут із чоловіком-тренером і знімаємо квартиру.

Тренуюся на сільському стадіоні й у легкоатлетичному манежі. Такіх манежів усього два на область, ще є в Києві, та він то працює, то не працює... В манежі бігова доріжка ще 1980-х років, уже зношується. Як на ній можна бігати на швидкість? Ризикуєш залишитися без ніг, або травмуватися так, що й сезон пропустиш.

У залі штанги – немає штанг. У кожного своя, пристебнута до паркану ланцюжком. Вінницький клуб «Колос», за який я виступаю, виділив кошти – ми купили собі штангу й теж пристебнули.

Оцей наш манеж – зірковий, зі мною тут тренувалися Людмила Блонська, Людмила Йосипенко, Руслан Єрьоменко, хлопці-параолімпійці – в штовханні ядра та метанні диска. Протягом доби тут однаково малолюдно, конкуренції не видно.

Ситуація з дитячим спортом катастрофічна. Хто за нами – порожнеча? Через вісім років важко буде знайти навіть претендентів на участь у Олімпіаді. Батьки приводять своїх дітей і кажуть: покажіть, де моя дитина буде перевдягатися? Немає роздягалень, тобто є, та вони завжди закриті, й у них не працює душ. Ніхто не залишить свою дитину в таких умовах.

Якось я гостювала у подруги в Ніцці, між змаганнями мені потрібно було провести тренування. Вона каже: ну ходімо, знаю один «лівий» стадіон. Ми прийшли. На «лівому» – цілком європейська доріжка, тільки не стандартна на 400 м, а на 300 м. Що необхідне, було в наявності: списи, ядра, м'ячі. А ми все купуємо самі. Зараз для того, щоб пострибати у висоту, мені треба купувати свою планку.

Згадаю ще стрибуну в довжину Олексія Лукашевича з Дніпропетровська. Наш манеж просто ши-

«Батьки приводять своїх дітей і кажуть: покажіть, де моя дитина буде перевдягатися? Роздягальні завжди закриті, й не працює душ»

карний проти його тамтешнього! В нього він завдовжки 60 м і схожий на гараж: доріжка, яма і невисока стеля. Називається «кишка». До нього, вже чемпіона Європи, якось приїхали закордонні колеги, запитують: де тренуєшся? Він каже: тут.

Не могли повірити, й думали, їх розігрують.

У вісім років батько привів на стадіон спершу сестру, а за рік – мене. Ми почали з семиборства й до сьогодні так і не можемо зіскочити.

Дуже важко бути універсальним спортсменом. А в мене виходило все, й шкода було переходити на якийсь один вид змагань. Семиборство чимось схоже на гру «Супермаріо». Тут завжди є шанс покращити ситуацію в наступному виді й, зрештою, перемогти.

Характер, воля до перемоги – це все виховується спортом. Дитина тренується, добивається перших результатів. Вони можуть бути незначні, та для дитини кожен сантиметр у стрибку в довжину чи у висоту – це щастя. Я по собі це пам'ятаю. Ти постійно досягаєш якоїсь мети й розумієш так само: можна поставити собі мету в житті чи навчанні – й теж її досягти!

Наші медалі – це відлуння радянської системи спорту. Ми і є ар'єргардом цієї системи.

Держава платить спортсменіві 3000 грн на місяць, цих грошей вистачає всього на тиждень. А інше – масаж (один сеанс коштує \$10–15, треба 3–4 на тиждень) відновлювальні процедури, басейн, ультразвук, аналіз крові, гемоглобін – усе треба оплачувати власним коштом. Федерація легкої атлетики проводить збори в Євпаторії та Ялті, під час яких усе оплачується. Але на підготовку олімпійців держава починає виділяти кошти лише за півроку до олімпіади. Фактично, всі гроші, зароблені на комерційних стартах, я збираю і вкладаю у своє тренування.

Тепер я отримуватиму стипендію, яка дасть мені можливість нормально жити: з нового року платитимуть щомісячно 15 тис. грн. Отримуватиму її два роки з можливістю продовження на рік за підтвердження результату, показаного на Олімпійських іграх. Гроші, які ми заробили в Пекіні, уряд перерахував на пластикові картки вже за тиждень після Олімпіади. Ще обіцяють квартиру в Києві. Це все завдяки золотій медаль – та на Олімпіаду їздили 75 спортсменів високого рівня, й тільки деякі з них щось отримали від держави після стартів. ■

Наталія Добринська тренується в зірковому манежі

У яблучко – імпорнтними стрілами

АВТОР: Микола Бринза

Лучникам немає в що стріляти

Офіцер-прикордонник Віктор Рубан повернувся з Пекіна до Харкова не лише із золотою медаллю за перемогу в особистих змаганнях у стрільбі з лука, в нього ще з'явилися нові зірки на погонах: одразу після повернення до України – отримав звання старшого лейтенанта

27 річного лучника час захищати до суперзірок, але зоряна хвороба йому, схоже, не загрожує. Рубан говорить, сам не чекав, що стане олімпійським чемпіоном. Просто борювався до останнього пострілу. «Ми більше сподівалися на команду, – зізнається Віктор **Тижню**. – Вона в нас дуже сильна, й за підсумками кваліфікації ми йшли другими. Та нам не повезло. В мене й Саші Сердюка зламалися старі луки, а до нових ми просто не встигли при звичаїтися. В підсумку командних змагань стали лише четвертими». Зате в особистому заліку Рубан не схибив і поцілів у китайське яблучко.

Чотири роки тому, перед Іграми в Афінах, спортсмен мав проблему з житлом. Однак тепер у нього дві квартири: одну дали за бронзову медаль на Олімпіаді-2004 в Афінах, другу – за оцє золото-2008.

Крім того, за перше місце в Пекіні держава виділила йому 700 тис. грн, премію в розмірі 100 тис. грн виписав губернатор Харківської області, чек на 75 тис. грн вручив мер Харкова. І, нарешті, президент України призначив щомісячну стипендію у розмірі 15 тис. грн протягом двох років.

Куди буде спрямована принаймні частина цих грошей, Віктор уже знає: «Перш за все, хочеться зробити дарунком мамі – завершити ремонт в її квартирі. Вона його ніяк не може довести до ладу». Якась сума піде й на відпочинок – спортсмен, який другу Олімпіаду поспіль приносить країні медаль, на нього заслужив. Напевно, мріє про це й дружина Віктора – Ганна. Вона майстер спорту, до речі, теж лучник. Вчиться в Харківській академії фізкультури та спорту.

Його зброя коштує недешево. «Один лук тягне на півтори-дві тисячі доларів, – пояснює Рубан. – Плюс екіпіровка стрільця. А це ще приблизно \$1000. Стріла з американським сталевим наконечником – \$40, з вольфрамовим корейським – \$50. На сезон нам дають один комплект, куди входять 12 стріл. Із них вибираємо шість залікових. Хоча в європейських країнах лучникам мають по кілька комплектів.

Рубан не приховує, що відчуває деяку заздрість до футболістів: «Отримують чимало, а грати в своїй переважній більшості не вміють»

Наприклад, екс-молдованка Наталія Валєєва, яка виступає зараз за Італію, перед початком сезону відбирає з восьми різних комплектів 20 ідеальних стріл».

Найкращі стріли, на думку харківського Вільгельма Теля, виготовляють у Кореї та США. «Стріли розраховані на сезон, тому що стирається їхнє покриття, – говорить Віктор. – А одного лука вистачає на три-чотири сезони.

«Стріли отримуємо від спонсорів, надання луків також прописане в контракті. Та, мабуть, головна проблема – немає в що стріляти. Щитів мало, вони зношуються, тренуватися важко. Викручуємося як можемо. З двох щитів збираємо один, щось додаємо, робимо щит схожим на придатний для нормальної роботи», – розповідає чемпіон.

Як не дивно, кращі свої результати харків'янин показує під час змагань, а не під час підготовки до них. «На тренуваннях прагну робити акцент на технічній складовій, – ділиться досвідом олімпієць. – Безумовно, потрібно звикати до точних влучань і високої суми балів. Але все одно на турнірах у мене виходить краще. Може, через те, що викладаюся максимально, якісніше концентруюся перед кожним пострілом».

А може, секрет в тому, що під час офіційних стартів на закордонних стрільбищах умови значно кращі за ті, що є у нас? Щодо обставин для відшліфовування майстерності Рубан не скаржиться. Не супер, мовляв, але нормально: «Недавно нам поставили навіс на стрільбищі. Тепер можна й у дощ тренуватися». Та все ж визнає: наша школа відстає від зарубіжних, і досить сильно.

Зараз в Україні в стрільбі з лука конкуренція досить слабка, немає перспективної молоді. Віктор упевнений: поверніться наші спортсмени з Олімпіади без медалі, в рідній вітчизні їм напевно зменшили б фінансування, перелік змагань скоротиться б, а умови для тренувань точно не покращали.

Рубан не приховує, що відчуває деяку заздрість до футболістів: «Отримують чимало, а грати в своїй переважній більшості не вміють. Це не справедливо. Хоча з дитинства вболіваю за харківський «Металіст» і бажаю цій команді лише успіхів». ■

Вікторіві Рубану дають на сезон
12 стріл, а лук – на 3–4 сезони

Не плутати Гегеля з Гоголем

АВТОР: Ігор Петренко

Переможці Олімпіади-2008 готуються до нових труднощів

Щікавий збір: усі українські чемпіони ХХІХ Олімпійських ігор-2008 в Пекіні вибороли своє золото у видах спорту, які можна назвати «козацькими»: в стрільбі, шаблі, двобої (боксі), веслуванні та семиборстві. Приблизно такі вправи культивувалися на Січі. Тобто звідки б не були родом наші олімпійці — з Криму чи з Броварів — гени й таланиті. мабуть, таки далися взнаки.

Відверто кажучи, їхнє й наше золото — сім медалей! — сприймаються мало не як диво Господнє, настільки несприятливими видаються домашні обставини «золотого українського

ренесансу». Ну, хоча б зважимо на таку побутову деталь: більшість (!) із наших чемпіонів у місцях свого тренування не мають змоги навіть прийняти душ. Так, у Кончі-Заспі неподалік Києва є головна олімпійська база. Та тренуватися кожному треба вдома, як казали ще давні греки: «Тут Родос — тут і стрибай».

І виходить що? Майже всі чемпіони й медалісти тренуються на міських і сільських стадіонах чи в школах, хай і спеціалізованих. Це виглядає так, якби нобелівський лауреат ходив у лабораторію будинку школярів.

Деякі олімпійські медалісти відпрацьовують свої карколомні трюки на одних стадіонах і манежах із нашими параолімпійцями. Причому тренуються разом не тільки зі спортивної солідарності, а й тому, що на всіх оочих не вистачає майданчиків.

Таке враження, що вжинок олімпійського золота, як і цьогорічний урожай зерна, виявився для політиків завеликим, геть не очікуваним.

Український спорт животіє переважно за рахунок спадку СРСР. І на

його руїнах: на старих стадіонах, тирах, турниках... На щастя, в країні піднімається приватний бізнес, і спонсори вже доводять, що можна любити спорт «до глибини власної кишені». Ще одна позитивна відмінність від радянщини — спортсмени без обмежень дружать із закордонними колегами, їздять на спаринги й тренування по всьому світові.

Чи є якась магічна філософія, що допомагає стати чемпіоном навіть попри всі проблеми? Артур Айвазян озвучив постулат: «Головне — не плутати Гегеля з Гоголем. Звичайно, перемогти завжди хочеться. Та на рубежі мають бути інші думки: про точність прицілу, силу вітру... Треба робити потрібне й забути про зайве».

Усі, з ким зустрічались журналісти **Тижня**, нині готуються до подальших стартів і перемог. Кримський чемпіон таки правий. Хіба наші вчені, співаки, художники не досягають світових висот, так само як спортсмени, не маючи елементарних умов для творчості? Отож бо. Козацькому роду нема переводу. ■

Фоновий звук

Системи відображення інформації

- комутація та наладка роботи обладнання в приміщеннях площею від 100 до 100 000 м²
- гарантійна, сервісна та технічна підтримки
- розробка та впровадження нестандартних інноваційних рішень

Послуги "під ключ" - від розрахунків до запуску в експлуатацію

ПрессКом TECHNOLOGY

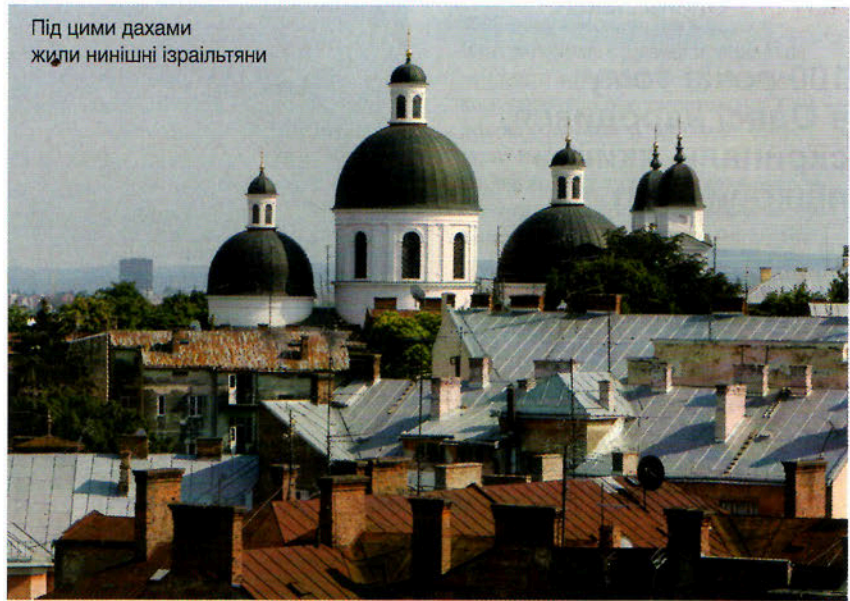
тел./факс: (044) 585-97-27
www.presscom.ua

ПОГЛЯД

Мої палестини

ІГОР ПОМЕРАНЦЕВ
письменник

Під цими дахами
жили нинішні ізраїльтяни

У дитинстві я жив в Ізраїлі. Називався він Чернівці. Спочатку мені про це сказав батько. На моє запитання, чи бував він за кордоном, тато відповів: «Ми й живемо за кордоном». Але не уточнив, за яким саме.

Я знав, що євреї мешкають не лише в Чернівцях, але й у Москві, Києві, Ленінграді. Та столичні євреї жили іншим життям: вони всі без винятку були людьми багатими й гідними. А в нас євреї були різні: валютні міняли, лікарки, повії, шпана, спортсмени, серед них учасник Олімпійських ігор, чемпіони України й СРСР.

Я взагалі в дитинстві вважав, що найкращі спортсмени в світі – євреї, особливо борці й боксери. Про те, що є така країна Ізраїль, я довідався дуже рано. З Чернівців навіть у найлютіші холодні війни до Палестини виїжджали назавжди. Я дуже співчував Ізраїлю: в 60-ті роки туди їхала єврейська убогість – матері-одиначки з сопливими дітьми, інваліди, яких гноїли в комірчинах кохані родичі, рецидивісти, поети, які писали нікому не потрібним ідишем.

То був каламутний струмочок, котрий, як мені тоді здавалося, може забруднити чисті водоймища Ізраїлю, створені в пустелі єврейським генієм. Мої єврейські друзі, на противагу люмпенам і

невдахам, закінчивши школу, виїжджали з України до Сибіру – й там у 25 років ставали докторами фізикоматематичних наук. Чому вони обирали саме Сибір, я не особливо замислювався.

Це було цілком у дусі пригодницьких романів, якими я тоді зачитувався. Та помалу струмочок наливався, роздавався вшир, поки остаточно не вийшов із берегів. У той час я вже читав інші романи й писав скорботні вірші:

*Був час, ти пам'ятаєш, на перон
безплатно не пускали: заплатити
ми мусіли карбованця старими, –
ми ще охоче плакали, а нині –
це вже не перший рік, не перша мить –
лушціці ящерятку не пролить.*

*Ось ящірка проскочила. Вагон
такий вузький, неначе я руками
стискаю скроні.*

*Ми не побачимось. Жахає провідник.
Сіріє в тамбурі його постільний лик.
Горнісь до губ моїх, –
склодув, що має хист,
прозорий і крихкий здобуду поцілунок,
стискаючи твій ящірковий хвіст.
В закритому містечку на кордоні
до вільгих віч тягнулися долоні*

*з розчулення: той кольорит,
той колір давніх снів,
що степ і однострої споріднив.*

*Ми не побачимось.
Дбиральня на вокзалі –
на мить в рукостисканні умремо,
я похитнусь, в лице дихне карболка,
нараз моїх очей торкнеться голка,
щоб поламатись.*

(Переклад з російської Івана Світличного)

У цих вагонах виїжджали вже не безпритульні одинаки, а тисячі, десятки тисяч.

Моди на Америку в Чернівцях не було. Всі їхали до Ізраїлю. Мені здавалося, що я мало не особисто знаю всіх ізраїльтян, принаймні, всіх нових ізраїльтян, оскільки родом вони з Чернівців. Я так близько стояв до цього потоку, що мене врешті-решт теж змило та понесло. А в Ізраїлі я вперше побував, коли мені було вже під сорок. Він виявився величезною країною, населеною величезним народом.

І жодного, жодного з тих самих чернівцевських «ізраїльтян» я не зустрів ні на Мертвому морі, ні в Єрусалимі, ні у Кфар-Даромі.

Цар Давид із

АВТОР: Олена Чекан

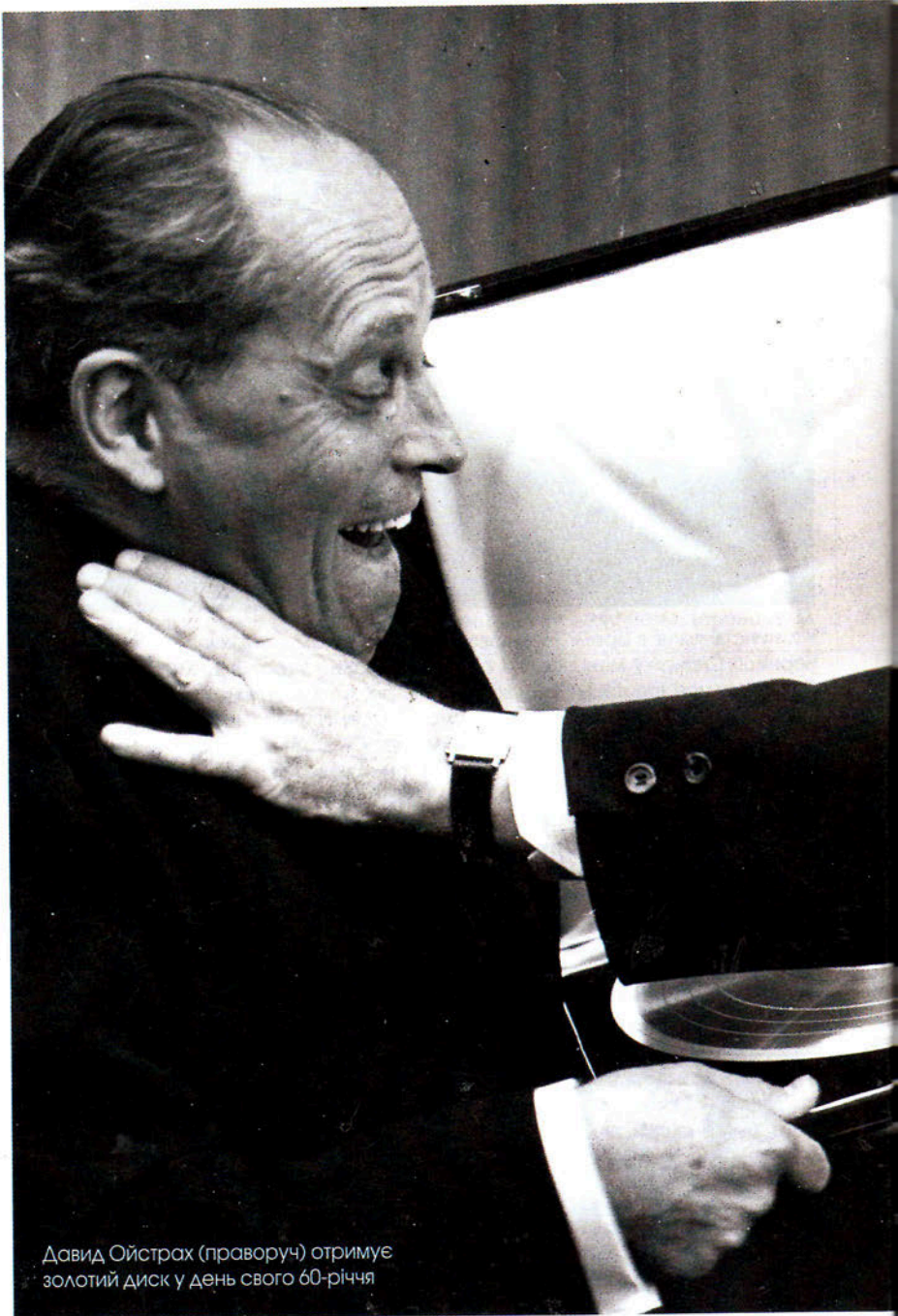
100 років тому в Одесі народився скрипаль, який підкорив світ

Йому належав неофіційний титул «першої скрипки Країни Рад» і «ієнерального скрипаля СРСР». «Маєстро невагомого смичка», «віртуоз, котрий сміється з майстерності», — шаленіли закордонні музичні критики. І, нарешті — «цар Давид». Так називали поза очі Давида Ойстраха колеги й учні. В очі — хіба жартома, щоб, бува, не зникнув. Хоча, звісно, ціну собі Давид Ойстрах знав. Просто інша епоха була — стриманіша, цнотливіша в роздаванні титулів на кшталт «мегазірка». Вже після смерті великого музиканта хтось із учнів згадав, як той колись поділився юнацькою мрією «примусити скрипку резонувати кожною клітиною, кожною молекулою». Він досяг цього в абсолюті.

ОДЕСЬКІ КОРЕНІ

«Мені було три з половиною роки, коли батько приніс іграшкову скрипку. Граючи на ній, я вдавав із себе вуличних музик. Ніхто й не здогадувався, як я їм заздрив! Скрипалям, трубачам, гармоністам, навіть шарманщикам. А коли в п'ять років нарешті взяв до рук справжню «восьмушку» (*скрипка увосьмеро менша за розміром, ніж звичайна — Рег.*), світ перестав існувати для мене».

Батько артиста, купець другої гільдії Фішель Ойстрах — знавець музики, добре грав на мандоліні та скрипці, мати, красуня Бейла — професійна співачка, хористка Одеського оперного театру. З чотирьох років малюк вештався за лаштун-

Давид Ойстрах (праворуч) отримує золотий диск у день свого 60-річчя

ками, слухаючи опери, в яких співала мама, а вдома розігрував вистави, диригуючи удаваним оркестром. Ось тоді на нього й звернув увагу відомий педагог і скрипаль

Петро Столярський. Він став першим і єдиним учителем майбутньої зірки.

Величезний природний дар — це в Ойстраха з колиски. А від учителя

України

ФОТО: GETTY IMAGES

— фантастичне володіння інструментом, коли годі згадувати про віртуозну техніку — її не помічаєш, насолоджуючись музикою. Та найголовніше — Петро Соломонович зумів

розбурхати дитячу фантазію, навчив берегти почуття внутрішньої свободи та незалежності. Чи не рідна Одеса дала дитині в спадок ту волю й свободу? Святкове й радісне місто,

ЛЕГЕНДИ ПРО МАЙСТРА

Разом із Прокоф'євим у... шахи

Ойстрах хворів на діабет, але обожнював тістечка і потай їх їв. Був неперевершеним оповідачем анекдотів, любив шахи й чудово в них грав. Великого розголосу зазнав його матч із Сергієм Прокоф'євим 1937 року в Москві. Він відбувся в Центральному будинку працівників мистецтв за всіма правилами великого спорту: з регламентом часу, суворою колегією та публікою. Ойстрах переміг.

Він, як велика дитина, захоплювався фотографією й навіть знімав аматорське кіно. Кожен приїзд в Одесу був для нього святом, і якийсь раз із Марком Зінгером, теперішнім професором Чиказького університету по класу скрипки, вони обійшли всю стару частину міста. Фільмувати почали з дому на вулиці Поліцейській, де він народився. Поява маестро викликала фурор — збіглися сусіди, брали автографи, тягли своїх дітей зі скрипками...

Як диво згадують випадок, коли один із учнів — Віктор Пікайзен — на уроці блискуче виконав 12 каприсів Паганіні, та майстрові деякі фрази здалися недостатньо пластичними. Тоді він — не розігруючись! — бездоганно й натхненно відтворив найскладніші місця з різних каприсів. Дивом були і його концерти в блокадному Ленінграді, й трансляції виступів, які збирали біля радіоприймачів сусідів у комуналках усієї неохопної батьківщини, й годинні овації, якими, шаленіючи, обдаровували слухачі.

Він помер від серцевого нападу 24 жовтня 1974 року в Амстердамі, за кілька годин після виступу. Останньою музикою, яку грав Давид Ойстрах, був його улюблений Брамс.

яке він обожнював, куди за найменшої нагоди повертався до сонця, моря й солоного вітру з присмаком степових трав.

ЗІРКА ДАВИДА

Кар'єра Давида Ойстраха як соліста почалася, коли йому ледь виповнилося 16 років, і не з Карнегі-холу. То була тяжка школа виживання: влітку — возом, узимку — саньми по маленьких українських містечках, що тільки-но піднімалися після громадянської війни. І лише згодом — доленосний виступ у Ки- ▶

сві, де він зіграв скрипковий концерт Александра Глазунова з оркестром під управлінням автора. Саме після того вечора Давида запросили до Ленінграда й Москви.

Міжнародна слава — раз і назавжди — звалилася на нього у 1937 році після блискучої перемоги на конкурсі імені Ежена Ізаї у Брюсселі. Тоді світова музична спільнота вперше заговорила про появу скрипаля небаченого масштабу. Далі — 37 років безперервних триумфів.

Запаморочливі пасажі його скрипки чули в десятках країн на всіх континентах. Він грав тет-а-тет із королевою Бельгії Єлизаветою II і

довів до екстазу 40-тисячну юрбу, що зібралася послухати його на майдані аргентинської столиці. Він виступав із найкращими оркестрами й диригентами планети, і найвидатніші колеги віддавали йому пальму першості.

Його гастролі газети подавали як сенсацію, а імпресарію влаштовували справжні турніри, коли в Лондоні з різницею в два-три дні Скрипковий концерт Брамса в королівському Фестиваль-холі виконував Яша Хейфец, а в Альберт-холі — Давид Ойстрах. Після цього двобою західні музикознавці з подивом відзначали виняткову здатність

майстра до миттєвої зміни настрою: від найвищого збентеження до повної нірвани.

Репертуар Ойстраха був усеохопним — ледь не все за участю скрипки, створене композиторами різних епох. Для нього була написана ціла музична бібліотека, яку увінчують шедеври: соната Сергея Прокоф'єва та концерти Дмитрія Шостаковіча, Арама Хачатуряна й Ніколая Мясковського. Вони писали «під руку» маестро й отримували резонанс, про який могли тільки мріяти, — їхня музика у виконанні Ойстраха звучала по всьому світу.

СТАЛІН У РОЛІ МЕЦЕНАТА

Народний артист, до того ж супервiзний (на гастролі їздив із дружиною, — неймовiрна рiч за радянських часiв!), незмiнний голова журi численних всесоюзних та мiжнародних конкурсiв, професор Московської консерваторiї, iкона, класик, еталон, «повперед (повноважний представник — Рег.) радянського мистецтва». Інструменти — найкращі Страдiварі з державної скарбниці.

Та за все це треба було платити. І він платив. Сповна. Як і всі митці-сучасники. Платив життям під невисипущим сталінським оком й інфарктами, що були наслідком рокiв непереборного жаху, коли в нього завжди стояла напоготові валіза з сучарями й бiлизною. До того ж Ойстрах був євреєм, і це робило його додатково вразливим, особливо під час кампанії боротьби з так званими космополітами.

Якось він розповів Мстiславу Ростроповiчу, як перед вiйною жив у московському привiлейованому будинку, звiдки зникли всі чоловіки, — тільки він і сусiда навпроти zostалися. «Арештовували о четвергiй-п'ятiй ранку, тож ми з дружиною мiсяцями не спали. Й ось чуємо — грюкнули вхiдні двері. Ліфт зупинився на нашому поверсі. Кроки. Ближче, ближче, — це тривало цiлу вiчність. Тiєї ночі назавжди зник наш сусiда». Й додав: «Пробачте мені, якщо, може, вже завтра читатимете в газетах колективний лист проти вас, де буде й мій підпис».

Пiсля смерті «мецената» Сталiна часи перестали бути такими кровожерливими, та вже перший Конкурс імені Чайковського 1958 року засвiдчив, що культура й надалі є великою цiнністю для партiйно-державної полiтики, а митці залишаються під постійним наглядом КДБ.

СЕБЕ ВІН НЕ СЛУХАВ

Рятувала музика. Для вiтчизняної аудиторії артист підготував грандіозний проект «Розвиток скрипкового концерту», даруючи слухачам твори Елгара, Сiбелiуса, Стравiнського, Шимановського, Хiндеміта, Уолтона, Бартока, які до того часу ніколи в СРСР не виконували.

Особливу любов маестро вiдчував до ансамблю: гра разом із колегами сприймалася ним як iнтелектуальне й сердечне спілкування. Багато рокiв iснував дует Давида Ойстраха

з піаністом Львом Оборiним, а ще — уславлене тріо, коли до них приєднувався віолончеліст Святослав Кнушевицький. Пізніше маестро залучив до цього кола ще зовсім молодих Святослава Ріхтера й Мстiслава Ростроповiча.

Та за межами можливостей скрипалi-виконавця лишався величезний пласт музики, й це спонукало маестра взятися за диригентську паличку. Чи не першим на планеті він почав одночасно грати на скрипці й диригувати оркестром, тобто гра соліста-скрипалi була водночас і вказівками диригента.

Він був природженим педагогом, і епоха Ойстраха — це й епоха становлення й розквіту радянської скрипкової школи. Вихованці маестра — Гiдон Кремер, Лiана Ісакадзе, Валерій Климов, Віктор Пікайзен, Ігор Ойстрах — стали вiдомі в усьому світі. З віком мистецтво Ойстраха набувало сили, впевненості, легкості, його інтерпретації поглиблювалися, стаючи більш насиченими, вільними, творчо досконалыми. А от слухати свої записи він не любив, — вони заважали вгадувати нові трактування.

І найголовніше: ніколи, навіть у дитинстві, Ойстрах нікого не наслідував. І це в той час, коли на світовому музичному Олімпі поруч із ним були такі гіганти, як Фріц Крейслер та Яша Хейфец.

НЕПОМІТНИЙ ЮВІЛЕЙ

100-літній ювілей царя Давида підкрався якось зненацька — начебто всі знали, але такого розмаху, як зі сторіччям Шостаковiча, не вийшло. Та все ж у Москві з 23 вересня по 21 жовтня проходить фестиваль його пам'яті. В залах консерваторії виступають учні Ойстраха, які з'їхалися звідусіль, аби вшанувати вчителя. Гiдон Кремер, Лiана Ісакадзе, Олександр Вінницький, Сергій Гиршенко, Віктор Пікайзен.

В Естонії, в місті Пярну, де любив відпочивати маестро, влітку пройшов фестиваль його пам'яті, а французький канал Mezzo в ювілейний день показав документальний фiльм Брюно Монсенжона «Давид Ойстрах. Народний артист».

Про Україну в цьому контексті згадувати якось незручно. Як розповів генеральний директор Мiжнародного конкурсу скрипалiв імені Давида Ойстраха Ігор Курилів, про-

вести конкурс цього року не вдалося внаслідок браку коштів. Щоправда, «Дні Ойстраха в Одесі» вшанували своїми виступами Віктор Пікайзен, Сергій Кравченко й Державний камерний ансамбль «Київські солісти» на чолі з Богодаром Которовичем. У музичній школі імені П. С. Столярського провів майстер-клас учень маестро Едуард Грач. І, звичайно, як годиться — квіти до меморiальної дошки, яку ще до 95-річчя встановила Місія Давида Ойстраха і Святослава Ріхтера. Все це в Одесі. В Києві — нічого.

І хоча Верховна Рада внесла ювілей Ойстраха до переліку дат, що вiдзначають на державному рівні, до виконання справа не дійшла. Повна тиша. Та сама, що оповила вже виліплений пам'ятник маестрові. Ну немає грошей в Україні на бронзу, вiдливку, встановлення. Це ж не вибори. ■

«В'язень у житті, вільний у музиці»

На сцені Ойстрах справляв враження колоса. Він творив безкінечний потік музики, сповненої краси та витонченості, — оце й було його єдиним справжнім життям.

Ісаак Стерн

Я був його учнем із 13 до 27 рокiв, чув його гру й на концертах, і на репетиціях. І ніколи мене не залишало вiдчуття, що то грас Бог.

Віктор Пікайзен

Він не був вільним у житті, він був вільним тільки в музиці.

Єгуді Менухін

Він не мав вибору в ті страшні часи. Якби він не мовчав, а говорив, ми б ніколи не почувли його скрипки.

Гiснадiй Рождественскiй

Його членство в партії було вимушеним. Він не сповiдував доктрин тоталітаризму, iнакше не зміг би так геніально грати. Кожен із нас у ті часи був заручником системи.

Мстiслав Ростроповiч

Він ніс у собі страшний тягар політичного клімату й пресинг страшноi вiдповiдальності, бо був в авангарді радянського мистецтва. Він роздвоювався від цього й дуже страждав.

Гiдон Кремер

“

Осінні веломандри

АВТОР: Андрій Шевельов

ФОТО: Анатолій Белов

**Жовтень іноді дарує
нам дні напрочуд ясні
й теплі. Природа немов
заздалегідь
вибачається за наступні
місяці холодів і негоди
й платить червоним
золотом на синьому
оксамиті неба
та дивним теплом.
Тож – на велосипеди!**

Щоб пересуватися швидко, й водночас бути ближче до неповторної осінньої природи, ми взяли свої крос-кантріїні велосипеди **Ідив. словничок!** та за допомогою рідної залізниці дістались до непримітної станції на півдорозі з Києва до Львова.

ОСТРОЗЬКІ VS ОСТРОВСЬКИЙ

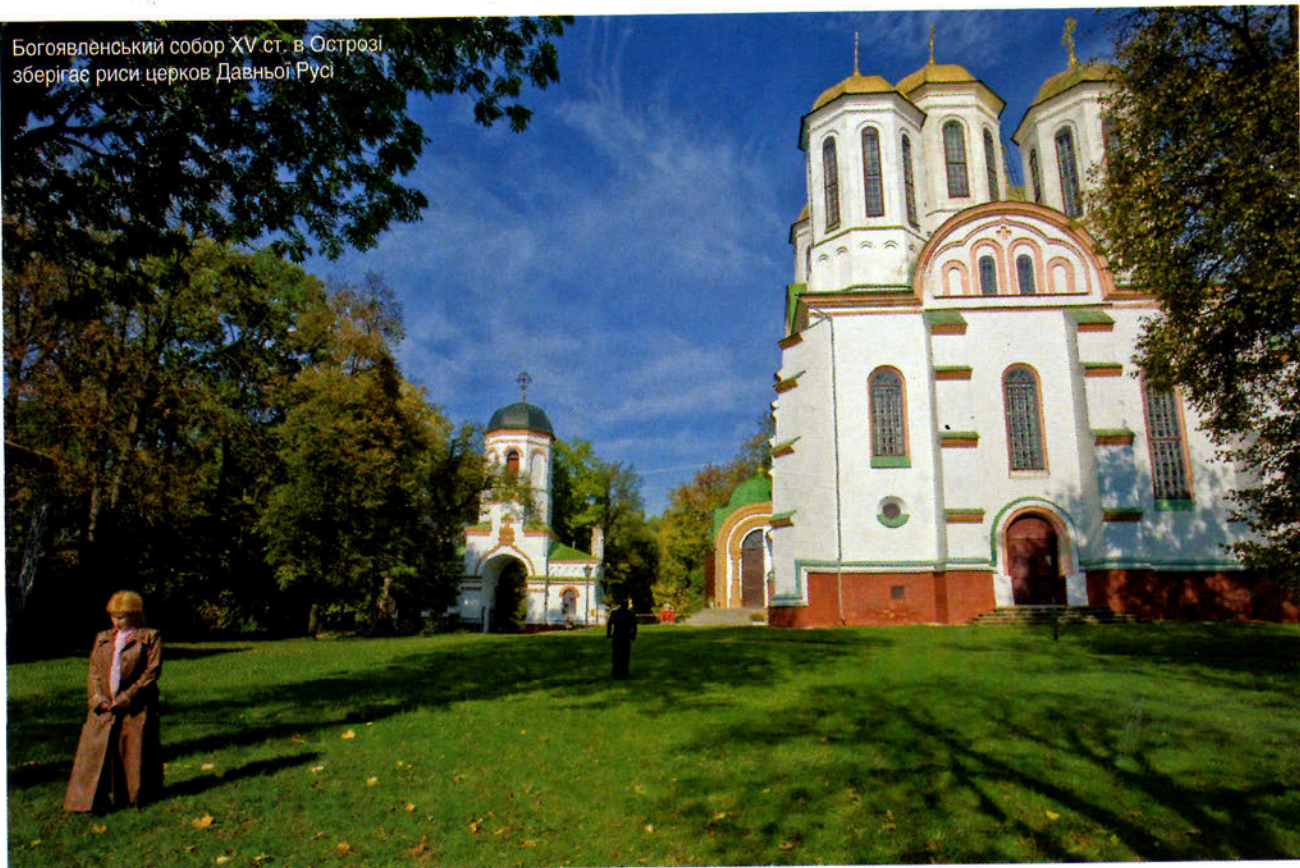
На пероні вокзалу нас зустрів бюст Миколи Островського. Творець Павки Корчагіна народився неподалік станції «Острог», яку ми обрали початком нашої мандрівки.

Вивантажившись на низький перон, почали прикручувати до рам колеса. Нащадки Павки в помаранчевих робах припинили шкрябати асфальт худими мітлами, зібралися до купи й, запаливши цигарки, почали розпитувати про тактико-технічні характеристики наших веломашин. Гей, хлопці, а вузькоколіяку хто будуватиме?! А ми – до Острога майнемо.

Від станції до міста – кілометрів 15. Вільна ранкова траса гоїдалася на невеличких пагорбах, розрізаючи порані поля. Незабаром з'явилися перші острозькі хати (дивний перегук: «острозькі – Островський»).

Перша зупинка – біля позолоченої довколишніми деревами ►

Богоявленський собор XV ст. в Острозі зберігає риси церков Давньої Русі

Татарської брами. Раніше то була межа міста, як у Києві Золоті ворота, тому її звать брамою. Стоїмо недовго: хоч оригінальна споруда XVI ст., незважаючи на вік, і тримає форми, та зсередини швидше схожа на місце ночівлі бомжів.

Інша справа — Луцька брама. До приїзду чергового столичного бонзи її причепурили. Тут навіть функціонує музей книг і друкарства... Втім рідкісних першодруків ми не побачили, як не зазирали й до славно-

лицарів, потужні навали ворога. Особливо вражає Мурована вежа, міцно вкорінена на схилі, за який вона тримається потужними лапами — контрфорсами. Уже за поріділими, та ще прикрашеними золотим листом деревами, видніється в усій красі схожа на шахівницю Кругла башта.

Піднявшись угору лісистим схилом, ми об'їхали вежу та наблизились до неї зі сторони збудованого князями Острозькими в середині

довий краєвид». Але й справді є на що подивитись: позаду ще видніються золоті бані Богоявленського собору, а на обрії визирають мальовничі обриси Троїцької церкви.

АЕС І ТАНКИ

Житлові будинки Острога скінчилися, вздовж дороги замеретили паркани промислової зони. Промислової — це гучно сказано. Наприклад, від Острозького пивзаводу лишилась тільки іржава табличка та шмат потовченої важкою технікою землі...

З-поза дерев виринув старий млин і напівзасохле озеро біля нього. За млином, на узвишші, гордовито стоїть Межиріцький монастир із Троїцькою церквою. Її розфарбовані бані визирають над чудернацькими зубцям оборонного муру, що оточує споруду по периметру. Проїхавши плесо із катамаранами, вгрузили в землю, ми вперлися в церковні мури. Заїхали у відкриту хвіртку, почали фотографувати будівлю... А потім зрозуміли, чому монастирі в Середньовіччя оборонялись не згірше будь-якої фортеці. Такої «ісконно канонічної» люті з приводу велосипедів, ве-

У селищі Старий Кривин зупиняємося біля давньої дерев'яної церкви, схожої на королівський фрегат

звісної Острозької академії — в таку рань працював тільки обклеєний пивними рекламами заграбований ларьок.

А от за Острозьким замком із двома домінуючими вежами — Мурованою (XIV ст.) та Круглою (XVI ст.) — можна спостерігати цілодобово. З дороги, яка йде попід фортифікацією, вежі виглядають грізно та переконливо, одразу згадуєш Середньовіччя, дитячі книжки,

XV ст. Богоявленського собору з характерними рисами, притаманними ще домонгольському етапові церковного зодчества.

Не менш величний храм очікував на нас за 4 км від Острога в Межирічі. Дорога до цього селища веде вулицею із претензійною назвою — Бельмаж. Так на сірених радянських цеглянках і написано: «вулиця Бельмаж», тобто у вільному перекладі з французької «чу-

КАРТА МАНДРІВ

Варто відвідати

- **Острог** – середньовічне місто, засноване не пізніше 1100 року. В 1556-му тут було відкрито Острозьку академію, один із перших вищих навчальних закладів Східної Європи
- **Ізяслав** – розташований на річці Горинь. У місті добре зберігся монастир бернардинців. Подивитися на пам'ятку краще здалеку, адже добре укріплена фортеця давно слугує колонією суворого режиму
- **Межиріч** – знаменитий Свято-Троїцький монастир, заснований монахами Києво-Печерської лаври в часи навали Батия. Головною святинією монастиря є Межиріцька ікона Божої Матері, написана ще у XIV ст
- **Новомалин** – селище за 10 км від Острога. Тут знаходяться рештки замку, збудованого у XV ст. Добре збереглась оригінальна оборонна вежа замку в псевдоготичному стилі

дошортів і наших засмаглих ніг було б досить, аби зупинити навалу численних вояків.

Хоч монастир і чоловічий, вирішили не вводити відлюдників у гріх... Беремо курс на Ізяслав.

Через сховану в довколишніх лісах Хмельницьку АЕС доводиться закладати гак у добрих 20 км. Але ж тепло, вітру немає! Тому й розганяємося на пристойному асфальтному покритті до автомобільних швидкостей.

У селищі Старий Кривин спиняємося біля давньої дерев'яної церкви, схожої на королівський фрегат. Величезний сад із недозбираними

на верхівках яблуками допомагає вітамінізованим перекусом. Атомна станція поруч? Так, але яблука – смакота, стиглі й солодкі.

Ми ще в Острозі провели міні-опитування щодо впливу станції на самопочуття місцевого населення. Й хоча здоров'я більшості тубільців не можна назвати ідеальним, зв'язок самопочуття зі станцією встановив тільки дядько Петро. «З ранку, – каже, – голова тріщить, мов трансформатор»... Але в нас виникли великі підозри, що «трансформатор» той працює виключно на спиртовмісних продуктах.

Надвечір обходимо по окружній Славуті й починаємо скорочувати шлях лісовими дорогами. Швидкість помітно падає, зазначена на карті «дорога з покриттям» змушує гадати, що ж мали на увазі картографи? Я б назвав ці суцільні ями пострибухою, роздвобаною танками.

Так, усе співпадає. Ми вже десять хвилин їдемо військовим по-

лігоном і, судячи зі свіжих ям, діючим! Зазвичай на картах військовій об'єкти хоч якось позначаються, наприклад «піонер. лаг» чи «лес. хоз». А на двокілометровці, якою користуємося, суцільний ліс із ялинами... Сподіваюся, перед тим, як почнуть гатити з гармат, хоч попередять якось? А раптом – ні?! Нумо крутити педалі...

КНЯЗЬ САНГУШКО В БУР'ЯНАХ

Ура, ми знову на цивільному асфальті! Хвилини за 20 трапляється селище Ташки. Там ми поповнюємо запаси провіанту, переважно смачним свіжим хлібом і місцевим пивом під назвою «Князь Сангушко» – його виробляє у Славуті місцевий заводик.

Від'їхали пару кілометрів від Ташків, стриножили кодованими замками наших залізних «коней» і напнули намети в густому, мішаному дубами та соснами, лісі. Рясна ожина відволікала від збирання

СЛОВНИЧОК

Крос-кантріний велосипед – найпростіший і найпоширеніший велосипед-позашляховик. Щось на кшталт міні-джипа, яким комфортно пересуватися й у місті.

Свято-Троїцький монастир
в Межирічі, осіння рілля

дров. Розклавши багаття в ранніх осінніх сутінках, готуємо вечерю та заходжуємося тамувати спрагу виворами місцевих пивоварів. Денні перипетії, здобрені місцевим хмелем, переплелися в тривожний сон:

— Що будемо робити з тими голоногими, яких вчора спіймали?! — запитує дебелий воєвода грізного князя

— На палю їх!.. Щоб іншим не кортіло, — без жалю кидає князь.

Я починаю тікати, дружинники з алебардами напереваги жечуться за мною... Воїни непомітно перетворюються на ченців, вони наздоганяють, їхні довгі руки от-от схоплять мене, я кручу педалі... чимдуж кручу педалі. Вони крутяться, та я нікуди не їду. Іржава табличка посеред бур'янів блимає в такт сирені: «Перебувати в зоні бомбардувань заборонено». Кручу педалі до нестями, в небі з'являються винищувачі — гул, рев, вибухи... Сирена стає нестерпною. Напис серед бур'янів став червоного кольору «Вогонь по катамаранам!» Темрява... Помаранчевий верх намету. Голос товаришів зна-

двору: «Андрію, сьогодні ще накрутишся педалей!»... Хууууух!

Наступного дня перетнули лісисту ділянку, отримавши доско-чучу перешкод: сипучого піщанику, грузьких болітець тощо. Тому рівний асфальт на під'їздах до Ізяслава видався ласим шматком, на якому наші велосипеди видали справжню крейсерську швидкість.

З-поза дерев виринув старий млин із напівзасохлим озером. За млином, на узвишші, гордовито стоїть Межиріцький монастир

Ізяслав дружно зустрів нас важким сірим димом. Здавалося, все місто вирішило спалити свої бур'яни саме на честь нашого приїзду. Палац князів Сангушків стояв безнадійно порожнім. Не вірилося, що в цих облуплених стінах колись жило й примножувалось велике волинське панство.

Вилазимо на дах палацу, порослий міцними березами. Згори добре видно чудовий дах костюлу Святого Йосипа. Ще далі стеляться сірі хати житлової забудови з високою маківкою Михайлівської церкви. Кризь

некошені з весни бур'яни обходимо парадний вхід палацу. Його колони й сьогодні виглядають велично, незважаючи на тріщини та доволі руйнацію. Дим дістає й тут, на пагорбі. Безжалісно скорочуючи програму, їдемо підступною алеєю, вкритою гострими каштановими шкірками.

На виїзді з Ізяслава смачно проколюю шину. Колесо злісно шипить та обмякнувши, враз змовкає. Лець встигаю загальмувати й не гепнутися на асфальт, порослий розмаїтою травою.

Переді мною на постаменті гордовито стоїть важкий танк і наче кепкує з мене, немов проколоте колесо — то справа його дула.

...В Шепетівку приїжджаємо вже в сутінках, довго шукаємо, де б поїсти без шансону та майонезу. Таки виграємо битву за право вантажитися у вагон із велосипедами в нашорощеної — мабуть, після перевірки? — бригади пасажирського поїзда «Суми—Львів». Уклавши «копейки» на третій полиці, засинаємо, і нам уже геть не заважають часті зупинки та плацкартний гармидер. ■

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СПОНСОР

Почесний президент фестивалю Президент України Віктор Ющенко
Співголови Опікунської ради Жерар Депардє та Харес Юсеф
Міністерство культури і туризму України
Головне управління культури і мистецтв КМДА
Київська обласна державна адміністрація
За підтримки Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000»

**КИЇВСЬКИЙ
МІЖНАРОДНИЙ
КІНОФЕСТИВАЛЬ**
18-26 ЖОВТНЯ
2008

molodist

38

Кінотеатр Київ

фестивальний
центр 2008

Жовтень Кінопанорама

Детальну інформацію про
мінолози, склад програми та
судити події Київського
міжнародного кінофестивалю
Молодість шукайте на

www.molodist.com

Прогляд усіх фестивальних
фільмів відбувається з
англійськими та українськими
субтитрами.

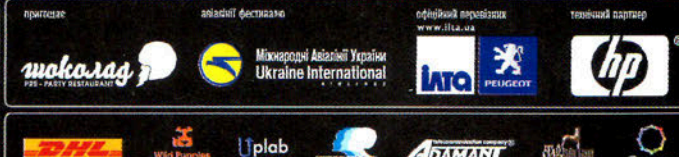

ХТО ВПОЛЮЄ
ОЛЕНА?

поверити
Мюнхгаузену

Фонд культурної спадщини • Гетьманський Київ • Європейська Рада в Україні • Італійський інститут культури в Україні • Державний фільмофонд Росії • Російський державний архів фільмів та фотоплівки • Український фільмофонд • Сетітел Відео • АС КиївФільм • Madrasat Cinema Forum • Filmfest Center Soble • Osar's Cine Pat • Hollywood Classics • Центральний Партерміст • Центр ім. Олександра Довженка • Міністерство закордонних справ Франції • Міністерство закордонних справ Німеччини • Французька співдружність у Бельгії • Посольство Франції в Україні • Посольство Нідерландів в Україні • Посольство Бразилії в Україні • Посольство Італії в Україні • Посольство Аргентини в Україні • Посольство Ізраїлю в Україні • Посольство Республіки Федеративної в Україні • Посольство Нахичівани в Україні

38
molodist
kyiv
international
film festival
oct 18-26
2008

Запізнілі яблу

АВТОР: Катерина Липа

Шведська академія наук назвала імена лауреатів Нобелівської премії

Стигле яблуко гешнулося на маківку Ньютона, й він відкрив закон усесвітнього тяжіння. В сучасній науці все відбувається не так швидко: після публікації перших відомостей про те чи інше відкриття й світова наукова спільнота, й автори новини ще не один рік перевіряють правдивість тверджень. І лише згодом, коли всі пересвідчаться в тому, що відкриття справді відбулося, науковці мають шанс отримати найпрестижнішу в світі премію.

Цьогорічні лауреати не виняток. Люди вже давно користуються їхніми винаходами, не надто замислюючись про те, кому треба дякувати. Але нині нагорода таки знайшла героїв.

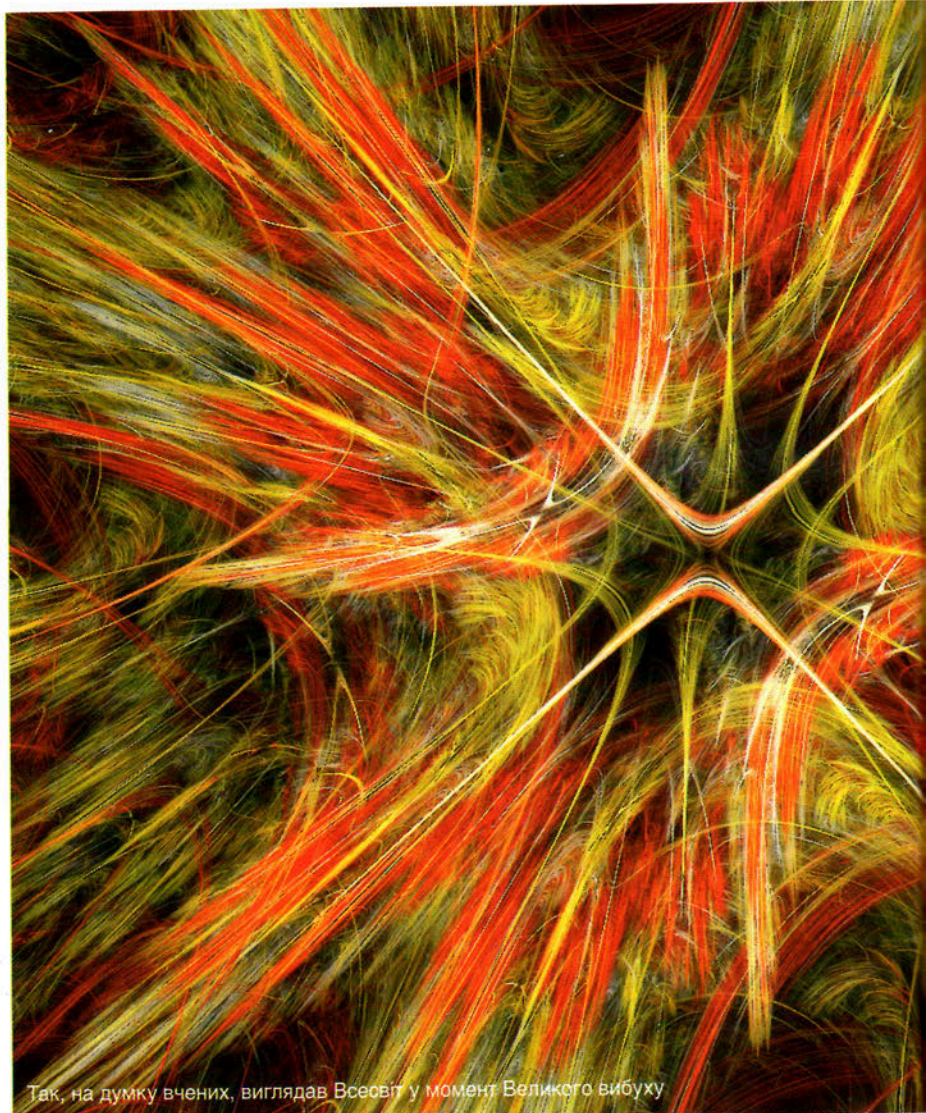
АСИМЕТРИЧНА ВІДПОВІДЬ

Ще у сплетених докупи філософських, математичних та архітектурних теоріях стародавніх греків було взято за основу, що оскільки людина має по двоє очей, рук та ніг, то й усе в світі має бути симетричне: від будинку до небесних

СЛОВНИЧОК

Антиматерія – матерія, що складається з античастинок.

Античастинка – частинка-двійник певної елементарної частинки, що має ту саму масу, але відрізняється знаками певних характеристик взаємодії (наприклад, електронний заряд, квантове число).

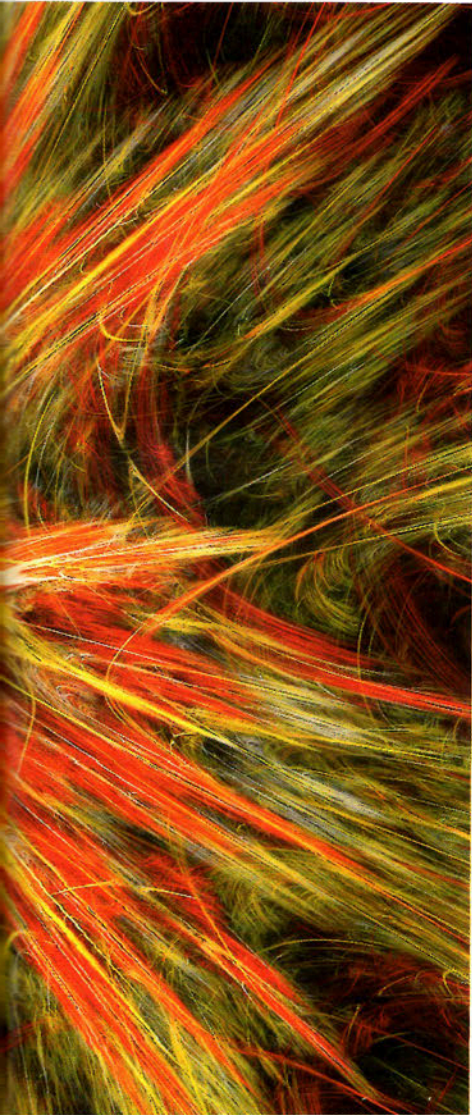
Так, на думку вчених, виглядав Всесвіт у момент Великого вибуху

світил. Симетрію проголосиди синонімом довершеності, й за тисячоліття повторювання цієї тези ми звикли до неї, наче до рідної. Насправді ж усе не так просто. Це довели нобелівські лауреати в галузі фізики Йоїчіро Намбу, Макото Кобаясі та Тошіхіде Маскава.

Ще у 1960 році фізик-теоретик Йоїчіро Намбу створив математичний опис спонтанного порушення симетрії у фізиці елементарних частинок. Його відкриття допомогло створити стандартну модель фізики

елементарних частинок, теорію, якою користуються й нині. Макото Кобаясі та Тошіхіде Маскава підійшли до справи з іншого боку. Проводячи експериментальні дослідження елементарних частинок, вони дуже збентежилися, коли виявили, що порушення симетрії елементарних частинок існує споконвіку. А от як саме все відбувається, пояснити було неможливо. Тож японські вчені висунули гіпотезу про існування ще не відкритої сім'ї кварків, що слугує «будівельним

ка Нобеля

ЩАСЛИВЧИКИ

Знати ворога в обличчя

Гаральд цур Гаузен, Франсуаза Барре-Сінусі та Люк Монтаньє отримали Нобеля в галузі медицини не за нові способи лікування недуг, а за відкриття вірусів, що викликають страшні захворювання. Коли в 1970-ті вчені висували гіпотезу про те, що вірус герпесу призводить до раку шийки матки, цур Гаузен із цим не погодився. Він вважав, що причиною захворювання має бути якийсь невідомий науці вірус, і заходився його шукати. Попри скептицизм колег, німецький науковець таки відкрив небезпечний вірус. Ворог відомий, тож є надія його перемогти.

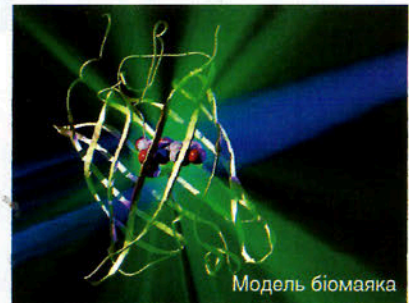
У 1981 році Франсуаза Барре-Сінусі та Люк Монтаньє виокремили з лімфи людини, хворої на якусь незрозумілу болячку, вірус, що спричинив захворювання. Це був збудник СНІДу – вірус імунодефіциту людини. Дивно, що премію за своє епохальне відкриття французькі вчені отримали тільки цьогогоріч. Невже для того, щоб зрозуміти важливість їхніх досліджень, треба було дочекатися світової епідемії смертельно небезпечної хвороби?

Медузин маяк

Нобелівські лауреати в галузі хімії Осаму Сімомура, Мартін Челфі та Роджер Тсієн продемонстрували світові, як відкриття, здійснене в одній галузі науки, може з величезною користю застосовуватися в іншій. Усе почалося з того, що в 1960-ті пан Сімомура вивчав хімічні реакції в живих організмах, завдяки яким деякі істоти в темряві світяться. Досліджуючи

один із видів медуз, він виокремив блакитний світний протеїн. Але ж медуза світилася зеленим! Звідки взявся цей колір? Виявилось, що блакитний протеїн абсорбувався зовсім іншим, складнішим для виявлення протеїном зеленого кольору, який, власне, й давав світло – наче віддзеркалене.

У 1988 році Мартін Челфі вирішив, що з медузиноного сяйва вийде ідеальний маяк для його генетичних досліджень. За допомогою біомолекулярних технологій він увів ген зеленого світного протеїну в ДНК одного з видів черв'яків. Організм почав виробляти клітини, що сяяли зеленим без жодної шкоди для здоров'я піддослідного. А Роджер Тсієн вирішив розібратися, як саме відбувається світіння. І виявив, що різні молекули протеїну свічення різними кольорами залежно від довжини хвилі. Так з'явилася можливість застосовувати в дослідженні своєрідні біомаяки – забарвлювати групи піддослідних клітин у різні кольори.

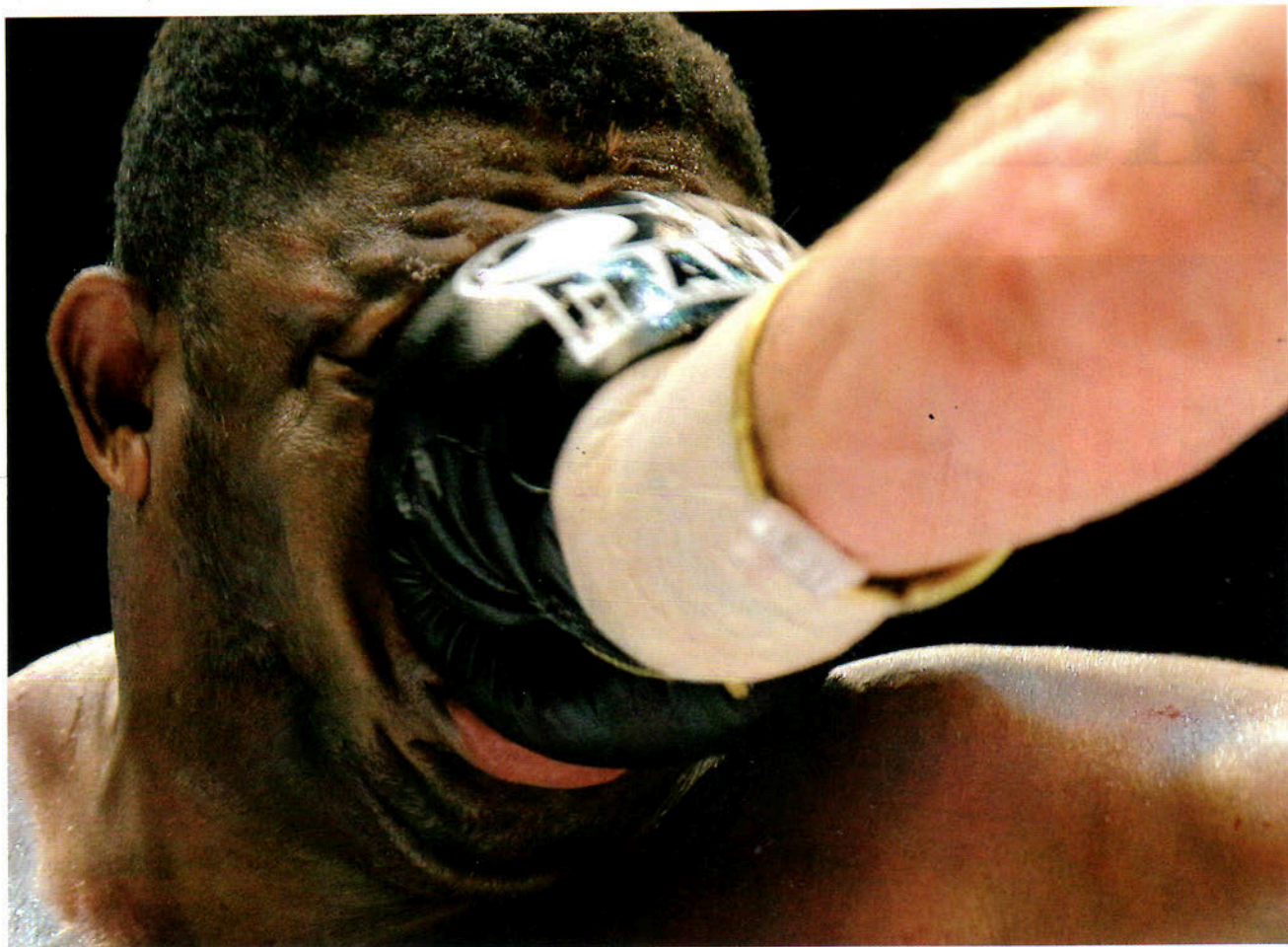

Модель біомаяка

матеріалом» як для матерії, так і для антиматерії **див. словничок!** Усе це сталося ще в 1972-му, але тільки нещодавно отримано підтвердження гіпотези. В 2001 році детектори елементарних частинок на двох різних кінцях світу – в Стенфордському університеті (США) та університеті Цукуба (Японія) – зафіксували існування елементарних частинок, які теоретично описали Кобаясі та Маскава. Теорія збіглася з практикою й чудово вклалася в модель Намбу.

«Ну, і яка користь людству від знання про асиметрію кварків?» – запитає скептик. Відповідаємо: чимала, бо принаймні частково пояснює, як утворився Всесвіт. Найпоширенішою теорією щодо цього є гіпотеза Великого вибуху, який стався 14 млрд років тому внаслідок «зустрічі» матерії з антиматерією. Але науковців, які, за звичкою, припускали наявність однакової кількості обох «учасників» процесу, хвилювало інше питання, чому вся ця вибухова суміш не анігілювала,

а натомість створила світ. Тепер усе стало на свої місця: за розрахунками, що спираються на дослідження цьогогорічних нобелівських лауреатів, матерії було більше на одну частинку, що припадала на кожні 10 млрд частинок антиматерії. Отже, Космос, у якому ми існуємо, виник завдяки крихітній асиметрії на рівні елементарних частинок. А як саме це відбулося, вчені сподіваються довідатися, коли на решті полагодають славнозвісний адронний колайдер. ■

Титульне братство

АВТОР: Владислав Головахін, з Берліна

Залишився один крок до світового панування Кличків у надважкій вазі

Після бою 11 жовтня, коли старший Кличко переміг нігерійця Семюеля Пітера, здійснилася мрія Віталія та Володимира Кличків. Наразі вони єдині в історії професійного боксу рідні брати, які в суперважкій категорії одночасно є чемпіонами світу. А для повного комплексу поясів українцям не вистачає лише титулу WBA — для цього треба перемогти або Валуєва, або Чагаєва.

Та найгучнішу сенсацію тижня створили не Кличко й не Пітер, а Дон Кінг, чий потяг до авантур не вгасимий, як напалм. Американ-

ський промоутер одразу після матчу оголосив, що теж має мрію — організувати зустріч на рингу між Кличком-старшим і Ленноксом Льюїсом. За кілька днів, які минули після битви гігантів, обіцяна британцеві сума гонорару сягнула рекордних £35 млн. Льюїс поки дипломатично мовчить.

БЕРЛІНСЬКЕ ДИВО

А місяць тому втілилася мрія жителів німецької столиці — вони отримали ультрасучасну спортивну арену O2 World, яка постала на місці старого автобазару. Нині в цьому багатофункціональному комплексі проходять до-

машні ігри місцевих баскетбольної та хокейної команд, а також концерти й шоу. В листопаді, наприклад, тут виступатимуть Далай-лама, Елтон Джон, Тіна Тернер, а 15-го числа в «Оу-Ту», як скорочено називають споруду або-ригени, заплановані бої без правил.

За кілька днів до україно-нігерійського протистояння черга до кас була невелика, та й брали квитки переважно на баскетбол і хокей. «Я б пішов на Кличка, — розповів кореспондентові **Тижня** вболівальник Міхаель, — але в суботу відбудеться футбольний матч між нашими та росіянами, тож я хочу подивитися гру по телевізору.

Можливо, для боксу обрали не найкращу дату».

Моє чергування винагородив земляк, який замовив-таки квитки на бокс. Уродженець Вінниці, Юрій, уже п'ять років мешкає в Німеччині й збирається змінити громадянство. «Завтра буде аншлаг, — заспокоює він мене. — Тут живуть майже 3 млн вихідців із СНД, та й німці вважають Кличків своїми. Я трохи спізнився, а всі мої друзі вже квитки купили».

НАШ ДЕСАНТ У БЕРЛІНІ

11 жовтня берлінський ринг також випробував недавній лідер збірної України Ісмаїл Сіллах. Маріуполець вважався однією з наших головних боксерських надій на пекінській Олімпіаді, та за кілька місяців до Ігор його допінг-проба дала позитивний результат, і спортсмена дискваліфікували. Не довго думаючи, Сіллах подався в професіонали. В суботу він здолав Армена Азізяна, й тепер на рахунку новоспеченого профі п'ять перемог із п'яти можливих.

Натомість Сергій Дзінзірук цього вечора перебував по той бік спортивних пристрастей. Чемпіон світу за

версією Всесвітньої боксерської організації (WBO) спостерігав за діями колег разом із 17-ма тисячами присутніх в O2 World глядачами. Наразі він готується до відповідального матчу із обов'язковим претендентом на титул, колумбійцем Хоелем Хуліо. Сергій повідомив, що поєдинок перенесли до Обергаузена, й відбудеться бій не 18 жовтня, а 1 листопада.

Тим часом нетерплячість уболівальників так наелектризувала атмосферу, що здавалося, саме повітря в залі іскрить. Коли Віталій вийшов на ринг, практично всі глядачі підвелися. Поява Пітера була менш урочистою — його підтримували кілька десятків фанів.

ЗАЛИШИЛОСЬ УЗЯТИ ОДИН ТИТУЛ

Наш Доктор Залізний Кулак дав волю кулакам, а ось суперникові надії на перемогу не залишив. Кличко-старший контролював бій протягом усіх восьми раундів, працюючи у відкритій стійці — сказати просто, з опущеними руками. Вже в дебюті йому вдалося провести кілька влучних комбінацій, а його джеби та двійки часто-

густо досягали своєї мети. Відповісти Нігерійський Кошмар зміг лише одним — відмінною витримкою та фізичною витривалістю. Удари українця він зустрічав із гідністю й фактично ні разу не похитнувся. Та на дев'ятий раунд Пітер уже не вийшов — не було сенсу. Ця перемога — справжній подвиг для Віталія, який не боксував з 2004-го.

На післяматчевій прес-конференції брати демонстрували родинне надбання — чотири чемпіонські трофеї. Їм залишилося додати ще один титул за версією Всесвітньої боксерської асоціації. Сьогодні в асортименті WBA два топ-звання — «тимчасовий чемпіон» росіянин Ніколай Валуєв і «чемпіон у відпустці» Руслан Чагаєв із Узбекистану.

Зараз Клички вирішують, із ким домовлятися про поєдинок. Але без діла вони не сидітимуть: Віталій повертається до політичних баталій у Київграді, не полишаючи й власних амбіцій щодо парламенту. А Володимир продовжуватиме спортивну кар'єру — 13 грудня в нього заплановано рандеву на рингу з Александром Поветкіним. ■

ХТО ДИВИТЬСЯ ТВ-РЕКЛАМУ?

ВДОМА Ж НІКОГО НЕМАЄ!

ПрессКом® ADVERTISING

Всеукраїнський IndoorVideo оператор

www.presscom.ua

Олександр Остапенко – виконавчий директор РА LUNA,
Тетяна Дмитрик та Оксана Карпович – менеджери відділу
реклами журналу «Український тиждень»

Вадим Притков – заступник
керівника департаменту
маркетингу і реклами
ГРУПИ КОМПАНІЙ
«УКОГРУП»

Вадим Друженець –
Директор РА «СЛОН» та
Ольга Нейжмак-Селіванова – старший
менеджер відділу реклами РА «СЛОН»

Владислав Сенкевич ТОВ «Морська зірка» (праворуч)
та Віталій Возняк – бренд-менеджер компанії
«Будівельна зірка» із супутницею

Сергій Шевченко – начальник Управління
зв'язків з громадськістю та ЗМІ,
прес-секретар, «Укробанк»

Ірина Папазова – екаунт-менеджер
РА Advertising Avenue

Андрій Гаманюк – директор РА «Оскар-Аудитор» та Мирослава Гаманюк РА «АММ»

Представники компанії Golden Telecom

ДАЛИ ДЖАЗУ

Вечірка «В ритмах джазу» в боулінг-клубі «Страйк» – так **Тиждень** проводив вільний від випуску чергових номерів час разом із давніми друзями та новими знайомими, представниками мережових рекламних агенцій. Певна річ, наші гості не рекламували цього заходу ні до моменту його проведення, ні після – навіщо видавати місце, де справді цікаво, смачно, весело та легко?! Особливо в компанії нашого шеф-редактора Юрія Макарова, який на будь-які каверзні запитання вміє відповісти і дотепно, і всеохопно. Хоча найчастіше гості, авжеж, запитували, коли буде така наступна щаслива мить? І **Тиждень**, як годиться, зізнавався, що це залежить лише від них.

Олег Лихацький – директор з маркетингу та реклами компанії «Центрбудінвест»

Анна Шереметинська – асистент директора комерційного департаменту компанії «НЕСТ» (ліворуч) та Олена Могилевич – PR-менеджер компанії «НЕСТ»

Аліна Рейсг – комерційний директор та Олена Малюта – заступник головного бухгалтера, РА «Медіа-Нова»

Звичка молодшати

Подібно до Мюнхгаузена, фестиваль «Молодість» щороку підтягує себе й глядачів до кіновершин

АВТОР: Наталія Петринська

Дев'ять днів кінематографічного ексклюзиву на легендарному київському фестивалі

«Воповіданнях про Мюнхгаузена героїчне та комічне, високе та шахрайське нероздільні. В них нема фіксованого уявлення про етичні норми, а правдивість ще не ввійшла до переліку необхідних чеснот. Тут усе — як у кіно». Так вважають організатори «Молодості», тому барон-вігадник, котрий, як і український фестиваль, витягував себе з багна самотужки, став символом цьогорічної імпрези. А фільм Террі Гільяма «Пригоди ба-

рона Мюнхгаузена» отримав статус особливої події.

ГОРБУНОВ ОЗВУЧИВ ЯНКОВСКОГО

З 18 до 26 жовтня вітчизняні кіномани потраплять у ситуацію, котру можна охарактеризувати в термінах психіатрії. Зокрема, шизофренічне роздвоєння чекає на тих, хто спробують відвідати бодай частину заявлених спеціальних програм і вибиратимуть, що переглянути із 300 стрічок, розриваючись між кінотеатрами «Київ», «Жовтень» та «Кіно-

панорама». Перший стане базовим притулком для всіх конкурсних і лівової частки позаконкурсних показів. У двох інших демонструватимуть окремі картини. Ціни на квитки встановлено відповідно до звичайної тарифної сітки цих закладів.

Постановником офіційних церемоній відкриття й закриття «Молодості» знову виступить Владислав Троїцький, який пообіцяв, що за стилем вони суттєво відрізнятимуться від минулорічних видовищ.

Через проблеми з російськими дистриб'юторами зірвалася довго-

«МОЛОДІСТЬ-2008»

**«КІНО
ПРОТИ ТОТАЛІТАРИЗМУ»**

Програму склали документальні стрічки, заборонені в деяких країнах. Її основний акцент – Росія. Етапам формування політичної ситуації в сучасній РФ присвячено фільм Жана-Мішеля Карре «Система Путіна». Ще один профільний проект – «Бунт. Справа Литвиненка» Андрія Некрасова: в цій роботі режисер гостро критикує режим Путіна, чекістські традиції, корупцію та інші реалії життя нашого північного сусіда. «Світлана про Світлану» – заснований на ексклюзивних інтерв'ю з дочкою Іосіфа Сталіна режисерський дебют Лани Паршиной. «Лист до Анни» швейцарця Еріка Бергкраута оповідає про журналістку Анну Політковську.

**«SIGNES DE NUIT.
СУЧАСНИЙ КІНОЕКСПЕРИМЕНТ»**

Тут зібрали зразки експериментального кіно, створеного за допомогою новітніх технологій і нестандартних поглядів на сюжет. «Артеміду» Валері Моріне зроблено з використанням системи інтерактивного монтажу та технології захоплення руху, котрі дозволили виготовити понад 50 варіантів відео. Стрічка «Момент зав'язки» бельгійця Ніколаса Провоста частково знята прихованою камерою. «Неминуче лихо» є візуальним свідченням і звуковою інтерпретацією двох церемоній причастя, що проходили в Римі та Лісабоні 2005 року. Документальна «Рапсодія абсурду» від Клаудії Нунес розповідає про два інциденти в боротьбі за землю в Бразилії.

«СХІДНИЙ ЕКСПРЕС»

У центрі уваги – найкраще кіно Східної та Центральної Європи останніх років. Польща представлена драмою «Все буде добре» Томаша Вішневського та мультижанровим фільмом «Вино з полуниць» Даріуша Яблонського. Серби привезуть «Кохання та інші злочини» Стефана Арсенєвіча. А чеський проект «Правила брехні» має всі шанси вразити глядача відтворенням життя наркозалежних. Австрійський погляд на Україну – фільм «Імпорт. Експорт» Ульріха Зайдля, де переплетено дві історії, одна з яких закінчується, а друга починається у нас. І, нарешті, німецько-угорська драма «Дельта» змальовує правничий конфлікт соціуму та маргіналів.

очікувана зустріч із «Вікі Крістіна Барселона» Вуді Аллена. Замість романтичної комедії під час церемонії відкриття дивитимемося психологічну драму про київських дисидентів 1980-х – фільм Романа Балаяна «Райські птахи». Стрічка вже отримала «Золоте яблуко» на фестивалі «Кіно-Ялта-2008» за кращу режисуру та нагороду за найкращу чоловічу роль у втіленні Сергія Ромаїюка від балтійського «Кіношоку». Режисер підготував українську авторську версію фільму, де Олега Янковського озвучив Олексій Горбунов.

Закриватиметься фестиваль у ритмі африкансько-кубинського танцю. Свою останню роботу «Румба» лауреати «Молодості-2005» Фіона Гордон і Домінік Абель, знайомі українцям за гротескною комедією «Айсберг», представлять особисто.

КАДРИ ВИРІШУЮТЬ ВСЕ

Чи, швидше, сукупність кадрів кожної конкурсної стрічки, яка вирішу-

ватиме долю режисерів у трьох категоріях конкурсної програми. Найактивнішими цього року будуть студенти з Аргентини, Бразилії, Великої Британії, Індії, Німеччини, Росії з 30-ма фільмами. «Доц» Марини Вроди та «Отроцтво» Дмитра Сухолиткого-Собчука – картини вітчизняного виробництва, котрі змагатимуться в цій номінації.

А «Закон» Віталія Потруха делегований від України до категорії короткого метра – за першість у цій номінації поборються 19 стрічок. Створений за оповіданням Юрія Липи, «Закон» пропонує новий погляд на громадянську війну та по-іншому трактує дитячу зраду на кшталт вчинку Павліка Морозова.

У повнометражному конкурсі українці вболіватимуть за стрічку «Маленьке життя» – режисерський дебют письменника Олександра Жовни. Серед учасників також міг опинитися фільм «Меніни» Ігора Подольчака, якби його вчасно перепи-

сали з цифри на півку. Загалом тут домінуватимуть європейці, але не без винятків. Американське незалежне кіно репрезентоване феміністичною драмою «Гітара» Емі Редфорд. Ще один «жіночий погляд» – фільм іранської режисерки Хани Махмальбаф «Будда вибухнув від сорому» про шестирічну афганську дівчинку, яка долає небезпечний шлях, ідучи до звичайнісінької школи.

Деякі конкурсні стрічки уже оцінили на інших міжнародних імпрезах. Кримінальна драма про життя кишенькового злодія «Шульте» Бакура Бакурадзе здобула головну нагороду цьогорічного «Кінотавра». Екранізацію роману Гюстава Флобера «Просте серце» від французької актриси та режисерки Маріон Лейн відзначили спеціальним призом на XXX Московському кінофестивалі та Гран-прі на пітерському «Фестивалі фестивалів».

Журі «Молодості» очолить американський актор Арман ▶

Ассанте, відомий у нас за фільмами «Одісей», «Звичка одружуватись», «Стриптиз». Також до складу арбітрів зараховані угорський режисер Андраш Фешош, російська актриса Алла Демідова і український художник та постановник Сергій Якутович.

СПЕЦПРИЗНАЧЕННЯ

За давньою доброю традицією «Молодість» підготувала низку спеціальних програм – «Панорама українського кіно», «Сучасне французьке кіно», «Ніч німецького кіно». Ризикну припустити, що ажіотаж викличе «Сонячний зайчик» – програма фільмів на гей-лесбї тематику, сфокусована на українських та пострадянських вправах щодо нетрадиційної сексуальної орієнтації. До останнього чекатимуть Еміра Кустуріцу, чий візит через промотур його фільму «Марадона» країнами Латинської Америки ставить під сумнів появу режисера на відкритті програми «Кіно Сербії».

До останнього чекатимуть Еміра Кустуріцу на відкритті програми «Кіно Сербії»

Блідо порівняно з минулими роками виглядатимуть ретроспективи, зате вибуховим обіцяє бути наш «Фестиваль фестивалів», де зазвичай сепаруються кінематографічні вершки. Серед них опиняться, наприклад, двічі відзначена у Венеції драма «Паперовий солдат» Алексея Германа-молодшого, «Три мавпи» Нурі Більге Сейлана, які подарували своєму авторові нагороду за найкращу режисуру в Каннах-2008, та «Нічна варта» британця Пітера Грінуея – екстравагантний погляд на життя і творчість Рембрандта.

У межах 38-го МКФ «Молодість» уперше проходить Molodist Film Boat Meeting – спеціальний конкурс ко-продукцій. Завдяки цій, сподіваюся, присмій несподіванці молоді вітчизняні кіношники матимуть можливість надати свої роботи до уваги європейських продюсерів і фондів, які фінансують виробництво. ■

ПЕРСОНАЛЬНЕ

Про неї

«Цілуй, цілуй, цілуй її –
Знов молодість не буде!»

ВОЛОДИМИР ВОЙТЕНКО
кінознавець

Дозволив собі таке романтичне мотто, хоча, звісно, Олександр Олесь 1904-го, на зорі кінематографа, писав ці рядки, зважаючи радше на зорю, ніж на кінематограф. Ну й, очевидно, що він не прозрів майбутньої з'яви фестивалю з відповідною назвою. Та як би там не було, жоден український кінематографіст ось уже протягом майже чотирьох десятиків років не може уявити свого «портрета художника в юності» без штриха імпрези «Молодість». Кожен і досі прагне показати своє першеньке дітище на її екранах, а отже, бути поміченим, а то й прославленим нею. Та й ті, хто винятково намагаються ігнорувати її програми, теж крутять носом програмно, стверджуючись через цей спротив – мовляв, у мене інша «молодість», шаленіша.

І далеко не кожна національна кінематографія має свій фестивальний феномен легендарного стибу. А «Молодість» очевидно легендарна, якщо нині є кілька різних версій, хто та як її народив-заснував. Не буду наразі наполягати на котрійсь із них, хоча наприкінці 1980-х досліджував історію «Молодості», перелопативши в столичній бібліотеці ім. КПРС («бува й таке», як писав Курт Воннегут), а нині

Парламентській, чи не всю київську пресу за два десятиріччя в пошуках свідчень. Краще – про шаленство й чому саме з «Молодістю» так хочуть цілуватися молоді українські режисери.

Фестиваль нині переживає, скажімо, третій період свого існування. До середини 1980-х він мав республіканський статус, сказати б, «імені ЛКСМУ». На схилку СРСР переродився на Відкритий український кінофест. Отоді й забувало справжнє шаленство: (кіно)свобода рвала ідеологічні ланцюги, а щедре державне фінансування дозволяло багато фільмувати. За незалежності «Молодість» вихала собі офіційний міжнародний статус. Проте впало до критичної межі національне фільмовиробництво, відповідно, знизився й градус шаленства. Безумовно, «Молодість» грішна й винна перед українським кіно (а хто йому не завинив?). Але ж і кіно наше винне перед нею не менше, тож не робімо з «Молодості» сумнозвісної невістки.

Та шаленство приходить і відходить, а цілуватися хочеться завжди. Секрет «Молодості» простий – цей фестиваль у нас «центральный» і, попри всі справедливі й не дуже нарікання, щороку дає дві можливості українським кінематографістам: заявити про себе світові й пройти неповторний і потужний майстер-клас. А зацікавленій публіці він завжди дарує концентровані цілунок мистецького кіно. Насамкінець похвалюся-поділюся, що називається, персональним – як я вже з «Молодістю» не цілувався: і як вдячний глядач, і як літописець, і як завзятий критик-початківець, і як керівник прес-служби, і як відбирач фільмів, і як укладач та редактор каталогів та спеціальних видань, і як головний редактор фестивальної газети «KINO-КОЛО», і, зрештою, як член міжнародного журі. Не вдалося лишень своїм фільмом поцьоматися з нею. Отже, шанси на ще один цілунок лишаються. Не тільки в мене, в кожного українця. І «Молодість» триває...

центральний **БУДИНОК ОФІЦЕРІВ**
(вул. Грушевського, 30/1, М. Арсенальна)

Живий
звук

25

жовтня
19:00

Перекресток
www.perecrestok.at.ua

DXEM 95,6 М
Рекомендує

Презентація DVD

Рок як блюз

Юрій

НАУМОВ

НЬЮ-Йорк

Медіапатронат

Інформаційні партнери

Замовлення квитків, довідки:

599-3161
253-8072

Докер

Петровка.уа

Лайв Київ

Головний
інформаційний
партнер

CD

Готично

Усе наскрізь – музика, тексти, дизайн альбому «Театр темних пелюсток» гурту «Холодне Сонце» – пронизано декадентською естетикою початку ХХ ст. За суцільну романтику навіл із любовною лірикою та домішками суворого готичного року тернопільську команду часто порівнювали з фінським монстром HIM. Щоправда, більше це стосувалося першого диска «Проміні сліз», де не надто переконливі вправи молоді формациї почасті компенсувалися відвертим епіганством.

Ситуація кардинально змінилася, коли на гурт, учасників якого його вокаліст Василь Гоцько зібрав за допомогою оголошення в газеті, звернув увагу очільник українського готичного порталу Віталій Федун. Він допоміг із концертами й виступами на фестивалях, з дебютною збіркою і закордонними вояжами на мегатусовки Castle Party та Wave Gothic Treffen. Згодом виявилось, що однією з рис характеру лідера «Холодного Сонця» є схильність до крутих поворотів. Не кліпнувши оком, Гоцько повністю змінює склад команди, внаслідок чого новий альбом зазвучав по-дорослому потужно. Посилився й меланхолійно-екзистенційний музичний клімат. Мабуть, завдяки особистому внеску вокалістки Dust Heaven Анастасії Букіної та дівочого дуєту «Янгол Кореллі» – останній Василь узявє ще й продюсувати. Стилістику «Холодного Сонця» наразі не назвати ні радикально-похмурою, ні важкою. Романтична готика з домішкою філософських сентенцій – це вже майже поп-роковий мейнстрім.

Олександр Євтушенко

Холодне Сонце. Театр темних пелюсток. – Atlantic records, 2008.

КІНО

Біла гвардія

Нова доба вимагає нових героїв. Якщо за радянських часів ними були доблесні комуністи, то нинішній російський агітпроц звеличує білогвардійських офіцерів. До того ж є привід: переосмислення історичних подій крізь призму сучасних реалій. Адмірал Александр Колчак – черговий реабілітований, щоправда, лише кінематографічно. Його життєпис став основою для сценарію амбіційного проєкту Андрея Кравчука «Адмірал». «Я не хотів знімати «чисту» біографію, оскільки це не документальне

кіно», – розповів режисер на українській презентації стрічки.

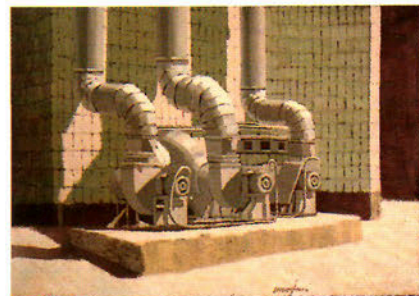
Справді, фільм не підпадає під визначення байопіка, побудованого за принципом хронологічного відтворення подій. «Адмірал» вийшов

ВИСТАВКА

Гегемонові присвячено

За 20 років творчого шляху Віктор Покиданець перепробував чимало жанрів. Були в нього й натюрморти, де головну роль відігравали звичайні речі на кшталт лампочок чи посуду, й містичні сюжети. Нове захоплення художника – індустріальні пейзажі: останнім часом він пише покинуті куточки заводів, склади з химерно переплетеними трубами, дивні як для неофіта агрегати невідомого призначення з класичним для таких місць тлом – укриті стандартними світлим кахлями стіни.

«Проект «АртПром» – це мій подарунок робітничому класу, до якого я ставлюся з повагою», – розповідає митець. Йому не до вподоби, що потрібні професії слюсаря, фрезервальника чи муляра наразі майже раритетні, а новомодних менеджерів із мерчендайзерами занадто багато. Ностальгія серія Покиданця – це спогади про епоху, коли

стояти біля станка чи гарувати на будівництві було престижно. Але на цих полотнах нема усміхнених облич представників рідної серцю художника верстви. Від близької до соцреалізму естетики лишився хіба антураж – велетенські споруди та складні залізні конструкції.

До 27 жовтня

Галерея «Ательє Карась»
(Київ, Андріївський узвіз, 22а)

Анна Шабеко

КНИГА

Біг на місці

своєрідним гібридом «Війни і миру» Льва Толстого з голлівудським «Титаніком». Аналогії з епічним дітищем класика очевидні: «каркас» стрічки — любовна лінія, на неї нанизано масштабні батальні сцени, від яких відчутно тхне патріотичним пафосом. Прикметно, що до таких порівнянь підштовхують і самі творці картини — «Адмірал» починається й закінчується епізодом, де колишню коханку Колчака Анну Тіміреву відбирають у масовку на зйомках фільму «Війна і мир» Сергія Бондарчука. І тут уже починається повний «титанік»: у стінах Московського старенька Анна, немов героїня Кейт Вінслет, згадує свій бурхливий роман, що скінчився смертю лютого. До речі, роль Александра Колчака виконав Константин Хабенський, а Анну Тіміреву зіграла Єлизавета Боярская. Знайомий дует, чи не так? Що поробиш — «іронія долі»...

У кінотеатрах України
з 9 жовтня

Наталія Петринська

Штурм літературного істеблішменту натуралізована британка Марина Левицька розпочала з «Короткої історії тракторів по-українськи». Її атаку помітили — потішну етнічну комедію за кілька років переклали 29 мовами. Наступний роман «Два фурғони» так само майстерно засновано на українських мотивах, але веселощів тут значно поменшало. Йдеться бо вже не про те, як упіймати на гачок капіталістичного нареченого. Наразі мішенню авторки виступають наші трудові мігранти, котрі дісталися аж до Туманного Альбіону, аби разом із португальцями, китайцями, поляками, бразильцями збирати полуницю чи вбивати курей на птахофермах. І страждати, наче за сценарієм Семюела Беккета, безсенсово й незладно. Адже їхні визискувачі — зовсім не англійські господарі, а спритніші співвітчизники. І тут коло замикається, бо кривдять і гвалтують свої своїх, лише на чужій території.

До честі письменниці, моторошні й драматичні події вона не педалює.

Скалічена птиця, роз'яснення тонкощів працевлаштування після вступу нових країн до ЄС, бійки за рибу на лондонському причалі виступають тільки контекстом романтичних стосунків київської студентки й донецького шахтаря. Необхідна доза «мила» врівноважує похмуру тональність книги: все ж Левицька не Генрі Міллер. І окрема дяка за переклад Світлані Пиркало. Адекватно передати рідною мовою оригінал, в якому відлунюють різні акценти й особливості говірок, на рівних існують супервишукана англійська, жаргон і матюки — вже подвиг. А тут же ще є внутрішні монологи Пса.

Вікторія Поліненко

Марина Левицька.
Два фурғони. —
К.: «Факт», 2008.

ТЕАТР

3 вірою в людину

Лірична комедія «Стара леді» за п'єсою Ігоря Афанасьева — бенефісна (режисер — Ігор Славинський). У головній ролі — провідна акторка театру на Лівому березі Дніпра Ксенія Ніколаєва, яка грає актрису невизначеного віку, котра загубилася в часі: самотньо мешкає в схожій на музей шикарній квартирі, та й сама подібна до музейного експоната «старорежимними» манерами й наївною щедрістю душі. В неї є племінниця-спадкоємиця (актриса театру імені Івана Франка Віра Мазур) й одна слабкість — стара леді здає кімнату стороннім людям. І от за її оголошенням приходять молодий чоловік (актор муніципального театру «Київ» Ігор Антонов), який нібито приїхав до Москви в пошуках багатства й слави. «Нібито», бо далі сюжет розвивається зовсім за іншим сценарієм, і ми волеємо зберегти інтригу.

Прекрасна й весела «казка» про душевну шляхетність, талант, який не тільки не проп'єш, але й не продаси, і не тому, що нікому купувати, а тому, що він (даруйте за патетику) безцінний. Трьом виконавцям, які служать у різних театрах, належать до різних мистецьких поколінь, мають різний творчий досвід, вдалося створити диво — єдиний ансамбль. І це завдяки вже власній художній обдарованості. Жива розумна гра, живий звук (у виставі багато співають), живий настрій. Вишла історія про такі людські стосунки, які ми нині не так часто бачимо, але в них, як у дитинстві, хочеться вірити беззастережно.

Майстерня театрального мистецтва
«Сузір'я»
(Київ, вул. Ярославів Вал, 146)

Наталія Шевченко

ВИСТАВКА

КЛАСИКА

ЛІТЕРАТУРА

ДЖАЗ

БЕЗ НАЗВИ

ЖИВОПИС Останнім часом епатажний художник Володимир Кожухар поводиться доволі стримано. Рік тому він представив експозицію «Ліс». Звичайно, його таємничі пейзажі важко назвати умиротвореними, проте порівняно з попередніми картинами, де зображено напівоголених дівчаток, «Ліс» сприймався, як невинні дитячі замальовки. Наразі в Kiev.FineArt демонструється нова виставка митця, назва для якої Кожухар так і не вигадав, зізнавшись, що словотворчість – взагалі не його стихія. «Новий проект» об'єднав зовсім свіжі полотна, робота над якими тривала недовго. Декілька тижнів до дня відкриття виставки – й з десяток нових картин готово. Художник упевнений, що сьогодні настала доба саме такого мистецтва – швидкого, простого й ні до чого не зобов'язуючого. Очевидно, тривалі роки епатажу можуть втомити й найбільшого його прибічника.

До 12 листопада
Галерея Kiev.FineArt
(Київ, вул. В. Житомирська, 12)

«НА ГРАНІ»

Темі цьогорічного фестивалю фотографії «KievFotoCom» виставка робіт Діани Блок відповідає якнайкраще. Проект голландки «Пригоди на кроскастингу» розкриває таємниці професійної кухні: кумедні постановочні світлина мисткині зафіксували процес перетворення пересічних громадян на цілком упізнаних персонажів.

До 23 жовтня
ЦСМ «Совіарт»
(Київ, Андріївський узвіз, 22а)

КРАЩЕ ХОРОМ

ЮВІЛЕЙ Національний народний хор ім. Григорія Верьовки вважають візитівкою українського музичного мистецтва, уявлення про яке не в останню чергу десятиріччями формувалося під впливом творчості саме цього колективу. Разом із такими побратимами, як Ансамбль народного танцю ім. Вірського та Національний оркестр народних інструментів, хор Верьовки прищепив до суто етнічного вокального буття елементи академічної традиції. З моменту виникнення 1943-го в Москві колектив невпинно рухався на захід: спочатку танками на Волинь, Буковину, Прикарпаття, де попутно створював хори-клони. Потім літаками, підкорюючи європейських слухачів. З 1966 року його очолює Анатолій Авдієвський. Під керівництвом маестро на ювілейному концерті хористи виконуватимуть вокальну класику аж до уривків з фолк-опери Євгена Станковича «Цвіт папороті» включно.

18 жовтня
Національна філармонія України
(Київ, Володимирський узвіз, 2)

ЯПОНА-ДИВІЗІЯ

Диригент Шунго Моріяма, добившись ангажементу з нашим філармонійним оркестром, запросив солістів Сатомі Окумура, Рейко Ямаучі, Мікі Сакомото, Ріоко Яматака, Гако Сузукі – їхні імена говорять самі за себе. Прізвища ж композиторів – Моцарта, Ліста, Сен-Санса, Верді та Бізе – свідчать про любов японців до всього європейського.

20 жовтня
Національна філармонія України
(Київ, Володимирський узвіз, 2)

НЕЦЕНЗУРНЕ

СЛЕМ Серед учасників хмельницького поетичного фестивалю засвітаються такі київські слем-зірки, як Павло Коробчук та Артем Полежака, харківська майстриня бардівської сцени Олена Шпаківська, широковідомий у вузьких колах поет і музикант Андрій Нечитайло з Кам'янця-Подільського, львів'яни Оксана Васьків і Анатоль Кукла, ужгородці Вік Коврей і Андрій Любка. Проте специфіка цього заходу полягає в домінуванні місцевого літературного контингенту. Тубільну поетичну еліту представлятимуть уже досить відомі слемери Грицько Семечук, Андрій Шамрай, Вомбат, Бодя Демон, Ден Панкратов, Денис Шашенок. Крім традиційних змагань у поетичній і акторській вправності, учасники дійства обцяють мало не хуліганські неподобства, та варто сподіватися, що молоді письменники обмежаться хіба де-не-де жвигитим міцним слівцем.

18 жовтня
Моно-театр «Кут» (Хмельницький, вул. Проскурівського Підпілля, 34)

РАНДЕВУ

Один із найавторитетніших українських істориків, автор дослідження «Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота» Ярослав Грицак поставив питання, чи зустрічався автор «Борислава сміється» із засновником Всесвітньої сіоністської організації Теодором Герцлем. Професор шукатиме відповідь, яка нам сьогодні до того справа.

23 жовтня
КМЦ «Дзига»
(Львів, вул. Вірменська, 35)

ДЖАЗ І МІСТО

ФЕСТИВАЛЬ Розмах і насиченість, із якими готується Jazz in Kiev 2008, певною мірою викликані бажанням організаторів компенсувати літню відміну імпрези. Задум тоді зірвався через фатальні накладки у графіках запрошених команд. Натомість зараз, якщо джазові фани Києва погодяться тримати кулаки, все буде фантастично. 17 жовтня фестиваль відкриє квінтет британського контрабасиста, тричі володаря Grammy Дейва Голланда. Другий день буде належати контрабасисту ізраїльському – полум'яному Авішай Коену з нового вокальним проектом. До нього приєднаються бенд Алекса Фантасва й так званий United Quintet – якісний продукт українських музикантів Дмитра Александрова й Олега Маркова та кількох американців російського походження. Про день третій говорити хочеться священним шепотом: виступатимуть американський топ-гітарист Чарлі Хантер і легендарний співак Ел Джерро.

17 – 19 жовтня
МЦКІМ «Жовтневий»
(Київ, вул. Інститутська, 1)

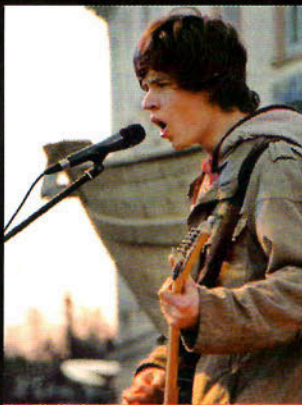
ПО-НОВОМУ

Єдиний концерт в Одесі New Tango Orchestra дасть через 10 років після влучного пострілу дебютного диска та шаленства гастрольних подорожей. Попри те, що колектив із північної Швеції, танго вони грають темпераментно й непередбачувано, синтезуючи національну музику Аргентини з європейським бароко та північноамериканським джазом.

18 жовтня
Одеська філармонія
(Одеса, вул. Буніна, 15)

ТАНЕЦЬ

ФЕСТИВАЛЬ

ПОПСА

ТРАДИЦІЯ

КОНЦЕРТ «Дороги танцю» — вистава «Театру фламенко», яку українська публіка побачить у четверте за останні кілька років. І така регулярність появи Томаса й Маргарити де Мадрид на вітчизняній сцені говорить про те, що нам подобається неспотворений модерними віяннями іспанський танець. Представник старої школи, Томас, ніколи не дозволить перетворити мистецтво пристрасної на балаган. У трупі театру — сам маестро, три танцівниці, гітаристи, співак і помічник, який плеском долонь задає ритм. Але цієї невеличкої команди цілком достатньо, щоб показати діапазон класичних стилів у їх автентичних формах. Цього разу більше пощастило одеситам, оскільки київський «Жовтневий» занадто масштабний для такого видовища — це вже перевірено.

19 жовтня
Одеська філармонія
(Одеса, вул. Буніна, 15)

21 жовтня
МЦКІМ «Жовтневий»
(Київ, вул. Інститутська, 1)

ЛИШЕ ЗІРКИ

Концерт до ювілеїв Майї Пліссцкой і Родіона Щедрина збере в столичній опері вершки світового балету — солістів Большого і Маріїнського театрів, Ковент Гарден, Гранд Опера, Ла Скала й Штатамсопер, які виконуватимуть свої улюблені хореографічні композиції. А це означає, що за один вечір можна буде здійснити мандри всією балетною Європою.

24 жовтня
Театр опери й балету
(Київ, вул. Володимирська, 50)

ПОСПІЛКУЄМОСЯ?

ЗУСТРІЧ «MitOst» — фестиваль культури та мовного обміну, який кожного року змінює місце прописки в межах Центральної та Східної Європи. 2008-го він осяде в мультикультурному Ужгороді. Обмін відбуватиметься між представниками Білорусі, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, Угорщини, України та Чехії. Наша країна делегувала полтавський рок-гурт «Контрабас» і дві івано-франківські формації «Кораллі» та «Пан Пулець». Крім того, контакт із публікою за допомогою літературного перформансу встановлюватиме Любка Дереш, а за театральну складову відповідатимуть рівненський експериментальний колектив «Метр» і дрогибицький «Альтер» — останній покаже виставу за творами Бруно Шульца. Інші учасники імпрези розмовлятимуть новим кіно за посередництвом програм «Центр Європи», «Східна Європа» та окремої програми, яку склали лише румунські стрічки.

16 – 18 жовтня
Закарпатський краєзнавчий музей (Ужгород, вул. Капітульна, 33)

МОЛОДО-ЗЕЛЕНО

Дніпропетровський рок-клуб відкриває новий сезон. Саме цій події присвячені виступи перспективних колективів із різних регіонів України, зокрема, гуртів «Факультет», «Мрії Марії», Slowget, Kids room 402. Чи не найцікавішою буде поява команди Mushroom, яка вигадала новий стиль love alternative rock, що передбачає співи лише про кохання.

19 жовтня
Клуб «Рай» (Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, 16)

НА ХВИЛІ

ШОУ Скасувавши шоу в Ризі та Москві, Крістіна Агілера зосередила увагу на Києві. Два концерти співачки в українській столиці розраховані на різну публіку. Виступ у Палаці спорту потішить «пересічних» фанів — квитки на нього тримаються в межах пристойності (до 2500 грн). А ось дійство в палаці «Україна» розраховане на товсті вітчизняні гаманці — вартість задоволення сягає 10 тис. грн. За ці гроші попспівачка обіцяє влаштувати особливі музичні сюрпризи та яскраве шоу з професійними хореографічними номерами. Аби реалізувати масштабні наміри, зірка привозить шість вантажівок із музичним обладнанням і вдесятеро більше фахівців для його обслуговування. Виконуватиме Агілера здебільшого розкручені хіти, розбавивши їх композиціями, що ввійдуть до нового студійного альбому.

20 жовтня
Палац спорту
(Київ, пл. Спортивна, 1)

21 жовтня
Національний палац «Україна»
(Київ, вул. В. Васильківська, 103)

ДЛЯ ВСІХ

Тамара Гвердцители — співачка універсальна. Сноби люблять її за творчість «паризького періоду» та спільні проекти з Мішеллем Леграном, а поціновувачі естради згадують «Віват, король» і перемогу на телепрограмі «Дві зірки», де й виник дует Тамріко з Дмитрієм Дожевим. Наразі спільну програму артистів може оцінити й українська публіка.

24 жовтня
Театр опери та балету
(Харків, вул. Сумська, 25)

КАЛЕНДАР ТИЖНЯ

«ДАМА З КАМЕЛЯМИ»

Прем'єра балету за твором Олександра Дюма-сина. Класичний сюжет у хореографічній інтерпретації ледве впізнаваний.

17 – 19 жовтня. Театр опери та балету (Дніпропетровськ, п-т К. Маркса, 72а)

«КРЕМАТОРІЙ»

Святкування 20-річчя пітерських співців замогильної романтики.

18 жовтня. ЦКМ НАУ (Київ, п-т Космонавта Комарова, 1)

«ДЖУЛІАН ТОМАС ТА ДРУЗІ»

Концертний тур британсько-українського джазбенду з презентацією нового альбому «Здіймаючи хвили».

19 жовтня. «Хмільний дім Роберта Домса» (Львів, вул. Клепарівська, 18)

«ДИМНА СУМІШ»

Виступ чернігівських рокерів, які поєднують гранж, хард-кор, панк і психоделіку, в межах всеукраїнського туру.

19 жовтня. Бар «Майдан» (Луцьк, вул. Бойка, 2)

«СЕСТРИ»

Бенефіс Катеріни Васильєвой у виставі за листами дружини Фьодора Достоєвського та уривками романів письменника.

21 жовтня. Будинок офіцерів (Київ, вул. Грушевського, 30/1)

«РАВІСАН»

Камерний ансамбль «Равісан», кларесиністка Наталія Свириденко та флейтистка Тамара Рой гратимуть опуси Баха, Гайдна, Бетховена.

22 жовтня. Будинок органної та камерної музики (Київ, вул. В. Васильківська, 77)

«АРМІЯ СВІТЛА»

Концерт-презентація диска з піснями Костя Москальця за участі Віктора Морозова, Тараса Чубая, Росави та струнного квартету Kiev-Blend.

23 жовтня. Центральний будинок художника (Київ, вул. Артема, 1-5)

ЖИВОПИС

Виставка пейзажної концептуальності Матвія Вайсберга.

До 29 жовтня. Галерея «Триптих» (Київ, Андріївський узвіз, 34)

«ГОРИЗОНТАЛІ»

Проект Ігоря Яновича, в якому наміцність фарбам, клеєм і ножицями випробувано такий делікатний матеріал, як папір.

До 3 листопада. «Я Галерея» (Київ, вул. Волоська, 55/57)

ВТРАЧЕНА ЛИПАСКАМА У переході до метро «Дорогожичі» хтось написав на стіні величезними літерами «Я люблю тебе до слез, липаскама белых роз» (саме так, шановні коректори, прошу не виправляти). Весь день я з ліричною посмішкою згадувала цю «липаскаму», неповторну мрію когось із романтичних жителів рідного Сирця. Для себе вирішила, що кохання сильніше за граматику, то як йому чується, так і треба. І щось є від вічності в тому, що попри розповсюдженість високотехнологічних форм спілкування, все одно мало не під кожним під'їздом у нас є напис «Я тебе кохаю». Але, коли поверталася з роботи, напис, нанесений стійкою фарбою, вже щез. Ось така липаскама: кому любов, а кому стіни мити. ▣

▲
**МАРІЯ
СТАРОЖИЦЬКА**

▼
**ВЕРОНІКА
КІФЧАК**

ПРОФЕСІЙНЕ Днями ходила з подругою вибирати їй новий диван. Передивилися всі моделі. Той їй не до вподоби, той маленький, цей величезний, чи колір не такий, чи дизайном не вийшов. І коли ми вже збиралися йти, продавщиця спитала: «Дівчино, а ви ким працюєте?» Вона відверто відповіла: «Журналісткою». «Так у нас є диван саме для вас», — зраділа жінка й миттю показала мегакруту оббивку «в газетку». «Овва! Беру!» — сказала подруга і, не роздумуючи, розплатилася за великий диван. Доки ми оформляли гарантію, консультантка поділилася своєю професійною таємницею: мовляв, людині дуже близьке те, чим вона займається. До речі, один ветеринар замовив собі диван «у звірятка» й залишився щасливим. ▣

БОЛИТЬ... Що кому болить, кажуть, той про те й говорить. Чому в Україні запізнюються потяги? Адаже з часів Другої світової, коли побутував анекдот, що в Рейху всі вони приходять вчасно, «бо війна», а в СРСР приходять невчасно, бо... теж війна, минуло 60 літ. Різниця в ставленні до людей: залізниця заробляє на вантажних перевезеннях, а пасажири — це збитковий «товар». Тому й звучать на станціях попередження: «Стежте за оголошеннями». На провінційних станційках і того веселіше: незворушним голосом езопова мова начальниці віщає: «На підході електропоїзд до Києва». Було б добре, якби вона це сказала у момент «відправлення за розкладом». А так — далеко нам до Європи. ▣

▲
**РОМАН
КАБАЧІЙ**

▼
**НАТАЛІЯ
ПЕТРИНСЬКА**

ЗА ЗАКОНАМИ ЖАНРУ Українська прем'єра «Кванта милосердя», нової стрічки про агента 007, насправді виявилася 20-хвилинною демонстрацією кількох уривків з фільму. Однак проходив цей захід за всіма правилами надсекретної події. Журналістам неодноразово розповіли, що вони «обрані», оскільки можуть побачити ексклюзивні кадри першими й поспілкуватися з «дівчиною Бонда» — українкою Ольгою Куриленко. При цьому медійники мусили підписати безліч папірців про нерозголошення сюжету. Потім було півгодинне очікування Ольги, яка так і не з'явилася на «прем'єрі», обшук на наявність записувальних пристроїв та охоронець біля кожного ряду в кінотеатрі. Цікаво, а якби котрийсь із журналістів продемонстрував чудеса еквілібристики й таки зняв урізані шматки з нової бондіани, що б він із ними робив? ▣

ЧАС КУПУВАТИ КАМІННЯ На узбіччі київської окружної можна купити каміння. Мене захоплює таке розмаїття каменів різного гатунку: величезні брили, каменюки, порослі мохом, гладенькі білі морські камінці, всілякі граніти й мармури, порожнистий вапняк, якісь кам'яні пластинки. Всі ці вантажівки з дорогезним камінням схожі на мішки зі спеціями. Пригадується давнє казке прислів'я, почуте колись у Сочі: «Крихкий, як камінь». Просто скелі на Кавказі постійно руйнуються, а тамтешнє каміння символізує нетривкість. Наше не таке, воно сама твердь. А купивши каміння, можна його тільки розкидати. Звісно, щоб потім збирати. ▣

▲
**ІННА
ЗАВГОРОДНЯ**

▼
**ДМИТРО
ГУБЕНКО**

ЗЛОЧИН БЕЗ ПОКАРАННЯ З усього моря інформації про світову фінансову кризу найбільше запам'ятовується телесюжет про пікетування нью-йоркської фондової біржі. Один пікетувальник тримав саморобну табличку-заклик Jump! You f**ers! (Стрибайте, негідники!) Але ті часи, коли падіння індексу Доу Джонса супроводжували самогубства брокерів-невдах, минули. Керівники фінансових монстрів на кшталт Lehmann Brothers знають, що за них вигрібатиме держава. Тому в розпал кризи можуть спокійно вирушити на курорт, як топ-менеджери врятованої американським урядом страховою компанією AIG. А думки про самогубство переслідують пересічних американців, які через махінаторів із Волл-стріт тепер втрачають роботу та житло. То чи є в цьому світі справедливість? ▣

Серія АБ ліцензія №344642, від 16.06.2006 Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту

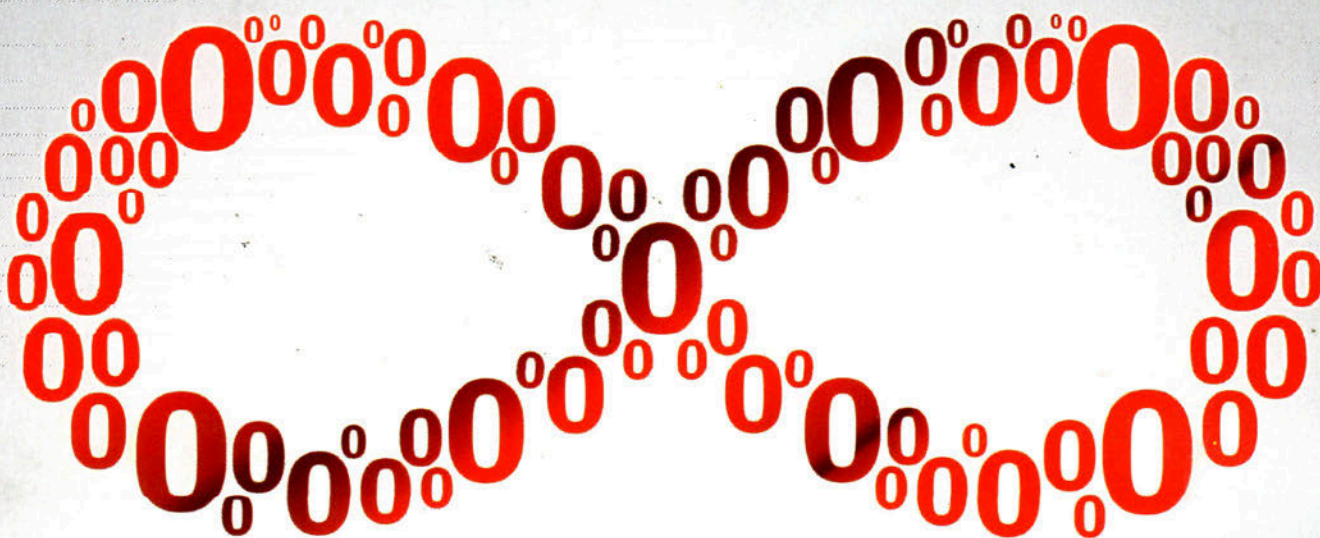
НЕ ТІЛЬКИ БОУЛІНГ..!

«Дует з блакитних мідій і кальмарів, білий рибний суп, фура-гра, мармурова груша... та багато іншого...»

МТС - Генеральний спонсор
НОВ України
Мобільний оператор
олімпійської збірної України

Безкоштовне спілкування НАЗАВЖДИ

Безкоштовні хвилини без плати
за з'єднання, безкоштовний Інтернет

www.mts.com.ua

МТС оператор бізнесу

Центр обслуговування корпоративних абонентів: 8 (044) 240 0001, 8 (050) 462 0001
(детальні умови; вартість дзвінка — згідно з тарифами Вашого оператора)
ЗАТ «УМЗ», м. Київ, вул. Лейпцизька, 15